

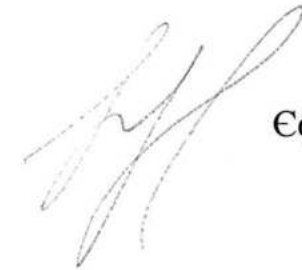
**ЗАТВЕРДЖЕНО**на засіданні постійної комісії  
від 11.04.2023 року**П Л А Н**роботи постійної комісії з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження,  
транспорту та зв'язку Сумської міської ради VIII скликання  
**на I півріччя 2023 року**

№ п/п	Найменування питань	Дата розгляду	Відповідальні виконавці	Доповідачі	Примітка
1	2	3	4	5	6
1.	Участь у підготовці та попередньому розгляді питань і відповідних проєктів рішень, що виносяться на розгляд Сумської міської ради.	постійно	Голова комісії, начальники відповідних відділів та управлінь міської ради	Голова комісії, начальники відповідних відділів та управлінь міської ради	
2.	Про хід виконання рішення Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР «Про затвердження Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки», за підсумками 2022 року.	квітень 2023 року	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	
3.	Про хід виконання Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР, за підсумками 2022 року.	квітень 2023 року	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	
4.	Про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання	квітень 2023 року	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	

	суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2022 року.				
5.	Про хід виконання Програми відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року.	квітень 2023 року	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	
6.	Про хід виконання рішення Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2716-МР «Про Програму розвитку та вдосконалення пасажирського транспорту і мобільності на території Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки», за підсумками 2022 року.	квітень 2023 року	Відділ транспорту, зв'язку та телекомунікаційних послуг СМР (Яковенко С.В.)	Відділ транспорту, зв'язку та телекомунікаційних послуг СМР (Яковенко С.В.)	
7.	Про хід виконання рішення Сумської міської ради від 27 жовтня 2021 року № 2001-МР «Про цільову Програму захисту населення і території Сумської міської територіальної громади від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру на 2022-2024 роки», за підсумками 2022 року.	квітень 2023 року	Управління муніципальної безпеки СМР (Заруцький М.А.)	Управління муніципальної безпеки СМР (Заруцький М.А.)	
8.	Про хід виконання рішення Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2715-МР «Про Програму підвищення енергоефективності в бюджетній сфері Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки», за підсумками 2022 року.	квітень 2023 року	Департамент фінансів, економіки та інвестицій СМР (Липова С.А.)	Департамент фінансів, економіки та інвестицій СМР (Липова С.А.)	

9.	Про роботу пасажирського транспорту міста Суми, якість надання транспортних послуг підприємствами комунальної та іншої форм власності, графіки і маршрути руху міського пасажирського транспорту.	травень 2023 року	Відділ транспорту, зв'язку та телекомунікаційних послуг СМР (Яковенко С.В.)	Відділ транспорту, зв'язку та телекомунікаційних послуг СМР (Яковенко С.В.)	
10.	Про роботу підприємств міста, які надають послуги з поводження з побутовими відходами (вивезення, перероблення та захоронення).	червень 2023 року	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.) КП «Сумижилкомсервіс» ТОВ «А-МУССОН» ТОВ «СЕРВІСПРЕСУРС»	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.) КП «Сумижилкомсервіс» ТОВ «А-МУССОН» ТОВ «СЕРВІСПРЕСУРС»	
11.	Про роботу комунальних підприємств по обслуговуванню житлового фонду міста.	червень 2023 року	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	Департамент інфраструктури міста СМР (Журба О.І.)	

Головуючий на засіданні постійної комісії



Єфрем ЛАЗАРЕВ

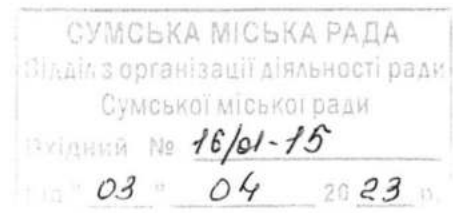


Сумська міська рада  
ДЕПАРТАМЕНТ ФІНАНСІВ, ЕКОНОМІКИ ТА ІНВЕСТИЦІЙ  
вул. Британська, 21, м. Суми, 40004, тел. (0542) 700-399, факс 700-394  
E-mail: [mfin@smr.gov.ua](mailto:mfin@smr.gov.ua)

31.03.2023 № 832/04.04.10-04 на № \_\_\_\_\_ від \_\_\_\_\_

Сумському міському голові  
Лисенку О.М.

Інформація про хід виконання рішення Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3320 - МР «Про Муніципальний енергетичний план Сумської міської територіальної громади до 2025 року»



**Виконується.**

В рамках впровадження Європейської Енергетичної Відзнаки (далі ЄЕВ) 10 січня 2023 року в онлайн-форматі відбулося засідання робочої групи з питань реалізації Проекту «Впровадження Європейської Енергетичної Відзнаки в Україні» на території Сумської міської територіальної громади», з експертами від Асоціації «Енергоефективні міста України» з питання впровадження муніципального енергетичного плану Сумської міської територіальної громади до 2025 року.

Від Асоціації «Енергоефективні міста України» до участі долучилися: Святослав Павлюк - виконавчий директор АЕМУ, Мар'яна Приступа - заступник виконавчого директора АЕМУ, консультант ЄЕВ, Віталій Волков - заступник керівника проекту ЄЕВ.

Експерти АЕМУ засвідчили свою високу повагу та вдячність за активну роботу міста по впровадженню системи сертифікації ЄЕВ, зокрема затвердження рішенням Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3320 – МР «Про Муніципальний енергетичний план Сумської міської територіальної громади до 2025 року» муніципального енергетичного плану Сумської міської територіальної громади до 2025 року (далі МЕП).

В ході зустрічі було зазначено щодо важливості та необхідності подальшого впровадження та реалізації заходів МЕП та розробки ПДСЕРіК Сумської міської ТГ до 2050 року. Також було вирішено визначити найбільш пріоритетні заходи МЕП, реалізація яких протягом 2023 року надасть змогу отримати муніципалітету необхідні бали для отримання сертифікату ЄЕВ.

Директор Департаменту

С.А. Липова

Кравченко Т.О.

Скопов С.Л. 700394



Сумська міська рада

**ПРАВОВЕ УПРАВЛІННЯ**

майдан Незалежності, 2, м. Суми, 40030, тел.(факс) +38(0542) 700-629,

E-mail: pravo@smr.gov.ua

**02.12.2022 № 983/07.01-15.02**

**Голові постійної комісії з питань  
житлово-комунального  
господарства, благоустрою,  
енергозбереження,  
транспорту та зв'язку  
Сумської міської ради  
Тихенку К.П.**

Правовим управлінням Сумської міської ради спільно з Управлінням «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради розроблено проект рішення Сумської міської ради «Про Правила благоустрою території Сумської міської територіальної громади» (далі по тексту - Правила). Вказаний проект рішення є регуляторним актом, він внесений до Плану діяльності з підготовки проектів регуляторних актів Сумської міської ради на 2022 рік.

Відповідно до вимог Закону України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності», з метою отримання зауважень та пропозицій від фізичних та юридичних осіб, їх об'єднань, 15.08.2022 року на офіційному сайті Сумської міської ради було розміщено проект рішення Сумської міської ради «Про Правила благоустрою території Сумської міської територіальної громади» та аналіз регуляторного впливу до нього. По закінченню 60 денного строку до розробників проекту рішення - Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради та Правового управління Сумської міської ради жодних пропозицій та зауважень не надійшло.

Також відповідно до вимог чинного законодавства відповідний пакет документів було направлено до Державної регуляторної служби України, за результатами розгляду якого надійшли пропозиції щодо удосконалення проекту рішення, які були опрацьовані розробниками проекту рішення та за результатами підготовлено відповідну порівняльну таблицю (додається). Крім того, виконавчими органами міської ради з метою удосконалення положень Правил підготовлені ще деякі пропозиції, які викладені у таблиці (додається).

Враховуючи, що вказані у проекті рішення питання відносяться до сфери відання Постійної комісії з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження, транспорту та зв'язку Сумської міської ради, просимо розглянути проект рішення Сумської міської ради «Про Правила

СУМЬСКА МІСЬКА РАДА  
ПРАВОВЕ УПРАВЛІННЯ  
Вхідний № 262/01-38  
від "02" "12" 2022 р.

благоустрою території Сумської міської територіальної громади» із доданими матеріалами на найближчому засіданні комісії.

Додатки:

1. Проект рішення Сумської міської ради «Про Правила благоустрою території Сумської міської територіальної громади»;
2. Порівняльна таблиця за результатами розгляду пропозицій Державної регуляторної служби України до проекту рішення Сумської міської ради «Про Правила благоустрою території Сумської міської територіальної громади» та аналізу регуляторного впливу до нього;
3. Пропозиції виконавчих органів ради до Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади.

**Начальник правового управління  
Сумської міської ради**



**О.В. Чайченко**



Проект оприлюднено  
«\_\_» \_\_\_\_\_ 2022 р.  
п. \_\_\_\_\_

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА  
VIII СКЛИКАННЯ СЕСІЯ  
**РІШЕННЯ**

від \_\_\_\_\_ 2022 року № \_\_\_\_\_ – МР  
м. Суми

Про Правила благоустрою території  
Сумської міської територіальної громади

З метою здійснення комплексу заходів із благоустрою території Сумської міської територіальної громади, урегулювання питання відповідальності суб'єктів господарювання за порушення у сфері благоустрою, відповідно до статті 34 Закону України «Про благоустрій населених пунктів», наказу Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 №310 «Про затвердження Типових правил благоустрою території населеного пункту», керуючись пунктом 44 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» **Сумська міська рада**

**ВИРІШИЛА:**

1. Затвердити Правила благоустрою території Сумської міської територіальної громади згідно з додатком до цього рішення.
2. Вважати таким, що втратило чинність рішення Сумської міської ради від 26 грудня 2014 року № 3853 – МР «Про затвердження Правил благоустрою міста Суми».
3. Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, Департаменту забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради, Управлінню «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради, Управлінню архітектури та містобудування Сумської міської ради та Відділу торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Сумської міської ради протягом двох місяців підготувати та внести на розгляд Сумської міської ради зміни до власних положень про виконавчий орган Сумської міської ради щодо приведення цих положень у відповідність до Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади.
4. Департаменту забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради разом з Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради, Департаментом фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради, Управлінням «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради, Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради протягом трьох місяців підготувати план спільних заходів та надати його на затвердження

Сумській міській раді щодо проведення протягом наступних трьох років інвентаризації та паспортизації всіх об'єктів (елементів) благоустрою комунальної власності на території Сумської міської територіальної громади, зокрема об'єктів вулично-дорожньої мережі, ураховуючи вулиці і дороги населених пунктів, із залученням відповідних комунальних підприємств, установ, організацій, закладів.

5. Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради:

5.1. протягом шести місяців після проведення інвентаризації та паспортизації всіх об'єктів (елементів) благоустрою комунальної власності на території Сумської міської територіальної громади створити на офіційному сайті Сумської міської ради загальнодоступний реєстр об'єктів (елементів) благоустрою комунальної власності на території Сумської міської територіальної громади;

5.2. протягом шести місяців підготувати та внести на розгляд Сумської міської ради проєкт рішення про проведення конкурсу з визначення балансоутримувачів об'єктів благоустрою комунальної власності на території Сумської міської територіальної громади відповідно до чинного законодавства;

5.3. протягом шести місяців визначити місця стоянок транспортних засобів та майданчиків для паркування на території (об'єктах (елементах) благоустрою) комунальної власності – спільно з Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради та Департаментом забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради;

5.4. протягом шести місяців, спільно з Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради та Департаментом забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради, вивчити питання щодо визначення місць розташування майданчиків та зон для виходу домашніх тварин та надати звіт про виконану роботу Сумській міській раді;

5.5. протягом трьох місяців:

5.5.1. визначити спеціально відведені місця для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для подальшого вивезення – спільно з Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради та Департаментом забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради;

5.5.2. визначити спеціально відведені місця для збирання небезпечних відходів та їх обладнання – спільно з Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради, Департаментом забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради та Департаментом фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради;

5.5.3. визначити комунальне підприємство Сумської МТГ виконавцем послуги з поводження з екскрементами собак, котів, які накопичуються в сміттєзбиральниках майданчиків та зон для виходу домашніх тварин;

5.6. протягом одного року розробити та надати Сумській міській раді проєкт рішення про затвердження десятирічного плану утримання, охорони, відновлення та створення нових об'єктів благоустрою Сумської міської територіальної громади із визначенням головних напрямків, приділяючи пріоритетну увагу розвитку вулично-дорожньої мережі, централізованого водопостачання та водовідведення, зеленому будівництву;



5.7. протягом двох років створити та розмістити на офіційному сайті Сумської міської ради електронну мапу власної, прилеглої, прибудинкової, закріпленої території (об'єктів благоустрою) на території Сумської міської територіальної громади – спільно з Департаментом фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради та Управлінням «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради.

6. Управлінню архітектури та містобудування Сумської міської ради:

6.1. протягом трьох місяців підготувати та внести на розгляд Виконавчого комітету Сумської міської ради проєкт рішення про затвердження порядку складання проєкту благоустрою території (об'єкта (елемента) благоустрою);

6.2. при наданні замовникам містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки забезпечити неухильне дотримання вимог законодавства у сфері благоустрою та озеленення.

7. Департаменту забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради:

7.1. протягом двох місяців:

7.1.1. підготувати та винести на розгляд Виконавчого комітету Сумської міської ради проєкт рішення про затвердження положення про постійно діючу комісію з питань виявлення, обліку та вирішення щодо подальшого використання безхазяйних об'єктів благоустрою на території Сумської міської територіальної громади при Департаменті забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради;

7.1.2. надати Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради інформацію щодо об'єктів комунальної форми власності (нерухомого майна, земельних ділянок), які не передані у власність/оренду, до формування проєкту бюджету на послідуєчий бюджетний рік, для організації благоустрою територій зазначених об'єктів/формування комунального замовлення на послуги щодо санітарного очищення вказаних об'єктів із подальшою щоквартальною актуалізацією зазначеної інформації;

7.1.3. надати Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, Управлінню «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради інформацію щодо об'єктів комунальної форми власності (нерухомого майна, земельних ділянок), які передані у власність/оренду із подальшою щоквартальною актуалізацією зазначеної інформації.

7.2. В порядку, визначеному законодавством у сфері регуляторної діяльності, протягом трьох місяців підготувати та винести на розгляд Сумської міської ради проєкти рішень про внесення змін до рішень Сумської міської ради від 21.10.2020 № 7679 «Про затвердження Типових договорів оренди земельних ділянок, що укладаються з юридичними та фізичними особами на території Сумської міської територіальної громади» та від 01 лютого 2012 року № 1186-МР «Про затвердження Методики розрахунку орендної плати за майно територіальної громади міста Суми та пропорції її розподілу та Типового договору оренди нерухомого комунального майна» (зі змінами)» в частині включення до відповідного розділу (пунктів) типових договорів положення про обов'язок орендаря здійснювати благоустрій та утримувати об'єкти благоустрою відповідно до законодавства та цих Правил.

8. Управлінню «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради протягом трьох місяців створити на офіційному сайті Сумської міської ради загальнодоступний реєстр договорів про закріплення території (об'єкта(елемента) благоустрою) Сумської міської територіальної громади з утримання в належному санітарно-технічному стані та забезпечити його щотижневe оновлення.

9. Визначити комунальне підприємство «Центр догляду за тваринами» Сумської міської ради суб'єктом, який на території Сумської міської територіальної громади проводить ідентифікацію та реєстрацію домашніх тварин, а саме: собак, котів, інших тварин у розумінні Правил утримання тварин у місті Суми, затверджених рішенням Сумської міської ради від 19.08.2015р. № 4734-МР.

10. Комунальному підприємству «Центр догляду за тваринами» Сумської міської ради протягом трьох місяців організувати та розпочати проведення ідентифікації та реєстрації домашніх тварин.

11. Організацію виконання даного рішення покласти на заступників міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради згідно з розподілом обов'язків, а контроль на постійну комісію з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження, транспорту та зв'язку Сумської міської ради (Тихенко К.П.).

12. Дане рішення набирає чинності з дати його оприлюднення на офіційному сайті Сумської міської ради, окрім пунктів 1, 2 цього рішення, які набувають чинності з «\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ року.

Сумський міський голова

Олександр Лисенко

Виконавці: Голоп'оров Р.В.,  
Чайченко О.В.

## ЗМІСТ

<b>Зміст Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади</b>	<b>Стор.</b>
<b>РОЗДІЛ I. Загальні положення</b>	9
Глава 1. Призначення, сфера дії, права та обов'язки суб'єктів у сфері благоустрою.	9-15
Глава 2. Повноваження виконавчих органів Сумської міської ради у сфері благоустрою.	15-18
<b>РОЗДІЛ II. Визначення термінів.</b>	18
Глава 3. Назва та зміст термінів за цими Правилами.	18-27
<b>РОЗДІЛ III. Порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою.</b>	27
Глава 4. Утримання території загального користування.	27-30
Глава 5. Порядок здійснення благоустрою та утримання парків, рекреаційних зон, садів, скверів.	30-32
Глава 6. Порядок здійснення благоустрою та утримання пам'яток культурної спадщини, історичної спадщини та природно-заповідного фонду.	32-33
Глава 7. Порядок здійснення благоустрою та утримання об'єктів благоустрою вулично - дорожньої мережі Сумської МТГ.	33
Секція 1. Загальні положення.	33-36
Секція 2. Відновлення елементів благоустрою вулично-дорожньої мережі.	36
Секція 3. Утримання та прибирання вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг та залізничних переїздів.	36-38
Секція 4. Снігоочищення вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування та залізничних переїздів.	38-40
Секція 5. Утримання територій автостоянок, майданчиків для паркування та місць для паркування автомобілів.	40-42
Глава 8. Порядок здійснення благоустрою та утримання пляжів, зон відпочинку.	42-43
Глава 9. Порядок здійснення благоустрою та утримання кладовищ.	43-44
<b>Глава 10. Порядок здійснення благоустрою та утримання майданчиків для дозвілля та відпочинку, місць для організації</b>	44-46

<b>ярмарків, сезонної виїзної торгівлі, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг.</b>	
Глава 11. Порядок здійснення благоустрою та утримання майданчиків та зон виходу тварин у населених пунктах Сумської МТГ.	46-49
Глава 12. Особливості використання об'єктів благоустрою на земельних ділянках розміщення інфраструктурних наземних об'єктів та мереж.	49-51
<b>РОЗДІЛ IV. Вимоги до впорядкування територій суб'єктів господарювання та інших суб'єктів у сфері благоустрою.</b>	51
Глава 13. Порядок здійснення благоустрою територій суб'єктів господарювання та інших осіб.	51
Глава 14. Порядок здійснення утримання та благоустрою прибудинкової території багатоквартирного будинку.	52-53
<b>РОЗДІЛ V. Вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою – територіях загального користування</b>	53
Глава 15. Загальні положення.	53-54
Глава 16. Порядок утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування.	54-57
Глава 17. Порядок видалення зелених насаджень.	57-59
Глава 18. Озеленення об'єктів вулично-дорожньої мережі.	59-60
Глава 19. Облік зелених насаджень.	60-61
<b>РОЗДІЛ VI. Вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту території.</b>	61
Глава 20. Загальні вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту території.	61-63
<b>РОЗДІЛ VII. Вимоги до санітарного очищення території.</b>	63
Глава 21. Загальні вимоги до санітарного очищення території.	63-66
Глава 22. Порядок поводження з побутовими відходами.	66-70
Глава 23. Роздільне збирання побутових відходів.	70-71
Глава 24. Поводження з рідкими відходами.	71-72
Глава 25. Поводження з небезпечними відходами.	72-73
Глава 26. Поводження з великогабаритними відходами.	73-74
Глава 27. Перевезення побутових відходів.	74
Глава 28. Контроль у сфері поводження з відходами.	74
<b>РОЗДІЛ VIII Межі території. Порядок укладання договору про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою). Проект благоустрою визначеної території (окремих об'єктів благоустрою).</b>	74
Глава 29. Межі території.	74-75
Глава 30. Договір про закріплення території (об'єкта (елементів) благоустрою).	75-76
Глава 31. Договір пайової участі в утриманні території (об'єкта (елемента) благоустрою).	76

Глава 32. Проєкт благоустрою визначеної територій (окремих об'єктів (елементів) благоустрою).	76-77
<b>РОЗДІЛ ІХ Вимоги до утримання благоустрою Дотримання вимог під час проведення масових заходів. Звільнення території Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених об'єктів.</b>	77
Глава 33. Малі архітектурні форми.	77-78
Глава 34. Тимчасові споруди.	78-79
Глава 35. Зовнішня реклама та спеціальні рекламні конструкції.	79-80
Глава 36. Дотримання вимог законодавства у сфері благоустрою під час проведення масових заходів.	80-81
Глава 37. Звільнення території (місця розміщення) Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених об'єктів.	81-87
<b>РОЗДІЛ Х. Самоврядний та громадський контроль у сфері благоустрою на території Сумської МТГ.</b>	87
Глава 38. Загальні засади самоврядного та громадського контролю у сфері благоустрою на території Сумської МТГ.	87-88
<b>РОЗДІЛ ХІ. Заборони для учасників правовідносин у сфері благоустрою території Сумської МТГ.</b>	88
Глава 39. Заборони для учасників правовідносин у сфері благоустрою території Сумської МТГ.	88-89
<b>РОЗДІЛ ХІІ. Відповідальність осіб за порушення законодавства у сфері благоустрою. Відшкодування збитків, завданих об'єкту благоустрою.</b>	90
Глава 40. Відповідальність осіб за порушення законодавства у сфері благоустрою.	90-91
Глава 41. Відшкодування збитків, завданих об'єкту благоустрою.	91-93
<b>РОЗДІЛ ХІІІ. Фінансове забезпечення благоустрою території Сумської МТГ.</b>	93
Глава 42. Загальні засади фінансового забезпечення благоустрою території Сумської МТГ.	93-95
<b>РОЗДІЛ ХІV. Заключні положення.</b>	95
Глава 43. Заклучні положення Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади.	95
<b>Додатки до Правил благоустрою території Сумської МТГ</b>	
Додаток 1 «Межі утримання прилеглих територій суб'єктів у сфері благоустрою».	96-98
Додаток 2 «Інформаційна табличка про територію (об'єкт (елемент) благоустрою)».	99
Додаток 3 «Договір про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської міської територіальної громади з утримання в належному санітарно-технічному стані».	100-103

Додаток до Договору про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської міської територіальної громади з утримання в належному санітарно-технічному стані «План- схема».	104
Додаток 4 «Попередження про усунення порушень законодавства у сфері благоустрою».	105
Додаток 5 «Акт проведення перевірки».	106-107

**ПРАВИЛА**  
**благоустрою території**  
**Сумської міської територіальної громади**

**РОЗДІЛ І.**  
**Загальні положення**

**Глава 1. Призначення, сфера дії, права та обов'язки суб'єктів у сфері благоустрою**

**1.1.** Правила благоустрою території Сумської міської територіальної громади (далі - Правила) є нормативно-правовим актом, яким встановлюються економічні, екологічні, соціальні та організаційні засади благоустрою території Сумської МТГ, порядок здійснення благоустрою та утримання об'єктів благоустрою, визначаються права та обов'язки суб'єктів у сфері благоустрою, передбачається комплекс заходів, необхідних для забезпечення чистоти й порядку території Сумської МТГ.

Правила спрямовані на:

- розроблення та здійснення ефективних і комплексних заходів з утримання території Сумської МТГ в належному стані, її санітарного очищення, збереження об'єктів загального користування, природних ландшафтів, інших природних комплексів і об'єктів;
- організацію якісного утримання та раціонального використання територій, будинків, будівель, інженерних споруд та об'єктів рекреаційного, природо-охоронного, оздоровчого, історико-культурного та іншого призначення;
- створення умов для реалізації суб'єктами у сфері благоустрою належних їм прав та виконання своїх обов'язків.

Правила регулюють відносини у сфері благоустрою і спрямовані на створення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля, збереження та охорону навколишнього природного середовища, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення на території Сумської МТГ.

Правила є відкритими та доступними для всіх осіб.

**1.2.** Правила розроблено на підставі Конституції України, Законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про відходи» та інших нормативно-правових актів, що діють на території України.

**1.3.** Правила є обов'язковими до виконання на території Сумської МТГ та містять норми, за порушення яких винні особи притягуються до відповідальності згідно з чинним законодавством.

**1.4.** Організацію благоустрою Сумської МТГ забезпечують Сумська міська рада та її виконавчі органи в межах визначеної компетенції.

**1.5.** Повноваження органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування та органів самоорганізації населення у сфері благоустрою

визначені Законами України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», «Про органи самоорганізації населення», цими Правилами, чинними нормативними актами.

**1.6.** Координацію діяльності у сфері благоустрою виконавчих органів Сумської міської ради, суб'єктів господарювання, громадян здійснюють в межах своїх повноважень Сумська міська рада, Виконавчий комітет Сумської міської ради, Сумський міський голова, Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради, Управління архітектури та містобудування Сумської міської ради та інші виконавчі органи Сумської міської ради в межах визначеної компетенції.

**1.7.** Суб'єктами у сфері благоустрою (також – особи) є органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, органи самоорганізації населення, суб'єкти господарювання, юридичні особи, які не є суб'єктами господарювання, посадові особи, особи, які надають публічні послуги, громадяни.

Суб'єкти господарювання - підприємства, господарські товариства та інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність, фізичні особи – підприємці.

Юридичні особи, які не є суб'єктами господарювання - установи, організації, заклади, політичні партії, громадські організації тощо.

Особи, які надають публічні послуги - аудитори, нотаріуси, приватні виконавці, оцінювачі, експерти, арбітражні керуючі, незалежні посередники, члени трудового арбітражу, третейські судді, інші особи, визначені законом.

Громадяни – фізичні особи (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства).

**1.8.** Сумська міська рада може утворювати комунальні підприємства у сфері благоустрою для утримання об'єктів благоустрою комунальної власності. У разі відсутності таких підприємств Сумська міська рада визначає балансоутримувачів таких об'єктів на конкурсних засадах відповідно до законодавства; або відповідні обов'язки несе володілець об'єкта благоустрою.

**1.9.** До об'єктів та елементів благоустрою відносяться:

**1.9.1.** Об'єкти благоустрою:

- 1) території загального користування:
  - а) парки (гідропарки, лугопарки, лісопарки, парки культури та відпочинку, парки - пам'ятки садово-паркового мистецтва, спортивні, дитячі, історичні, національні, меморіальні та інші), рекреаційні зони, сади, сквери та майданчики;
  - б) пам'ятки культурної та історичної спадщини;
  - в) майдани, площі, бульвари, проспекти;
  - г) вулиці і дороги населених пунктів, провулки, узвози, проїзди, пішохідні та велосипедні доріжки, автомобільні дороги загального користування, відомчі (технологічні) автомобільні дороги, автомобільні дороги на приватних територіях;
  - г) пляжі;
  - д) кладовища;
  - е) інші території загального користування;
- 2) прибудинкові території багатоквартирних будинків;
- 3) території будівель та споруд інженерного захисту територій;



4) територія земельних ділянок суб'єктів господарювання, юридичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, та прилегла до них територія, а також прилегла територія присадибної ділянки на умовах договору на утримання території загального користування, укладеного володільцем присадибної ділянки з уповноваженим органом місцевого самоврядування;

5) території житлової та громадської забудови в межах населених пунктів Сумської МТГ, на яких розміщені об'єкти житлової забудови, громадські будівлі та споруди, інші об'єкти загального користування;

6) закріплені за суб'єктами господарювання, юридичними особами, які не є суб'єктами господарювання, території (об'єкти благоустрою) на умовах договору;

7) прилегла територія до об'єктів майна;

8) інші території в межах населеного пункту;

#### **1.9.2. Елементи благоустрою:**

1) покриття площ, вулиць, доріг, проїздів, алей, бульварів, тротуарів, пішохідних зон і доріжок відповідно до діючих норм і стандартів;

2) зелені насадження (зокрема снігозахисні та протиерозійні) уздовж вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування, у парках, скверах, на алеях, бульварах, у садах, інших об'єктах благоустрою загального користування, санітарно-зелених зонах, на власних, прибудинкових, прилеглих територіях;

3) будівлі та споруди системи збирання і вивезення відходів;

4) засоби та обладнання зовнішнього освітлення та зовнішньої реклами;

5) технічні засоби регулювання дорожнього руху;

6) будівлі та споруди системи інженерного захисту території;

7) комплекси та об'єкти монументального мистецтва, декоративні фонтани й басейни, штучні паркові водоспади;

8) обладнання (елементи) дитячих, спортивних та інших майданчиків;

9) малі архітектурні форми;

10) інші елементи благоустрою, визначені нормативно-правовими актами.

**1.10.** Об'єкти та елементи благоустрою Сумської МТГ використовуються відповідно до їх функціонального призначення для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності людини на засадах їх раціонального використання та охорони з урахуванням вимог цих Правил, інших вимог чинного законодавства.

#### **1.11. Права та обов'язки суб'єктів у сфері благоустрою:**

##### **1.11.1. Суб'єкти у сфері благоустрою мають право:**

1) користуватись об'єктами благоустрою, розміщеними на території Сумської МТГ;

2) брати участь в обговоренні правил та проєктів благоустрою на території Сумської МТГ;

3) вносити на розгляд обласної державної адміністрації, органів місцевого самоврядування, інших суб'єктів у сфері благоустрою пропозиції з питань благоустрою;

4) отримувати в установленому законом порядку повну та достовірну інформацію про діючі положення Правил благоустрою території Сумської МТГ та внесених до них змін, а також роз'яснення їх змісту;

5) брати участь у здійсненні заходів із благоустрою території Сумської МТГ, озелененні та утриманні в належному стані садиб, дворів, парків, площ, вулиць, кладовищ, братських могил, обладнанні дитячих і спортивних майданчиків, ремонті шляхів і тротуарів, інших об'єктів та елементів благоустрою;

6) вимагати негайного виконання робіт з благоустрою території Сумської МТГ у разі, якщо їх невиконання може завдати шкоди життю, здоров'ю або майну громадян та інших суб'єктів у сфері благоустрою;

7) звертатися до суду з позовом про відшкодування шкоди, заподіяної життю, здоров'ю або майну громадян та інших суб'єктів у сфері благоустрою в наслідок дій чи бездіяльності володільців об'єктів благоустрою;

8) інші права.

**1.11.2.** Суб'єкти у сфері благоустрою на території Сумської МТГ зобов'язані:

1) берегти довкілля, не допускати засмічення території (об'єктів (елементів) благоустрою);

2) утримувати в належному стані територію (об'єкти благоустрою (їх частини), будинки, будівлі (їх частини), споруди, що перебувають у їх володінні);

3) не порушувати права і законні інтереси інших суб'єктів у сфері благоустрою;

4) розробляти плани заходів з утримання та ремонту території прибирання (об'єктів (елементів) благоустрою);

5) укладати договір про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської міської територіальної громади з утримання в належному санітарно-технічному стані;

6) проводити технічну інвентаризацію та паспортизацію території (об'єкта (елемента) благоустрою);

7) здійснювати облаштування території (об'єкта (елемента) благоустрою) на підставі проекту благоустрою;

8) своєчасно проводити капітальний, поточний та дрібний ремонт будинків, будівель, споруд, іншого нерухомого майна, тимчасових споруд, реклами та рекламоносіїв, елементів благоустрою;

9) у процесі утримання територій (об'єктів (елементів) благоустрою (їх частин)) дотримуватися відповідних технологій щодо їх експлуатації та ремонту, регулярно здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу, забезпечення умов функціонування та утримання їх у чистоті й належному стані;

10) у випадках та порядку, передбачених законодавством, виконувати земляні (планові, аварійні) роботи тільки на підставі дозволу на порушення об'єктів благоустрою;

11) постійно утримувати в належному стані фасади будинків, будівель, споруд, іншого нерухомого майна, тимчасових споруд, що передбачає своєчасне фарбування, миття, очищення від сміття, бруду поверхонь фасадів, вікон, цокольної частини;

12) змінювати зовнішній вигляд фасадів багатоквартирних будинків, громадських будівель, споруд тільки на підставі затверджених у встановленому порядку проєктів;

13) допускати на території (об'єкти благоустрою) аварійно-рятувальні та інші

служби для здійснення заходів щодо запобігання й ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

14) не допускати будь-які зміни монументів, пам'ятників, скульптурних зображень без погодження з уповноваженими органами;

15) укласти договір з виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами (вивезення та захоронення), визначеного на конкурсних засадах Сумською міською радою на певній території;

16) дотримуватися правил користування сміттєзбірниками, сміттєзбиральниками, спеціально відведеними місцями для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для подальшого вивезення та підтримувати прилеглу територію в належному санітарно-технічному стані, згідно з санітарними нормами і правилами;

17) забезпечувати постійне утримання в належному санітарно-технічному стані сміттєзбиральники, сміттєзбірники, своєчасно очищати, звільняти їх від сміття по мірі наповнення та вивозити в спеціально відведені місця для знешкодження та зберігання;

18) складувати великогабаритні та ремонтні відходи у спеціальних місцях на контейнерних майданчиках;

19) складувати відходи рослинного походження, сніг, льоду на спеціально відведених місцях для тимчасового зберігання та подальшого вивезення.

20) у період жовтень – березень до 7 години ранку виконувати весь комплекс робіт щодо утримання території в чистоті та прибирати територію від сміття, рослинних відходів, снігу, зрубувати лід;

21) утримувати громадські вбиральні, туалети, зокрема дворові та на кінцевих зупинках маршрутних транспортних засобів, в належному санітарному та технічному стані;

22) очищати дахи від снігу та льоду, збивати бурульки з обов'язковим встановленням тимчасових огорож на прилеглих територіях до будівель і споруд;

23) у зимовий період прибирати прилеглі (закріплені) території від снігу, льоду (до твердого покриття), посипати протиожеледними реагентами, піском, сумішами та облаштувати вхідну групу до приміщення (сходи та пандуси) засобами для усунення ковзання;

24) у період квітень – вересень до 6 години ранку виконувати весь комплекс робіт щодо утримання території в чистоті та здійснювати її прибирання від сміття, рослинних відходів, а в період травень – серпень - поливати водою вулиці, площі, тротуари, двори тощо;

25) утримувати в належному санітарному стані та огороджувати земельні ділянки, що відведені в установленому порядку під будівництво;

26) уживати заходи щодо запобігання винесення автотранспортними засобами та спеціальним транспортом на дорожні об'єкти бруду, сипучих матеріалів і розчинів, а також засмічення вулиць внаслідок переповнення кузовів автотранспорту матеріалами, пошкодження тари, розвіювання безтарних вантажів, руху з незакріпленим вантажем, не допускати забруднення або запилення повітря;

27) не допускати накопичення будівельних (ремонтних) відходів (сміття) на будівельних майданчиках, на власних, прибудинкових, прилеглих, закріплених

територіях (об'єктах (елементах) благоустрою), забезпечувати виконання заходів щодо запобігання пилоутворення на вказаних територіях (об'єктах (елементах) благоустрою);

28) не допускати відкачування та виливання води на проїзну частину вулиць, тротуари, у водойми за винятком проведення аварійних робіт;

29) для забезпечення техніки безпеки під час проведення ремонтних робіт багатоквартирних будинків, громадських будівель, споруд використовувати відповідно до чинного законодавства захисне обладнання, а саме: улаштування огорожі, захисних козирків і сіток, забезпечення місць загального користування освітленням та плакатами з безпеки праці, знаками безпеки;

30) утримувати кришки колодязів (верхніх частин люків) підземних комунікацій у справному стані. Відхилення висотної позначки кришки люка відносно рівня покриття проїзної частини не повинно перевищувати 1,0 см. Відхилення висотної позначки решітки дощоприймального колодязя відносно рівня покриття проїзної частини не повинно перевищувати 2,0 см. Усунення зазначених недоліків виконується в термін не більше ніж 7 діб з моменту їх виявлення.

31) розміщувати об'єкти зовнішньої реклами (спеціальні рекламні конструкції), малі архітектурні форми, тимчасові споруди, об'єкти сезонної торгівлі, об'єкти сфери розваг тощо та елементи (частини) об'єктів благоустрою на підставі відповідних рішень органів місцевого самоврядування Сумської МТГ;

32) проводити своєчасне відновлення зовнішнього вигляду малих архітектурних форм, тимчасових споруд, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг тощо;

33) на видному та доступному місці розміщати інформаційну табличку (Додаток 2) про володільця території (об'єкта (елемента благоустрою), відповідальної особи за стан благоустрою, засоби зв'язку тощо;

34) забезпечувати щорічне, а також після стихійного лиха, обстеження території прибирання (об'єктів (елементів) благоустрою) та засвідчувати проведені обстеження відповідними актами;

35) зрізати гілки дерев, які проникають за межі земельної ділянки, та забезпечити їх вивезення протягом трьох діб;

36) регулярно видаляти та знищувати карантинні рослини, бур'яни, скошувати траву, висота якої перевищує 10 см. Скошена трава повинна бути прибрана протягом дня;

37) здійснювати на власній території, присадибних земельних ділянках, приватних домоволодінь будівництво вигрібних ям відповідно до проєктної документації;

38) усувати наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру в установленому порядку;

39) усувати за власний рахунок та в установлені строки пошкодження інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з вини порушника;

40) усувати пошкодження та відновлювати території (об'єктів (елементів) благоустрою) комунальної власності власний силами або шляхом залучення на договірних засадах комунального підприємства у сфері благоустрою,

балансоутримувача або володільця об'єкта благоустрою;

41) супроводжувати собак на короткому повідку (не більше 1,2 м) і в наморднику. дотримуватися порядку утримання та поводження з домашніми та іншими тваринами, вигулювати та дресирувати домашніх тварин тільки на спеціально відведених для цього майданчиках;

42) відшкодовувати збитки та іншу шкоду, завдану внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, у порядку та розмірах, установлених законодавством України;

43) очищати території від реклами та оголошень, тощо.

## **Глава 2. Повноваження виконавчих органів Сумської міської ради у сфері благоустрою**

**1.12.** Повноваження виконавчих органів Сумської міської ради у сфері благоустрою:

**1.12.1.** До повноважень Виконавчого комітету Сумської міської ради належить:

1) затвердження схеми санітарного очищення Сумської МТГ та впровадження систем роздільного збирання побутових відходів;

2) організація проведення конкурсу на визначення балансоутримувача;

3) визначення місць встановлення (розміщення) об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг на території (об'єктах (елементах) благоустрою) комунальної власності;

4) визначення місць розташування майданчиків та зон для вигулу домашніх тварин;

5) прийняття рішень про звільнення території Сумської МТГ від самовільно встановлених на територіях (об'єктах (елементах) благоустрою) комунальної власності тимчасових споруд, малих архітектурних форм та інших об'єктів;

6) затвердження положення про постійно діючу комісію з питань виявлення, обліку та вирішення щодо подальшого використання безхазяйних об'єктів благоустрою на території Сумської МТГ при Департаменті забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради;

7) інформування населення про здійснення заходів із благоустрою Сумської МТГ;

8) визначення на конкурсних засадах виконавця послуг з поводження з побутовими відходами на території Сумської МТГ;

9) визначення уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради, який вживає заходи щодо виконання рішень Виконавчого комітету Сумської міської ради про звільнення території (місць розташування, об'єктів (елементів) благоустрою) комунальної власності від самовільно встановлених тимчасових споруд, малих архітектурних форм та інших об'єктів;

10) здійснення інших повноважень у сфері благоустрою.

**1.12.2.** До повноважень Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради належить:

- 1) забезпечення виконання місцевих програм та здійснення заходів із благоустрою Сумської МТГ;
- 2) затвердження планів проведення суб'єктами у сфері благоустрою інвентаризації та паспортизації території (об'єктів (елементів) благоустрою) комунальної власності;
- 3) щорічно затверджує за поданням комунального підприємства у сфері благоустрою, балансоутримувача чи володільця об'єкта благоустрою заходи з утримання та ремонту території (об'єктів (елементів) благоустрою) комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів;
- 4) визначення (узгодження) спеціально відведених місць для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для подальшого вивезення;
- 5) визначення спеціально відведених місць для зберігання, переробки та захоронення будівельних (ремонтних) відходів – спільно з Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради;
- 6) визначення спеціально відведених місць для збирання небезпечних відходів та їх обладнання;
- 7) визначення комунального підприємства Сумської МТГ виконавцем послуги з поводження з екскрементами (собак, котів), які накопичуються у сміттєзбиральниках майданчиків та зонах для вигулу домашніх тварин;
- 8) визначення графіків роботи зовнішнього освітлення території (об'єктів (елементів) благоустрою) комунальної власності;
- 9) визначення місць розміщення громадських вбиралень;
- 10) визначення обсягів пайової участі осіб в утриманні території (об'єктів (елементів) благоустрою) комунальної власності;
- 11) організація місць відпочинку для населення;
- 12) визначення місць стоянок транспортних засобів та майданчиків для паркування на території (об'єктах (елементах) благоустрою) комунальної власності– спільно з Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради та Департаментом забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради;
- 13) залучення на договірних засадах коштів і матеріально-технічних ресурсів юридичних та фізичних осіб для здійснення заходів із благоустрою території Сумської МТГ;
- 14) організація забезпечення на території Сумської МТГ чистоти й порядку, дотримання тиші в громадських місцях;
- 15) визначення в установленому порядку розміру відшкодувань суб'єктами у сфері благоустрою за забруднення довкілля та інші екологічні збитки, спричинені порушенням законодавства у сфері благоустрою та охорони навколишнього природного середовища;
- 16) складання протоколів про адміністративні правопорушення у сфері благоустрою;
- 17) у випадку відсутності відповідних такс, методик, розрахунків, на підставі яких визначаються розмір шкоди за порушення законодавства з питань благоустрою, з метою компенсації шкоди затверджує розмір витрат на облаштування одного квадратного метра території Сумської МТГ або базової

вартості одного квадратного метра землі на відновлення порушеного стану території (об'єкта (елемента) благоустрою) або довкілля;

18) погоджує проєкт благоустрою територій (об'єктів (елементів) благоустрою) комунальної власності;

19) організація благоустрою земельних ділянок, жилих та багатоквартирних будинків, будівель, споруд тощо, що в порядку, визначеному законодавством, узяті на облік як безхазяйне майно або передані в комунальну власність як безхазяйне майно чи відумерла спадщина;

20) інформування населення про здійснення заходів із благоустрою Сумської МТГ;

21) відшкодовує збитки, спричинені суб'єктам у сфері благоустрою на території (об'єктах (елементах) благоустрою) комунальної власності, володільцем яких є Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради;

22) організує за рахунок коштів місцевого бюджету на підставі актів обстеження виконання робіт з благоустрою на території (об'єктах (елементах) благоустрою), які знаходяться у володінні відповідних осіб та які тривалий час (більше двох тижнів) не виконують роботи з благоустрою, з подальшим стягненням з цих осіб понесених витрат та збитків, пов'язаних з виконанням таких робіт;

23) організує за рахунок коштів місцевого бюджету на підставі актів обстеження виконання робіт з благоустрою на території (об'єктах (елементах) благоустрою), які не мають володільців (безгосподарські);

24) участь у проведенні щорічного всеукраїнського конкурсу "Населений пункт найкращого благоустрою й підтримки громадського порядку";

25) здійснення інших повноважень у сфері благоустрою.

**1.12.3.** До повноважень Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради належить:

1) здійснення самоврядного контролю за станом благоустрою та утриманням територій Сумської МТГ, інженерних споруд та об'єктів, інших територій (об'єктів (елементів) благоустрою), озелененням таких територій, охороною зелених насаджень, водних об'єктів тощо;

2) визначення залежно від підпорядкування території (об'єкта (елемента) благоустрою) меж закріпленої за суб'єктами у сфері благоустрою території (об'єктів (елементів) благоустрою);

3) укладення з володільцем присадибної ділянки договору про закріплення прилеглої до присадибної ділянки території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані;

4) укладення із суб'єктами у сфері благоустрою договорів про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані;

5) створення та ведення загальнодоступного для ознайомлення реєстру договорів про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані;

6) видача дозволу на порушення об'єктів благоустрою у випадках та порядку, передбачених законодавством;

7) інформування населення про здійснення заходів із благоустрою території Сумської МТГ;

8) надання суб'єктам у сфері благоустрою попередження про усунення порушень законодавства у сфері благоустрою;

9) складання протоколів про адміністративні правопорушення у сфері благоустрою;

10) взаємодія з організаторами масових заходів під час їх проведення;

11) здійснення інших повноважень у сфері благоустрою.

**1.12.4.** До повноважень Відділу торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Сумської міської ради належить:

1) організація забезпечення на об'єктах торгівлі Сумської МТГ чистоти і порядку, дотримання тиші в громадських місцях;

2) визначення в установленому порядку розміру відшкодувань суб'єктами у сфері благоустрою за забруднення довкілля під час здійснення торгівлі, надання побутових послуг, послуг в галузі громадського харчування, спричинені порушенням законодавства у сфері благоустрою та охорони навколишнього природного середовища;

3) здійснення інших повноважень у сфері благоустрою.

**1.12.5.** До повноважень Управління архітектури та містобудування Сумської міської ради належить:

1) під час надання містобудівних умов та обмежень забудови земельної ділянки забезпечення дотримання вимог законодавства у сфері благоустрою та озеленення;

2) погоджує містобудівне та архітектурне проектне рішення територій (об'єкта (елемента) благоустрою), розташованих в історичній частині міста, історичних ареалах, на магістралях та площах загальноміського значення;

3) погоджує проєкт благоустрою територій (об'єктів (елементів) благоустрою) незалежно від форми власності, зокрема :

- влаштування території (створення (об'єкта (елемента) благоустрою);

- місць розміщення стоянок транспортних засобів та майданчиків для паркування;

- розміщення місць відпочинку для населення;

- місць розташування майданчиків та зон для вихову домашніх тварин;

- інших територій (окремих об'єктів (елементів) благоустрою) відповідно до вимог містобудівної документації;

4) здійснення інших повноважень у сфері благоустрою.

## **РОЗДІЛ II.**

### **Визначення термінів**

#### **Глава 3. Назва та зміст термінів за цими Правилами**

**2.1. автостоянка (гаражі (паркінги) підземні, наземні тощо)** – спеціально обладнане місце (споруда) для тимчасового (постійного) зберігання транспортних засобів;



**2.2. балансоутримувач** – визначений Сумською міською радою на конкурсних засадах суб'єкт господарювання, відповідальний за утримання території (об'єкта (елемента) благоустрою) комунальної власності;

**2.3. великогабаритні відходи** - тверді відходи, розміри яких перевищують 50 x 50 x 50 сантиметрів, що не дає змоги розмістити їх у контейнерах об'ємом до 1,1 куб. метра;

**2.4. вертикальне озеленення** - елементи озеленення фасадів будівель, паркових споруд, спеціальних ажурних споруд, вертикальних стін та інших об'єктів з використанням деревовидних ліан та інших витких рослин;

**2.5. вивіска** - елемент на будинку, будівлі або споруді з інформацією про зареєстроване найменування особи, знаки для товарів і послуг, що належать такій особі, вид її діяльності (якщо це не впливає із зареєстрованого найменування особи), час роботи;

**2.6. виробничі відходи** – будь-які речовини, матеріали й предмети, які утворюються в процесі виробничої діяльності й не мають подальшого використання за місцем утворення і від яких їх власник повинен позбутися шляхом утилізації або видалення;

**2.7. відновна вартість об'єктів (елементів) благоустрою** – вартість робіт з усунення пошкоджень (відновлення) об'єктів (елементів) благоустрою до стану їх функціонального використання за призначенням, який відповідає вимогам державних стандартів, норм і правил;

**2.8. відходи** - будь-які речовини, матеріали й предмети, що утворилися в процесі виробництва чи споживання, а також товари (продукція), що повністю або частково втратили свої споживчі властивості й не мають подальшого використання за місцем їх утворення чи виявлення й від яких їх власник позбувається, має намір або повинен позбутися шляхом утилізації чи видалення;

**2.9. відходи тваринного походження** - загиблі тварини, відходи, що утворилися внаслідок виготовлення продукції із тваринної сировини, непридатної для споживання людиною та підлягають обов'язковій утилізації, а також продукти метаболізму тварин;

**2.10. власна територія** - земельна ділянка, якою особа володіє на підставі речового права на землю; знаходиться у віданні уповноваженого органу виконавчої влади або органу місцевого самоврядування; передана комунальному підприємству у сфері благоустрою або визначеному на конкурсних засадах балансоутримувачу;

**2.11. водний об'єкт** - природний або створений штучно елемент довкілля, в якому зосереджуються води (море, лиман, річка, струмок, озеро, водосховище, ставок, канал (крім каналу на зрошувальних і осушувальних системах), а також водоносний горизонт);

**2.12. володілець майна** – особа (особи), яка володіє майном, зокрема нерухомим майном, крім земельної ділянки, на підставі права власності, оренди (суборенди), найму, сервітуту, позички, безоплатного користування, довірчої власності, володілець майна, переданого в заставу та за іншим речовим правом, спадкоємець ( правонаступник), якщо титульним володільцем залишається померлий спадкодавець (реорганізована юридична особа), уповноважений орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування, комунальне підприємство

у сфері благоустрою, балансоутримувач, яка несе відповідальність за утримання та належний стан майна згідно з законодавством або правочином;

**2.13. володілець власної території** - особа (особи), яка володіє земельною ділянкою, зокрема присадибною ділянкою, на підставі права власності, оренди (суборенди), сервітуту, постійного користування, довірчої власності, володілець земельної ділянки, переданої в заставу, за інших підстав; уповноважений орган виконавчої влади або орган місцевого самоврядування щодо земельної ділянки згідно з законодавством; комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач.

**2.14. володілець території (об'єкта (елемента) благоустрою)** – особа, яка забезпечує благоустрій на власній, прибудинковій, прилеглий, закріпленій території та на інших об'єктах (елементах) благоустрою. За відсутності визначеного володільца території (об'єкта (елемента) благоустрою) комунальної власності володільцем такої території (об'єкта (елемента) благоустрою) комунальної власності є Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради;

**2.15. володілець багатоквартирного будинку** –управитель багатоквартирного будинку, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку або співвласники багатоквартирного будинку, залежно від того, на яку особу покладено обов'язок щодо утримання спільного майна багатоквартирного будинку та прибирання прибудинкової території багатоквартирного будинку;

**2.16. володільці (співволодільці) місць для паркування автомобілів** – володільці багатоквартирних будинків, мешканці яких на рівних правах використовують місця для паркування автомобілів, облаштованих за кошти бюджету Сумської МТГ (міста Суми), які за місцем розташування та/або за проектною документацією призначені для паркування автомобілів мешканців багатоквартирного будинку (будинків);

**2.17. володілець зелених насаджень** – комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою, на якому розміщені зелені насадження, які відповідають за облік, утримання, збереження та належну експлуатацію зелених насаджень на визначених територіях;

**2.18. володілець домашніх тварин** – юридична або фізична особа, яка володіє та/або здійснює догляд за твариною, що належить їй на праві власності або на інших підставах, що не суперечать законодавству України і несе відповідальність за стан тварини та за шкоду, спричинену твариною третім особам, згідно з чинним законодавством;

**2.19. вуличні насадження** - озеленена територія уздовж вулиць і доріг населених пунктів Сумської МТГ;

**2.20. вулично-дорожня мережа (дорожні об'єкти)** – призначена для руху транспортних засобів і пішоходів, мережа вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування, внутрішньоквартальних та інших проїздів, тротуарів, пішохідних і велосипедних доріжок, а також набережні, майдани, площі, майданчики для паркування, місця для паркування автомобілів, автомобільні стоянки, інженерні та допоміжні споруди, технічні засоби організації дорожнього руху тощо;

**2.21. газон** – певна ділянка однорідної території з штучним дерновим покривом, який створюється посівом і вирощуванням дерноутворювальних трав (переважно багаторічних злаків) або одернуванням;

**2.22. графік вивозу твердих побутових відходів** – визначена виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами циклічність (щодення, кілька разів на тиждень) вивезення відходів з контейнерних майданчиків із зазначенням місця (адреси) і часу;

**2.23. громадське місце** – територія, простір, приміщення, постійно або в будь-який період часу вільне для доступу, знаходження та користування невизначеним колом осіб;

**2.24. джерело утворення побутових відходів** – об'єкт, на якому утворюються побутові відходи (житловий сектор, суб'єкти господарювання, земельна ділянка).

**2.25. договір про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської міської територіальної громади з утримання в належному санітарно-технічному стані** – угода, яка укладена в установленому порядку, про утримання в належному санітарно-технічному стані території (об'єкту (елемента) благоустрою) загального користування комунальної власності;

**2.26. договір про надання послуг з поводження з побутовими відходами** – угода між споживачем та виконавцем про надання послуги з поводження з побутовими відходами;

**2.27. домашні тварини** – собаки, коти та інші тварини, що протягом тривалого історичного періоду традиційно утримуються й розводяться людиною, а також тварини видів чи порід, штучно виведених людиною для задоволення естетичних потреб і потреб у спілкуванні;

**2.28. елементи санітарного облаштування** – громадські туалети, урни та інше обладнання, призначене для санітарних потреб та збирання сміття;

**2.29. закріплена територія** – територія (об'єкт (елемент) благоустрою), яка знаходиться у віданні особи на підставі договору про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані;

**2.30. захоронення відходів** – остаточне розміщення відходів при їх видаленні в спеціально відведених місцях чи на об'єктах таким чином, щоб довгостроковий шкідливий вплив відходів на навколишнє природне середовище та здоров'я людини не перевищував установлених нормативів;

**2.31. збирання відходів** – діяльність, пов'язана з вилученням, накопиченням і розміщенням відходів в спеціально відведених місцях чи об'єктах, включаючи сортування відходів з метою подальшої їх утилізації або видалення;

**2.32. зелені насадження** – деревна, чагарникова, квіткова та трав'яна рослинність природного й штучного походження на визначеній території населеного пункту.

**2.33. зелене будівництво** – комплекс робіт щодо створення нових міських зелених насаджень і реконструкції наявних;

**2.34. зелені насадження загального користування** – зелені насадження, які розташовані на території загальноміських і районних парків, спеціалізованих

парків, парків культури та відпочинку; на територіях зоопарків та ботанічних садів, міських садів і садів житлових районів, міжквартальних або при групі житлових будинків; скверів, бульварів, насаджень на схилах, набережних, лісопарків, лугопарків, гідропарків і інших, які мають вільний доступ для відпочинку;

**2.35. зелені насадження обмеженого користування** - насадження на територіях громадських і житлових будівель, шкіл, дитячих установ, вищих та середніх спеціальних навчальних закладів, профтехучилищ, закладів охорони здоров'я, промислових підприємств і складських зон, санаторіїв, культурно-освітніх і спортивно-оздоровчих установ та інші;

**2.36. зелені насадження спеціального призначення** - насадження транспортних магістралей і вулиць, на ділянках санітарно-захисних зон довкола промислових підприємств, виставок, кладовищ і крематоріїв, ліній електропередач високої напруги, лісомеліоративні, водоохоронні, вітрозахисні, протиерозійні, насадження розсадників, квітникарських господарств, пришляхові насадження на території Сумської МТГ;

**2.37. зовнішня реклама** – реклама, що розміщується на спеціальних тимчасових і стаціонарних конструкціях – рекламоносіях, розташованих на відкритій місцевості, а також на зовнішніх поверхнях будинків, споруд, на елементах вуличного обладнання, над проїзною частиною вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування. Зовнішня реклама розміщується на підставі дозволів та в порядку, встановленому правилами розміщення зовнішньої реклами;

**2.38. зона відпочинку** – місце біля водних об'єктів (в межах прибережних захисних смуг) для надання послуг у сфері відпочинку, оздоровлення, фізичної культури та спорту, харчування;

**2.39. інформаційна табличка про територію (об'єкт (елемент) благоустрою)** містить назву території (об'єкту, елемента) благоустрою, назву (ім'я), адресу володільця території (об'єкту (елемента) благоустрою, прізвище, ім'я, по-батькові відповідальної особи за стан благоустрою, засоби зв'язку з відповідальною особою, містить іншу корисну для осіб інформацію та має естетичний вигляд. Встановлення інформаційної таблички не потребує будь-якої дозвільної процедури.;

**2.40. квітник** – ділянка геометричної або довільної форми з посадженими одно-, дво- або багаторічними квітковими рослинами;

**2.41. кладовище** – відведена в установленому законом порядку земельна ділянка з облаштованими могилами та побудованими крематоріями, колумбаріями чи іншими будівлями та спорудами, призначеними для організації поховання та утримання місць поховань;

**2.42. комплексна зелена зона** - сукупність міських і приміських насаджень, межі якої наносяться на картографічні матеріали органами архітектури (комплексний план просторового розвитку території Сумської МТГ, генеральний план Сумської МТГ, проекти детального планування), лісогосподарськими органами (на плани лісонасаджень);

**2.43. комунальне підприємство у сфері благоустрою** – утворене Сумською міською радою підприємство, видом економічної діяльності якого є утримання території (об'єкту (елемента) благоустрою) комунальної власності;

**2.44. контейнери** – сміттєзбиральники для накопичення твердих побутових відходів; виготовляються з металу та полімерних матеріалів місткістю: а) від 0,12 куб. м до 1,1 куб. м – призначаються для твердих побутових відходів; б) від 3 куб. м до 16 куб. м - для великогабаритних та ремонтних відходів у складі побутових;

**2.45. контролюючий виконавчий орган Сумської міської ради у сфері благоустрою** - Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради;

**2.46. користувачі дорожніх об'єктів** - учасники дорожнього руху, володільці територій, які знаходяться в межах «червоних ліній» вулиць і доріг населених пунктів Сумської МТГ, а також володільці малих архітектурних форм, тимчасових споруд, нерухомого майна, рекламних засобів та інженерних комунікацій і споруд, розташованих у зазначених межах;

**2.47. мала архітектурна форма** – це елемент декоративного чи іншого оснащення території (об'єкту (елемента) благоустрою). До малих архітектурних форм належать: альтанки, павільйони, навіси; паркові арки (аркади) і колони (колонади), вуличні вази, вазони й амфори; декоративна та ігрова скульптура; вуличні меблі (лавки, лави, столи); сходи, балюстради; паркові містки; огорожі, ворота, ґрати; інформаційні стенди, дошки, вивіски; інші елементи благоустрою, визначені законодавством;

**2.48. майданчик для вигулу домашніх тварин** – спеціально організована, створена й облаштована територія, що включає в себе її огороження, встановлення інформаційних табличок, контейнерів для збирання екскрементів домашніх тварин їх власниками, вивезення й утилізація екскрементів домашніх тварин, на якій володілець домашньої тварини має право вільного вигулу тварини за умов дотримання Правил благоустрою території Сумської МТГ та діючого законодавства;

**2.49. майданчик для паркування** – майданчик, розміщений в межах проїзної частини вулиць і доріг населених пунктів, автомобільної дороги загального користування або тротуару;

**2.50. місця для паркування автомобілів** – місця (територія) для паркування автомобілів, облаштованих за кошти бюджету Сумської МТГ (міста Суми), які за місцем розташування та/або за проєктною документацією призначені для паркування на рівних правах автомобілів мешканців багатоквартирного будинку;

**2.51. місце розміщення рекламного засобу** - площа зовнішньої поверхні будинку, споруди, елемента вуличного обладнання або відведеної території на відкритій місцевості в межах території Сумської міської об'єднаної територіальної громади, що надається розповсюдженню зовнішньої реклами в тимчасове користування власником або уповноваженим ним органом (особою).

**2.52. небезпечні відходи** – відходи, зокрема у складі побутових відходів, що утворюються в процесі життя й діяльності людини в житлових та нежитлових будинках і мають такі фізичні, хімічні, біологічні чи інші небезпечні властивості, які створюють або можуть створити значну небезпеку для навколишнього

природного середовища або здоров'я людини та які потребують спеціальних методів і засобів поводження з ними;

**2.53. об'єкт озеленення** - територія, призначена для озеленення, на якій передбачається реконструкція й проведення капітального або поточного ремонтів об'єктів зеленого фонду;

**2.54. об'єкт благоустрою зеленого господарства** - об'єкт благоустрою, на території якого розташовані зелені насадження;

**2.55. об'єкт культурної спадщини** - визначне місце, споруда (витвір), комплекс (ансамбль), їх частини, пов'язані з ними рухомі предмети, а також території чи водні об'єкти, інші природні, природно-антропогенні або створені людиною об'єкти незалежно від стану збереженості, що донесли до нашого часу цінність з археологічного, естетичного, етнологічного, історичного, архітектурного, мистецького, наукового чи художнього погляду й зберегли свою автентичність;

**2.56. об'єкт сезонної торгівлі** – просторова територія для обслуговування населення на певний сезон року, розташована на відкритому повітрі, тимчасово, без улаштування фундаменту, не є капітальною спорудою, на якій за допомогою елементів об'єктів сезонної торгівлі забезпечується здійснення діяльності об'єкта сезонної торгівлі, як то продаж ялинок, посадкового матеріалу, організація дозвілля в місцях відпочинку, літній майданчик біля стаціонарного (капітального) закладу ресторанного господарства та інше;

**2.57. об'єкти сфери розваг** – атракціони, дитяча мобільна техніка, об'єкти тваринного світу тощо за допомогою яких надаються послуги у сфері розваг;

**2.58. оглядовий колодязь** – загальна назва камери під землею, яка є частиною системи водопостачання, водовідведення (дощового чи для стічних вод), газопостачання, теплопостачання, телекомунікації;

**2.59. озеленення** - комплекс робіт зі створення й використання зелених насаджень на території Сумської МТГ;

**2.60. озеленені території** - ділянки землі, на яких розміщена рослинність природного чи штучного походження (садово-паркові комплекси та об'єкти зеленого будівництва);

**2.61. опікун тварини** – юридична або фізична особа, що опікується тваринами на волонтерських засадах;

**2.62. ордер** – дозвіл на проведення робіт на видалення дерев, кущів, газонів і квітників за умови сплати відновної вартості дерев, кущів, газонів і квітників;

**2.63. пам'ятка** - об'єкт культурної спадщини національного або місцевого значення, який занесено до Державного реєстру нерухомих пам'яток України;

**2.64. парк** - самостійний архітектурно-організаційний комплекс площею понад 2га, який виконує санітарно-гігієнічні функції та призначений для короткочасного відпочинку населення. Залежно від характеру й призначення комплексу діляться на парки культури і відпочинку, районні, спортивні, дитячі, дендрологічні, історичні, національні, меморіальні, етнографічні парки-музеї, історичні, виставкові, зоологічні, аерофітотерапії тощо;

**2.65. паспорт опорядження фасаду** – проєктна документація що містить інформацію про зовнішній вигляд фасадів будівель та споруд, матеріали якими опоряджуються фасади, їх колір (архітектурне та колористичне вирішення);

**2.66. пересувна тимчасова споруда** – споруда, що не має закритого приміщення для тимчасового перебування людей, у якій може бути розміщене торговельне обладнання, низькотемпературний прилавок, лоток, ємність, торговельний автомат, інші пристрої для сезонної роздрібною торгівлі, іншої підприємницької діяльності;

**2.67. прибудинкова територія багатоквартирного будинку** - територія навколо багатоквартирного будинку, визначена на підставі землевпорядної документації, в межах земельної ділянки, на якій розташований багатоквартирний будинок і належні до нього будівлі та споруди, що необхідна для обслуговування багатоквартирного будинку та задоволення житлових, соціальних і побутових потреб власників, користувачів (наймачів, орендарів) квартир, а також нежитлових приміщень, розташованих у багатоквартирному будинку. У випадку відсутності, якщо немає землевпорядної документації на прибудинкову територію, територія багатоквартирного будинку, на якій забезпечується благоустрій, визначається в межах прилеглої території згідно з Додатком 1 до цих Правил;

**2.68. прилегла територія** – територія, яка знаходиться в межах встановленої відстані біля нерухомого майна, споруд, місць розміщення рекламних засобів, сміттєзбірників, тимчасових споруд та інших об'єктів майна, згідно з Додатком 1 до цих Правил.

**2.69. пішохідна доріжка** – елемент вулиці, дороги населених пунктів автомобільної дороги загального користування, призначений для руху пішоходів, облаштований у її межах чи поза нею й позначений дорожнім знаком;

**2.70. побутові відходи** - відходи, що утворюються в процесі життя й діяльності людини в житлових та нежитлових будинках (тверді, великогабаритні, ремонтні, рідкі, крім відходів, пов'язаних з виробничою діяльністю підприємств) і не використовуються за місцем їх накопичення;

**2.71. поводження з відходами** - дії, спрямовані на запобігання утворенню відходів, їх збирання, перевезення, сортування, зберігання, оброблення, перероблення, утилізацію, видалення, знешкодження й захоронення, а також контроль за цими операціями та нагляд за місцями видалення;

**2.72. пошкодження зелених насаджень** – спричинення шкоди кореневій системі, стовбуру, кроні, гілкам деревно-чагарникових порід, а також газонам, квітникам, але яка не припинила їх росту;

**2.73. проєкт благоустрою** – технічна документація з питань благоустрою, розроблена з метою здійснення комплексу заходів із благоустрою визначеної території (окремого об'єкту (елемента) благоустрою), погоджена уповноваженими виконавчими органами Сумської міської ради та затверджена замовником.

**2.74. ремонтні відходи** - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, що утворилися під час проведення в житловому будинку, окремій квартирі, будинку громадського призначення капітального та поточного ремонту, перепланування, переобладнання, прибудови тощо.

**2.75. рекреаційна зона** – спеціально виділена комплексним планом просторового розвитку території Сумської МТГ, генеральним планом Сумської МТГ і організована територія Сумської МТГ, призначена для відпочинку населення;

**2.76. рекламодавець** – особа, яка є замовником реклами для її виробництва або розповсюдження.

**2.77. рекламні та інформаційні засоби** – засоби, що використовуються для доведення реклами або інформації до її споживача або адресата (об'яви, листівки тощо);

**2.78. рідкі відходи** - побутові відходи, що утворюються в будинку без централізованого водопостачання та каналізації й зберігаються у вигрібних ямах;

**2.79. розповсюджувач зовнішньої реклами** - особа, яка здійснює розповсюдження зовнішньої реклами;

**2.80. самовільно встановлені (розміщені) об'єкти** - об'єкти, розміщені на території Сумської МТГ комунальної власності без права користування та/або без належного дозволу на розміщення такого об'єкта, встановленого актами чинного законодавства.

**2.81. сміттєзбірники** –стаціонарні (контейнерні майданчики наземного або підземного типу, сміттеві бункери багатоквартирних будинків, спеціально відведені місця для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду) або тимчасові (контейнерні майданчики для організації масових заходів) для накопичення сміття та подальшого його вивезення;

**2.82. сміттєзбиральники** - пересувні елементи санітарного облаштування для накопичення сміття (урни, металеві баки, контейнери для сміття тощо) та його подальшого вивезення;

**2.83. спеціальні рекламні конструкції** – тимчасові та стаціонарні рекламні засоби (світлові та несвітлові, наземні та неназемні (повітряні), плоскі та об'ємні стенди, щити, панно, транспаранти, тролі, короби, механічні, динамічні, електронні табло, екрани, панелі, тумби, складні просторові конструкції, аеростати, повітряні кулі тощо), які використовуються для розміщення реклами;

**2.84. стаціонарна тимчасова споруда** – споруда, яка може мати закриті приміщення для тимчасового перебування людей площею до 30 кв.м, що виготовляється з полегшених конструкцій з урахуванням основних вимог, визначених технічним регламентом будівельних виробів, будівель і споруд, і встановлюється тимчасово, без улаштування фундаменту.

**2.85. стихійна торгівля** –торгівля, що здійснюється фізичними особами без відповідних дозвільних документів про якість та безпеку товарів, що реалізуються ними в невстановлених місцях (на вулицях, у дворах, на тротуарах, у скверах, парках, під'їздах) з рук, із землі, без відповідного дозволу на розміщення об'єкта торгівлі, також самовільне встановлення наметів, кіосків тощо з метою здійснення торгівлі;

**2.86. табличка** - елемент на будинку, будівлі або споруді, у якому фізична чи юридична особа займає приміщення, розташована біля входу в таке приміщення, на дверях або на склі вітрини, містить лише інформацію про зареєстроване найменування, належність та час роботи;



**2.87. тверді відходи** - залишки речовин, матеріалів, предметів, виробів, товарів, продукції, що не можуть у подальшому використовуватися за призначенням;

**2.88. територія** – сукупність земельних ділянок, які використовуються для розміщення об'єктів загального користування: парків, скверів, бульварів, вулиць, провулків, узвозів, проїздів, шляхів, площ, майданів, набережних, пляжів, кладовищ, рекреаційних, оздоровчих, навчальних, спортивних, історико-культурних об'єктів, об'єктів промисловості, комунально-складських та інших об'єктів в межах населеного пункту;

**2.89. територія прибирання** – власна, прибудинкова, прилегла, закріплена територія, на якій проводиться комплекс заходів щодо збирання та вивезення відходів, прибирання рослинних відходів, сміття, снігу, своєчасному покосу трави та знищенню карантинних рослин і бур'янів, догляду за зеленими насадженнями тощо. У випадку розташування прилеглої території (частини) одночасно (накладення прилеглих територій) в межах прилеглих території двох та більше суб'єктів у сфері благоустрою, прибирання такої території (частини) здійснюється в рівних частках суб'єктами у сфері благоустрою;

**2.90. технічний паспорт об'єкта благоустрою** – документ встановленого зразка, якій містить текстову та графічну інформацію про об'єкт благоустрою, територію, елементи благоустрою, володільця об'єкта благоустрою, суміжних володільців (за наявності) та інша суттєва інформація про об'єкт благоустрою;

**2.91. уповноважений виконавчий орган Сумської міської ради у сфері благоустрою** – Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради;

**2.92. утримання в належному стані території** – використання території (об'єкту (елемента) благоустрою) за призначенням відповідно до комплексного плану просторового розвитку території Сумської МТГ, генерального плану Сумської МТГ, іншої містобудівної документації, цих Правил благоустрою, а також санітарне очищення території (об'єкту (елемента) благоустрою), її озеленення, збереження та відновлення території (об'єкту (елемента) благоустрою);

**2.93. утримання фасаду** – підтримання власником нерухомого майна фасадів будинку в належному стані відповідно до вимог паспорту опорядження фасаду, державних будівельних норм та правил, здійснення контролю за станом фасаду, проведення робіт з очищення фасаду, виявлення дефектів, недоліків та пошкоджень, проведення робіт щодо відновлення елементів фасаду, тимчасове оформлення (прикрашення) фасадів будинку до державних та релігійних свят, святкових днів.

**2.94. фасад будинку (споруди)** – зовнішня сторона будинку (споруди) зі всіма елементами від покрівлі до вимощення. Складовими частинами фасаду є віконні і дверні отвори, стіни, перемички, дашки, навіси, портали, зовнішні сходи, арки, вітрини тощо. За орієнтуванням фасади поділяються на головний, боковий, дворовий;

**2.95. червоні лінії** – визначені в містобудівній документації щодо пунктів геодезичної мережі межі існуючих та запроектованих вулиць, доріг, майданів, які розділяють території забудови та території іншого призначення.

## **РОЗДІЛ Ш.**

### **Порядок здійснення благоустрою та утримання територій об'єктів благоустрою**

#### **Глава 4. Утримання території загального користування**

**3.1.** Благоустрій здійснюється в обов'язковому порядку на всій території Сумської МТГ.

**3.2.** Планування, проектування, будівництво, розміщення та експлуатація об'єктів благоустрою території Сумської МТГ здійснюється суб'єктами у сфері благоустрою відповідно до вимог чинного законодавства з метою створення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля, збереження і охорону навколишнього природного середовища, забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення.

**3.3.** Проектування, будівництво та реконструкція об'єктів комплексного благоустрою здійснюються на основі комплексного плану просторового розвитку території Сумської МТГ, генерального плану Сумської МТГ, комплексних транспортних схем та схем організації дорожнього руху, детальних планів територій, планів червоних ліній з урахуванням природно-кліматичних умов і містобудівних особливостей населеного пункту, експлуатаційних, протипожежних, екологічних та санітарних норм і правил, умов безпеки руху транспорту та пішоходів, етапності будівництва, реконструкції й капітального ремонту.

**3.4.** Проектна документація на будівництво, реконструкцію, розміщення, облаштування територій, інших об'єктів (елементів) благоустрою, погоджується Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради з урахуванням містобудівної документації та вимог чинного законодавства.

**3.5.** Прийняття в експлуатацію об'єктів нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель чи споруд без проведення комплексного благоустрою відповідної території забороняється.

**3.6.** Забезпечення благоустрою об'єкта (елемента) благоустрою, створеного за проектом благоустрою покладається на замовника або на іншу особу за згодою останньої.

**3.7.** Комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою забезпечують належне утримання і своєчасний ремонт об'єктів благоустрою комунальної власності власними силами або можуть на конкурсних засадах залучати для цього інших суб'єктів господарювання.

**3.8.** Комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою щорічно надають Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради пропозиції щодо заходів з утримання та ремонту об'єктів благоустрою комунальної власності на наступний рік.

Сумська міська рада за поданням Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради щорічно, відповідно до цільових програм у галузі житлово-комунального господарства, сфері благоустрою тощо, затверджує заходи з утримання та ремонту об'єктів благоустрою комунальної власності на наступний рік та передбачає кошти на виконання цих заходів.

Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у сфері благоустрою в межах фінансування зазначених заходів.

**3.9.** Балансоутримувача, що здійснюватиме утримання й ремонт об'єкта благоустрою, який перебуває у приватній власності, визначає власник такого об'єкта благоустрою.

**3.10.** Володілець території (об'єкта (елемента) благоустрою) зобов'язаний за власні кошти утримувати належну йому територію (об'єкт (елемента) благоустрою) або може брати пайову участь в утриманні території (об'єкта (елемента) благоустрою) на умовах договору, укладеного з комунальним підприємством у сфері благоустрою або балансоутримувачем.

**3.11.** Благоустрій території житлової та громадської забудови здійснюється з урахуванням вимог використання цієї території відповідно до затвердженої містобудівної документації, цих Правил, а також установлених будівельних норм, державних стандартів, норм і правил.

**3.12.** Утримання та благоустрій прибудинкової території багатоквартирного будинку, належних до нього будівель, споруд здійснюється володільцем цього будинку, на якого покладено обов'язок щодо утримання спільного майна багатоквартирного будинку та прибирання прибудинкової території багатоквартирного будинку.

У випадку відсутності землевпорядної документації на прибудинкову територію, територія багатоквартирного будинку, на якій забезпечується благоустрій, визначається в межах прилеглої території, згідно з Додатком 1 до цих Правил;

**3.13.** Благоустрій присадибної ділянки та прилеглої до неї території проводиться володільцем присадибної ділянки в межах, згідно з Додатком 1 до цих Правил.

Присадибні ділянки з боку вулиць та сусідніх ділянок допускається огорожувати. Висота огорожень має бути не більше ніж 2,0 м на межі сусідніх земельних ділянок та не більше ніж 2,5 м на межі з вулицею для забезпечення нормативної інсоляції жилих будинків на суміжних територіях та провітрювання суміжних територій. Огорожа присадибних ділянок не може виступати за червону лінію та межі ділянки.

Відстань від межі суміжної земельної ділянки до стовбурів дерев, які висаджуються, має бути від 4 м до 6 м в залежності від величини крони (але не менше половини діаметра крони дерева), а до кущів – 1 м

Володілець присадибної ділянки може на умовах договору про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані, укладеного з Управлінням «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради, забезпечувати належне утримання території загального користування, прилеглої до його присадибної ділянки.

**3.14.** Організація благоустрою земельних ділянок, жилих та багатоквартирних будинків, будівель, споруд тощо, що в порядку, визначеному

законодавством, взяті на облік як безхазяйне майно або передані в комунальну власність як безхазяйне майно чи відумерла спадщина, здійснюється Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради.

**3.15.** Роботи з комплексного благоустрою територій, розташованих над інженерними мережами та комунікаціями, виконуються з дотриманням умов та нормативів щодо їх безпечної експлуатації.

**3.16.** Кожен володілець громадської будівлі, багатоквартирного, жилого будинків, споруд, розташованих в історичній частині населеного пункту, в історичному ареалі, на магістралях та площах загальноміського значення, громадської будівлі та багатоквартирного будинків незалежно від місця розташування, повинен мати паспорт опорядження фасаду та проект благоустрою власної, прибудинкової, прилеглої, закріпленої території, погоджених відповідними уповноваженими виконавчими органами Сумської міської ради.

**3.17.** Володільці територій (об'єктів (елементів) благоустрою) забезпечують освітлення цих об'єктів відповідно до вимог державних стандартів, норм і правил.

**3.18.** Якщо прилегла територія або її частина одночасно знаходиться в межах утримання прилеглої території двох та більше володільців майна, земельних ділянок, витрати на утримання такої території або її частини здійснюються спільно володільцями майна, земельних ділянок в рівних частках. Володільці майна, земельних ділянок можуть за договором визначити інший порядок розподілу витрат.

**3.19.** На об'єктах благоустрою забороняється:

- 1) виконувати роботи (підготовчі, будівельні, земляні та інші) без дозволу в разі, якщо обов'язковість його отримання передбачена законом;
- 2) самовільно влаштовувати городи, створювати, пошкоджувати або знищувати газони, самовільно висаджувати та знищувати дерева, кущі тощо;
- 3) вивозити і звалювати в не відведених для цього місцях відходи, рослинні відходи (траву, гілки, деревину, листя тощо), сніг, льод;
- 4) складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання за межами будівельних майданчиків;
- 5) самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, тимчасові споруди, літні майданчики, об'єкти сезонної торгівлі, об'єкти сфери розваг, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо;
- 6) встановлювати технічні засоби регулювання дорожнього руху без погодження з уповноваженим підрозділом Національної поліції;
- 7) самовільно влаштовувати стоянки суден, катерів, інших моторних плавучих засобів;
- 8) випасати худобу, вигулювати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях;
- 9) здійснювати ремонт, обслуговування та миття транспортних засобів, машин, механізмів у не відведених для цього місцях (крім випадків проведення негайного ремонту при аварійній зупинці).

## **Глава 5. Порядок здійснення благоустрою та утримання парків, рекреаційні зон, садів, скверів**

**3.20.** Благоустрій та утримання парків (гідропарків, лісопарків, лугопарків, парків культури і відпочинку, парків - пам'яток садово-паркового мистецтва, спортивних, дитячих, меморіальних та інших (далі - парків), рекреаційних зон, садів, скверів і майданчиків здійснюється відповідно до планів, розроблених балансоутримувачем, комунальним підприємством у сфері благоустрою, володільцем об'єкта благоустрою та затверджених Департаментом інфраструктури Сумської міської ради, а об'єкта, який перебуває у приватній власності, - його власником.

Громадяни мають право брати участь у здійсненні заходів із благоустрою щодо зазначених об'єктів благоустрою.

**3.21.** Благоустрій та утримання в належному стані парків, рекреаційних зон, садів, скверів та майданчиків включає:

- 1) санітарне очищення та прибирання території;
- 2) освітлення території;
- 3) озеленення, збереження існуючих зелених насаджень;
- 4) відновлення території у міжсезонний період, після стихійних природних явищ, аварій та в інших випадках;
- 5) утримання в належному стані та ремонт будівель, споруд, зокрема їх фасадів, що розташовані на території парків, рекреаційних зон, садів, скверів і майданчиків;
- 6) встановлення, утримання в належному стані та ремонт елементів благоустрою;
- 7) забезпечення безпечних умов перебування та відпочинку громадян;
- 8) забезпечення належної роботи атракціонів.

**3.22.** Благоустрій рекреаційних зон водних об'єктів, що використовуються для організованого масового відпочинку та купання, здійснюють із дотриманням вимог чинного законодавства з оцінкою відповідності якості води водойм умовам водокористування за санітарно-гігієнічними показниками.

**3.23.** Благоустрій територій оздоровчих закладів (будинки відпочинку, пансіонати та комплекси цих закладів, туристичні бази, туристичні притулки, бази відпочинку та ін.) здійснюють із дотриманням вимог норм та правил розміщення, улаштування та експлуатації оздоровчих закладів.

**3.24.** Збирання опалого листя на території парків, рекреаційних зон, садів, скверів здійснюється тільки на головних алеях, доріжках, майданчиках, партерних газонах, галявинах, квітниках. Збирати листя з-під угруповань дерев та чагарників у лісопарках, парках, скверах, садах, у зелених насадженнях забороняється.

**3.25.** Територія парків, рекреаційних зон, садів, скверів та майданчиків використовується виключно за їх функціональним призначенням. Забороняється збір квітів, грибів, іншої рослинності, пошкоджувати елементи благоустрою, зелені насадження.

**3.26.** Господарська зона з контейнерними майданчиками та громадськими вбиральнями розташовується не ближче ніж 50 м від місць масового скупчення населення, що відпочиває (танцювальні майданчики, естради, фонтани, головні алеї, видовищні павільйони тощо).

**3.27.** В місцях масового скупчення населення та на маршрутах руху відвідувачів встановлюється достатня кількість урн для сміття. Біля кожної тимчасової споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності, біля атракціонів, об'єктів сезонної торгівлі встановлюється урна місткістю не менш ніж 0,01 м<sup>3</sup>. Заповнені урни для сміття підлягають негайному очищенню.

**3.28.** Кількість контейнерних майданчиків (контейнерів) визначається відповідно до нормативів у сфері поводження з відходами.

**3.29.** Основне прибирання проводиться після їх закриття та до 8 години ранку. Протягом дня проводиться збирання відходів та опалого листя, патрульне прибирання, поливання зелених насаджень.

## **Глава 6. Порядок здійснення благоустрою та утримання пам'яток культурної спадщини, історичної спадщини та природно-заповідного фонду**

**3.30.** Володілець зобов'язаний утримувати пам'ятку культурної та історичної спадщини в належному стані, своєчасно провадити ремонт, захищати від пошкодження, руйнування або знищення відповідно до Закону України «Про охорону культурної спадщини» та охоронного договору.

**3.31.** Використання пам'ятки культурної та історичної спадщини здійснюють відповідно до режимів використання, встановлених органами охорони культурної спадщини, у спосіб, що потребує як найменших змін і доповнень пам'ятки культурної спадщини та забезпечує збереження її матеріальної автентичності, просторової композиції, а також елементів обладнання, упорядження, оздоби тощо.

**3.32.** Забороняється змінювати призначення пам'ятки культурної та історичної спадщини, її частин та елементів, робити написи, позначки на ній, на її території та в її охоронній зоні.

**3.33.** Забороняється будь-яка діяльність, що створює загрозу пам'ятці культурної та історичної спадщини або порушує законодавство, державні стандарти, норми і правила у сфері охорони культурної спадщини.

**3.34.** Будівельні, ремонтні, меліоративні, шляхові та інші роботи, що можуть призвести до руйнування, знищення чи пошкодження зазначених об'єктів проводяться тільки після повного дослідження цих об'єктів.

**3.35.** Пам'ятки культурної та історичної спадщини, їхні частини, пов'язане з ними рухоме та нерухоме майно забороняється змінювати, замінювати, зносити, переміщувати (переносити) на інші місця. Переміщення (перенесення) на інше місце допускається як виняток у випадках, коли неможливо зберегти пам'ятку культурної та історичної спадщини на місці, за умови проведення комплексу наукових досліджень з вивчення та фіксації зазначених об'єктів (обміри, фотофіксація тощо).

**3.36.** У разі виникнення загрози для збереженості пам'ятки культурної, історичної спадщини або природно-заповідного фонду їх володілець зобов'язаний негайно повідомити про це територіальний орган охорони культурної спадщини.

**3.37.** На особу, діяльність якої негативно позначається на стані вказаних об'єктів (створює загрозу знищення, руйнування, пошкодження, спотворення

таких об'єктів), покладається обов'язок вжити заходи, погоджені з органом охорони культурної спадщини, для запобігання такій загрозі та утримання пам'ятки чи фонду в належному стані за власні кошти.

**3.38.** Природно-заповідний фонд становлять ділянки суші і водного простору, природні комплекси та об'єкти яких мають особливу природоохоронну, наукову, естетичну, рекреаційну та іншу цінність і виділені з метою збереження природної різноманітності ландшафтів, генофонду тваринного й рослинного світу, підтримання загального екологічного балансу та забезпечення фонового моніторингу навколишнього природного середовища.

**3.39.** Території та об'єкти, що мають особливу екологічну, наукову, естетичну, господарську, а також історико-культурну цінність, підлягають комплексній охороні, порядок здійснення якої визначається положенням щодо кожної з таких територій чи об'єктів.

**3.40.** На землях природно-заповідного фонду та іншого природоохоронного або історико-культурного призначення забороняється будь-яка діяльність, яка негативно впливає або може негативно вплинути на стан природних та історико-культурних комплексів та об'єктів чи перешкоджає їх використанню за цільовим призначенням.

**3.41.** Благоустрій та утримання парків, що належать до територій та об'єктів природно-заповідного фонду, здійснюється відповідно до вимог Закону України «Про природно-заповідний фонд України».

**3.42.** У зонах ландшафту, що охороняється, передбачають збереження й регулювання рослинності, заходи щодо зміцнення берегових територій, схилів ярів, усунення будинків і споруд, які спотворюють історичний ландшафт. Проектування нових житлових районів, промислових та інших об'єктів у їх межах забороняється.

У цих зонах можлива господарська діяльність, яка не спотворює ландшафт, не потребує зведення будівель (польові, городні роботи, сінокіс, випас скота тощо), використання зони для відпочинку населення з мінімальним благоустроєм (улаштування пішохідних доріжок і майданчиків, освітлювальної арматури, місць відпочинку тощо).

**3.43.** Санітарне очищення та прибирання пам'яток культурної, історичної спадщини та природно-заповідного фонду здійснюється володільцем території (об'єкта (елемента) благоустрою) згідно із загальним порядком санітарного очищення територій з дотриманням вимог норм і правил утримання об'єктів благоустрою.

## **Глава 7. Порядок здійснення благоустрою та утримання об'єктів благоустрою вулично - дорожньої мережі Сумської МТГ**

### **Секція 1. Загальні положення.**

**3.44.** Вулиці і дороги населених пунктів, автомобільні дороги загального користування на території Сумської МТГ, штучні споруди, інші об'єкти (елементи) благоустрою вулично - дорожньої мережі Сумської МТГ є комунальною власністю Сумської МТГ.

Суб'єктами, які можуть бути володільцями вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування, інших об'єктів (елементів) благоустрою вулично - дорожньої мережі комунальної власності є Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою.

Усі вулиці і дороги населених пунктів, автомобільні дороги загального користування, штучні споруди вулично-дорожньої мережі Сумської МТГ підлягають технічному обліку і паспортизації. Кожну вулицю, дорогу населених пунктів, автомобільну дорогу загального користування обліковують і паспортизують окремо. Паспортизацію майданів здійснюють аналогічно паспортизації вулиць (доріг).

**3.45.** Роботи з утримання вулично - дорожньої мережі Сумської МТГ полягають у регулярному проведенні заходів відповідно до вимог чинного законодавства щодо забезпечення нормальних умов функціонування, запобігання передчасному зносу об'єктів, створенні сприятливих умов пересування для осіб з інвалідністю та інших маломобільних груп населення тощо.

**3.46.** Утримання об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі забезпечується необхідною кількістю машин, механізмів, спеціалізованої техніки, обладнання, інвентаря, посипкових матеріалів, реагентів тощо.

**3.47.** Володілець об'єкта благоустрою вулично-дорожньої мережі повинен здійснювати його експлуатаційне утримання та вимагати від користувачів дотримання вимог чинних нормативно-правових актів у сфері забезпечення безпеки дорожнього руху, виконувати правила ремонту, утримання, користування дорогами, дорожніми та штучними спорудами тощо.

**3.48.** Володілець об'єкта благоустрою вулично-дорожньої мережі комунальної власності зобов'язаний:

1) своєчасно і якісно виконувати експлуатаційні роботи відповідно до технічних правил з дотриманням норм і стандартів у сфері забезпечення дорожнього руху;

2) здійснювати утримання, ремонт, відновлення об'єктів (елементів) благоустрою вулично-дорожньої мережі, їх технічний облік і паспортизацію;

3) постійно контролювати експлуатаційний стан усіх елементів дорожніх об'єктів та негайно усувати виявлені пошкодження чи інші перешкоди в дорожньому русі, а за неможливості це зробити – невідкладно позначати їх дорожніми знаками, сигнальними, огорожувальними та направляючими пристроями відповідно до діючих нормативів, або припинити (обмежити) рух;

4) контролювати якість робіт, що виконуються підрядними організаціями;

5) вирішувати питання забезпечення експлуатації дорожніх об'єктів у надзвичайних ситуаціях, за несприятливих погодно-кліматичних умов, у разі деформації та пошкодження елементів дорожніх об'єктів, аварій на підземних комунікаціях або виникнення інших перешкод у дорожньому русі, разом зі спеціалізованими службами організації дорожнього руху та за погодженням з уповноваженим підрозділом Національної поліції оперативно вносити зміни до порядку організації дорожнього руху;



б) аналізувати стан аварійності на дорожніх об'єктах, виявляти аварійно небезпечні ділянки й місця концентрації дорожньо-транспортних пригод, розробляти та здійснювати заходи щодо вдосконалення організації дорожнього руху для усунення причин та умов, що призводять до їх скоєння;

7) разом з уповноваженим підрозділом Національної поліції брати участь в огляді місць дорожньо-транспортних пригод для визначення дорожніх умов, за яких вони сталися, та усувати виявлені недоліки;

8) сповіщати відповідні органи місцевого самоврядування Сумської МТГ, органи виконавчої влади, учасників дорожнього руху та населення про закриття або обмеження руху, стан дорожнього покриття, рівень аварійності на відповідних ділянках, погодно-кліматичні та інші умови;

9) забезпечувати дотримання вимог техніки безпеки, а також безпеки дорожнього руху під час виконання дорожньо-експлуатаційних робіт;

10) забезпечувати систематичне прибирання об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі, а в період травень – вересень здійснювати поливання вулиць з підвищеною інтенсивністю руху;

11) забезпечувати повноцінну роботу системи дорожнього зливостоків (зливової каналізації) та її систематичне очищення;

12) виконувати інші обов'язки, передбачені законодавством у сфері дорожнього руху та автомобільних доріг.

**3.49.** Власники (водії) транспортних засобів зобов'язані виключати можливість винесення на дорожні об'єкти землі, каміння, будівельних матеріалів, а також засмічення проїзної частини внаслідок забруднених коліс, переповнення кузова транспортного засобу сипучими матеріалами, пошкодження тари, розвіювання безтарних вантажів, руху із незакріпленим вантажем, забруднення або запилення повітря.

**3.50.** Забороняється заправляти транспортні засоби паливно-мастильними матеріалами з автомобільних та інших пересувних бензо-, газо- заправників, займатися торгівлею паливно-мастильними та іншими матеріалами й виробами, а також мити транспортні засоби на проїзній частині дорожніх об'єктів, узбіччі та тротуарах.

**3.51.** Володільці територій, які межують з об'єктами благоустрою вулично-дорожньої мережі комунальної власності, зобов'язані:

1) утримувати в належному стані виїзди з цих територій, запобігати винесенню на дорожні об'єкти землі, каміння та інших матеріалів, сміття;

2) установлювати й утримувати в справному стані огорожі й вживати заходи для запобігання неконтрольованому виходу худоби та свійської птиці на дорожні об'єкти;

3) в місцях розміщення об'єктів побутово - торговельного обслуговування, будинків, будівель і споруд масового відвідування влаштовувати місця для стоянки транспортних засобів і виїзду на дорожні об'єкти;

4) утримувати та забезпечувати належний технічний стан охоронної зони інженерних комунікацій, обладнання, споруд та інших елементів дорожніх об'єктів, що використовуються, відповідно до їх функціонального призначення;

5) у разі виявлення небезпечних умов в експлуатації споруд і об'єктів, аварій і руйнувань, що призвели до виникнення перешкод у дорожньому русі або загрожують збереженню елементів дорожніх об'єктів, негайно позначити це на місцевості зрозумілим для інших осіб чином, повідомляти володільців дорожніх об'єктів або виконавчі органи Сумської МТГ, а також територіальні підрозділи Національної поліції;

б) дотримуватись вимог діючих норм і правил щодо охорони дорожніх об'єктів.

**3.52.** В межах червоних ліній вулиць і доріг забороняється:

1) розміщувати споруди та об'єкти, крім об'єктів, визначених відповідними державними будівельними нормами і правилами;

2) псувати дорожнє покриття, обладнання, зелені насадження;

3) смітити, спалювати сміття, рослини та інші відходи, складати їх для тривалого зберігання;

4) скидати промислові, меліоративні й каналізаційні води в систему дорожнього зливостоку;

5) встановлювати намети та влаштовувати місця для відпочинку;

б) випасати худобу та свійську птицю.

## **Секція 2. Відновлення елементів благоустрою вулично-дорожньої мережі**

**3.53.** Володілець об'єкта благоустрою вулично-дорожньої мережі комунальної власності забезпечує відновлення елементів благоустрою вулично-дорожньої мережі.

**3.54.** Роботи з відновлення функціонування системи дорожнього зливостоку (зливової каналізації) повинні бути виконані протягом одного дня.

**3.55.** Відновлення дорожнього одягу у разі розриття проїзної частини вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування Сумської МТГ здійснюється виконавцем робіт не пізніше 15 діб після початку виконання робіт шляхом засипання піском місця розриття з пошаровим засипанням та поливанням водою. До відновлення дорожнього покриття місце розриття й підходи до нього повинні бути огорожені й позначені відповідними технічними засобами організації дорожнього руху.

**3.56.** Пошкоджені огороження дорожні й напрямні пристрої підлягають відновленню або заміні протягом 5 діб з моменту виявлення дефектів, а їх пофарбування – протягом доби після відновлення.

Дорожня розмітка повинна бути відновлена протягом 30 діб з моменту виявлення пошкодження.

**3.57.** Зруйновані кришки й решітки дощоприймачів повинні бути негайно огорожені й позначені відповідними технічними засобами організації дорожнього руху. Їх заміна повинна бути проведена протягом доби з моменту виявлення.

**3.58.** Люки оглядових колодязів та решітки дощоприймачів повинні відповідати вимогам державних стандартів. Відхилення висотної позначки кришки люка відносно рівня покриття проїзної частини не повинно перевищувати 1,0 см. Відхилення висотної позначки решітки дощоприймачального колодязя відносно

рівня покриття проїзної частини не повинно перевищувати 2,0 см. Усунення зазначених недоліків виконується в термін не більше ніж 7 діб з моменту їх виявлення.

### **Секція 3. Утримання та прибирання вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг та залізничних переїздів**

**3.59.** Дорожнє покриття вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування та залізничних переїздів Сумської МТГ повинне бути чистим та охайним.

Прибирання вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування та залізничних переїздів здійснюється відповідно до вимог чинного законодавства та цих Правил.

Засміченість дорожнього покриття вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування та залізничних переїздів повинна бути ліквідована протягом доби з моменту виявлення для груп А (магістральні дороги безперервного і регульованого руху) і Б (магістральні вулиці загальноміського значення безперервного і регульованого руху, районного значення (транспортно-пішохідні)), трьох діб – для групи В (вулиці і дороги місцевого значення (житлові, промислово-складські, проїзди)), залізничних переїздів - негайно.

**3.60.** Площі, вулиці, автомобільні дороги, проїзди, алеї, бульвари, тротуари, пішохідні зони й доріжки, у період травень – вересень, залежно від природніх умов, підлягають миттю згідно з графіком.

**3.61.** Під час виконання робіт з утримання й ремонту вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг та залізничних переїздів у першочерговому порядку здійснюються заходи щодо безпеки дорожнього руху.

**3.62.** Місця роботи в нічний час повинні мати належне освітлення, попереджувальні знаки та відповідну огорожу.

**3.63.** Володільці вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування та залізничних переїздів зобов'язані забезпечувати зручні і безпечні умови руху, сприяти збільшенню пропускної спроможності дорожніх об'єктів, запобігати травмуванню учасників дорожнього руху, пошкодженню транспортних засобів і дорожніх об'єктів, забрудненню навколишнього середовища.

**3.64.** Утримання в належному стані дорожніх знаків, дорожньої розмітки, маршрутних покажчиків, світлофорів, інших технічних засобів регулювання дорожнього руху покладається на володільця вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування та залізничних переїздів.

**3.65.** Встановлення дорожніх знаків, інших технічних засобів регулювання дорожнього руху здійснюється за погодження або за приписом уповноваженого підрозділу Національної поліції на підставі рішення Виконавчого комітету Сумської міської ради

**3.66.** Обмеження або заборона дорожнього руху під час виконання підготовчих, будівельних, земляних та інших робіт на вулицях і дорогах населених пунктів, автомобільних дорогах загального користування та залізничних переїздів

здійснюють за погодженням з уповноваженим підрозділом Національної поліції та відповідно до вимог Закону України «Про дорожній рух».

**3.67.** Володільці власних, прибудинкових, прилеглих, закріплених територій проводять постійне прибирання внутрішньоквартальних проїздів, тротуарів, розташованих на цих територіях.

**3.68.** Прибирання внутрішньоквартальних проїздів, тротуарів на прибудинковій території багатоквартирного будинку здійснює володільць багатоквартирного будинку, окрім частини внутрішньоквартальних проїздів та тротуарів на прибудинковій території цього будинку, яка використовується володільцями приміщень (нежитлові, житлові, виробничі тощо), облаштованих окремим входом.

Прибирання внутрішньоквартальних проїздів та тротуарів вказаної частини прибудинкової території багатоквартирного будинку здійснюють вказані володільці нежитлових, житлових або виробничих приміщень за зовнішніми параметрами належного їм об'єкта майна..

**3.69.** У випадку знаходження внутрішньоквартальних проїздів, тротуарів (їх частини) одночасно (накладення прилеглих територій) в межах прилеглих території двох та більше суб'єктів у сфері благоустрою, прибирання внутрішньоквартальних проїздів, тротуарів (їх частини) здійснюється в рівних частках вказаними суб'єктами у сфері благоустрою.

#### **Секція 4. Снігоочищення вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування та залізничних переїздів**

**3.70.** Очищення проїзної частини починають не пізніше, ніж через 30 хвилин після початку снігопаду і повторюють через кожні 1,5-2 години в міру накопичення снігу. Після закінчення снігопаду виконують завершальні роботи - сніг згрібають та підмітають, забезпечуючи чистий стан твердого покриття від снігу та льоду.

На вулицях та дорогах населених пунктів, де снігоочищення покриття проводять із застосуванням хімічних реагентів, сніг складують тільки на проїзній частині

**3.71.** Роботи з усунення зимової слизькості на вулицях і дорогах населених пунктів, автомобільних дорогах загального користування повинні проводитися в такій послідовності:

- наземні пішохідні переходи, зтяжні підйоми й спуски, криві малого радіуса або їх сполучення в плані й поздовжньому профілі, ділянки доріг з незабезпеченою видимістю в плані та поздовжньому профілі, штучні споруди із звуженою проїзною частиною, криві в плані з відсутністю віражу, майданчики зупинок маршрутних транспортних засобів, майданчики для короткочасної зупинки маршрутних транспортних засобів, що безпосередньо прилягають до проїзної частини доріг, місця злиття, переплетення й розгалуження транспортних потоків;

- інші ділянки доріг державного значення.

Усунення зимової слизькості на вулицях і дорогах населених пунктів, автомобільних дорогах загального користування та залізничних переїздах здійснюється з моменту її виявлення до повної ліквідації.

**3.72.** Повне снігоочищення слизькості на вулицях і дорогах населених пунктів, автомобільних дорогах загального користування здійснюється після закінчення снігопаду або завірюхи, крім віднесених до категорії стихійних лих, і не повинно перевищувати 8 годин; щодо залізничних переїздів – 1 години.

**3.73.** Формування снігових валів не допускається:

а) на автомобільних дорогах:

- на перехрещеннях усіх доріг в одному рівні і на залізничних переїздах у зоні трикутника видимості;

- ближче ніж 6 м від наземних пішохідних переходів;

- на ділянках доріг, обладнаних дорожніми огороженнями, парапетами або підвищеним бордюром;

- на тротуарах і пішохідних доріжках;

- на зупиночних і посадочних площадках маршрутних транспортних засобів;

- в місцях виїзду з прилеглих територій;

б) на вулично-шляховій мережі:

- на перехрестях;

- на пішохідних переходах (на довжину, що дорівнює ширині переходів, але не менше ніж 5 м);

- на зупинках маршрутних транспортних засобів на довжину не менше ніж 45 м і 65 м відповідно для одиноких і спарених тролейбусів або автобусів, а також на довжину не менше ніж 10 м у напрямку руху після встановленого дорожнього знаку, що позначає місце зупинки маршрутних транспортних засобів;

- на трамвайному полотні;

- в місцях виїзду у двори і на внутрішньоквартальні території;

- на решітках дощоприймальних колодязів.

**3.74.** Розчищення снігового валу, після згрібання снігу з проїзної частини, треба виконувати повністю до самого бордюру.

**3.75.** Заборонено переміщувати сніг з проїзної частини на тротуари, смуги та ділянки зелених насаджень, а також скидати його у водойми.

**3.76.** Якщо снігові вали заважають рухові тролейбусів та автобусів або спричиняють умови, коли пропускна здатність звуженої валами проїзної частини менша за інтенсивність транспортного потоку, необхідно вивезти сніг не пізніше ніж за 2-4 доби після закінчення формування валів.

До початку формування снігових валів під навантаження мають бути закінчені роботи з очищення тротуарів, які межують з проїзною частиною, сніг з яких скидають до лотка.

**3.77.** Сніг з тротуарів згрібають на проїзну частину або внутрішньоквартальний проїзд, якщо між ними немає загорожі або роздільної смуги з зеленими насадженнями. Закінчують його згрібати до початку формування під навантаження снігового валу в лотку проїзної частини, а коли сніговий вал формується посередині проїзної частини вулиці або з лівого боку одностороннього проїзду - до останнього проходження плужно-щіткових снігоочисників.

Якщо сніг з тротуарів неможливо згрібати в лоток проїзної частини, снігову масу переміщують у бік, віддалений від проїзної частини, і складують на газоні.

Якщо ширина тротуару становить більш ніж 5 м, сніг згрібають і підмітають на його середину, формують у вал і навантажують у самоскиди для вивезення на снігозвалище.

**3.78.** Сніг з внутрішньоквартальних проїздів згрібають до віддаленого від будинку бордюру. Можливе перекидання снігу на газон, якщо покриття не оброблювалося хімічними реагентами.

**3.79.** Під час ожеледиці здійснюється оброблення (посипання) протиожеледними реагентами, сумішами пішохідних доріжок та переходів, зокрема підземних, місць для зупинки громадського транспорту, спусків, підйомів, сходинок, ділянок перед житловими, громадськими та побутовими об'єктами, закладами охорони здоров'я, дитячими закладами, вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування тощо.

На тротуарах і внутрішньоквартальних проїздах слід використовувати пісок без домішок солі. Тротуари та внутрішньоквартальні проїзди обробляють піском за нормою посипання 200-300 г/м<sup>2</sup>.

На зупинках громадського транспорту, ділянках з уклонами та сходинками, ділянках перед житловими, громадськими та побутовими об'єктами, закладами охорони здоров'я та дитячими закладами норму посипання збільшують до 400-500 г/м<sup>2</sup>.

Обробка покриття має бути закінчена протягом 1-1,5 години після початку утворення слизькості покриття.

**3.80.** Для боротьби з ожеледицею в місцях із найбільш напруженим рухом, на аварійно-небезпечних ділянках, на крутих спусках, перед залізничними переїздами та на інших ділянках за інформацією уповноваженого підрозділу Національної поліції може бути застосовано профілактичне оброблення, яке запобігає утворенню ожеледиці. Профілактичне оброблення дорожнього покриття слід здійснювати за 1-2 години до виникнення ожеледиці (прогнозованої попереджувальними метеозведеннями).

**3.81.** Застосування хімічних реагентів під час зимового утримання вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування з цементно-бетонним покриттям дозволено лише після 1,5 року з моменту закінчення його будівництва, якщо в цементних бетонах використовувалися повітрозалучаючі добавки, а за їх відсутності - після 3-х років.

**3.82.** Виконавці робіт по снігоочищенню зобов'язані:

1) мати необхідну для прибирання снігу й льоду техніку, механізми, обладнання та інвентар;

2) своєчасно здійснювати протиожеледні заходи та мати достатній запас протиожеледних реагентів, сумішей;

3) своєчасно очищати від снігу та льоду відповідні території;

4) своєчасно очищати дахи, карнизи та інші елементи будинків, будівель, споруд, водостічні труби, карнизи від сніго-льодових утворень, бурульок, із забезпеченням заходів безпеки руху пішоходів (встановлення огорож на пішохідних та велосипедних доріжках, пішохідних зонах), з наступним вивозом сніго-льодових утворень, бурульок.

## **Секція 5. Утримання територій автостоянок, майданчиків для паркування та місць для паркування автомобілів**

**3.83.** Автостоянки, майданчики та місця для паркування використовують виключно за цільовим призначенням.

**3.84.** Володільці автостоянок, майданчиків для паркування та місць для паркування автомобілів забезпечують їх утримання в належному санітарно-технічному стані відповідно до загальних та спеціальних вимог утримання таких об'єктів, вимог цих Правил, встановленого порядку та режиму зберігання автомобілів та паркування.

**3.85.** Роботи з утримання в належному стані територій автостоянок, майданчиків для паркування та місць для паркування автомобілів включають:

1) очищення, миття, відновлення дорожніх знаків та інформаційних стендів (щитів), утримання схем розміщення місць для стоянки, в'їздів та виїздів, а також транспортних або пішохідних огорож (у разі наявності) – для автостоянок;

2) нанесення та відновлення дорожньої розмітки - для автостоянок та майданчиків для паркування;

3) систематичне очищення території та під'їзних шляхів від пилу, сміття та рослинних відходів шляхом їх підмітання та миття;

4) своєчасне очищення території та під'їзних шляхів від снігу, починаючи з початку снігопаду, та від ожеледі, починаючи з моменту її виникнення, та обробка їх фрикційними та іншими протиожеледними матеріалами;

5) утримання та поточний ремонт дорожнього покриття та під'їзних шляхів, а також систем поверхневого водовідведення в межах території (у разі наявності);

6) забезпечення функціонування паркування автоматів, в'їзних та виїзних терміналів (очищення, миття, фарбування, відновлення їх роботи, заміна окремих деталей, планові обстеження, нагляд за справністю, їх технічна підтримка та програмне забезпечення) - для автостоянок та майданчиків для паркування;

7) забезпечення утримання в належного функціонування засобів та обладнання зовнішнього освітлення території- для автостоянок та майданчиків для паркування;

8) утримання контрольно-пропускного пункту, приміщення для обслуговуючого персоналу, туалету, побутових приміщень тощо (у разі наявності) - для автостоянок;

9) забезпечення функціонування систем відеоспостереження за рухом транспортних засобів на їх території й табло зі змінною інформацією про наявність вільних місць, яке розташовується на в'їзді (у разі їх наявності) - для майданчиків для паркування;

10) утримання систем протипожежного захисту та зовнішнього протипожежного водопроводу, автоматичних установок пожежогасіння та пожежної сигналізації - для автостоянок;

11) утримання первинних засобів пожежогасіння (вогнегасників), пожежного інвентаря, обладнання та засобів пожежогасіння - для автостоянок та майданчиків для паркування;

12) утримання зелених насаджень, їх охорона та відновлення.

**3.86.** На автостоянках, майданчиках та місцях для паркування забороняється засмічувати територію, мити транспортні засоби в непередбачених для цього місцях, розпалювати вогнища, вести торгівлю, зливати відпрацьовані мастила на землю чи дорожнє покриття, псувати обладнання місць стоянки, паркування, пошкоджувати зелені насадження.

**3.87.** Володільцями місць для паркування автомобілів, облаштованих за кошти бюджету Сумської МТГ (міста Суми), які за місцем розташування та/або за проектною документацією призначені для паркування на рівних правах автомобілів мешканців багатоквартирного будинку (будинків), є володільці багатоквартирних будинків.

Якщо місця для паркування призначені для паркування на рівних правах автомобілів мешканців двох та більше багатоквартирних будинків, що визначається фактом розташування місць для паркування автомобілів на прибудинковій території двох та більше багатоквартирних будинків або проектною документацією або кількістю місць для паркування автомобілів, володільці двох та більше багатоквартирних будинків є співволодільцями в рівних частках місць для паркування автомобілів та здійснюють використання місць для паркування автомобілів на умовах згоди всіх співволодільців.

## **Глава 8. Порядок здійснення благоустрою та утримання пляжів, зон відпочинку**

**3.88.** Діяльність пляжів, зон відпочинку (при наявності місць, призначених для купання) дозволяється за умови виконання норм і правил діючого законодавства у сфері охорони життя людей на водних об'єктах.

**3.89.** Володільці пляжів, зон відпочинку зобов'язані утримувати територію цих об'єктів в належному стані відповідно до санітарних, гігієнічних, протиепідемічних та інших вимог чинного законодавства.

**3.90.** Володільці пляжів, зон відпочинку забезпечують розміщення в загальнодоступному місці при вході на територію пляжу, зони відпочинку інформацію про володільця пляжу, зони відпочинку, режим роботи, перелік послуг, види економічної діяльності, пункт надання першої медичної допомоги, рятувальний пост (станцію), контактні дані тощо (Додаток 2).

**3.91.** На території пляжу, зони відпочинку створюються умови для безпечного та комфортного перебування всіх груп населення, особливо дітей, осіб похилого віку, осіб з інвалідністю, маломобільних груп населення

На території пляжу, зони відпочинку (при наявності місць, призначених для купання) облаштовуються: окрема дитяча зона, окрема зона для осіб похилого віку та осіб з інвалідністю, пандус для доступу до води особам з інвалідністю-візочникам, навіси для захисту від сонця, роздягальні, гардероби, вбиральні, забезпечується наявність іншого обладнання та інвентаря для відпочивальників.

**3.92.** На території пляжу, зони відпочинку забороняється збирати та зберігати відходи, мити автотранспорт, зберігати тару, дрова, розпалювати багаття, здійснювати іншу діяльність, не пов'язану з функціональним призначенням території пляжу, зони відпочинку.



Розпалювати багаття дозволяється лише в спеціально відведених місцях, обладнаних засобами протипожежного захисту.

**3.93.** Володільці пляжів, зон відпочинку в процесі їх експлуатації повинні забезпечити прибирання закріпленої території, берегу, роздягалень, утримання зелених насаджень, миття тари і дезінфекцію вбиралень, а також перевезення зібраних побутових відходів щоденно з 20.00 години до 08.00 години ранку.

**3.94.** Території пляжів, зон відпочинку повинні бути обладнані приладами освітлення. Кількість та потужність освітлювальних засобів повинна забезпечувати достатнє освітлення для безпечного та комфортного перебування громадян на території пляжів, зон відпочинку у вечірній та нічний час.

**3.95.** Володільці пляжів, зон відпочинку, зобов'язані укладати договір з виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів, та забезпечити встановлення необхідної кількості контейнерів, урн для сміття, утримувати територію навколо контейнерів (контейнерних майданчиків) та здійснювати негайне очищення заповнених урн.

**3.96.** Контейнери для зберігання побутових відходів слід встановлювати в необхідній та достатній кількості.

**3.97.** Урни необхідно розташовувати на відстані 3-5 м від смуги зелених насаджень і не менше ніж 10 м від урізу води. Урни мають бути розставлені з розрахунку не менше однієї урни на 625 м<sup>2</sup> території пляжу, зони відпочинку. Відстань між установленими урнами не повинна перевищувати 25 м

**3.98.** На територіях пляжів, зон відпочинку необхідно влаштовувати вбиральні з розрахунку одне місце на 75 відвідувачів. Відстань від вбиралень до місця купання має бути не менше ніж 50 м і не більше ніж 200 м

**3.99.** Відкриті й закриті роздягальні, павільйони для роздягання, гардероби слід мити щодня із застосуванням мийних та дезінфекційних засобів, дозволених до використання Міністерством охорони здоров'я України.

**3.100.** Щорічно на пляж, у зоні відпочинку (при наявності місць, призначених для купання) необхідно підсипати чистий пісок або гальку, проводити обстеження акваторії дна водойми в місцях купання до початку купального сезону (до 01 травня кожного року), щодня проводити санітарне очищення території.

**3.101.** На піщаних пляжах, зонах відпочинку (при наявності місць, призначених для купання) не рідше одного разу на тиждень необхідно проводити механізоване рихлення поверхневого шару піску з видаленням зібраних відходів. Після рихлення пісок необхідно вирівнювати.

**3.102.** В місцях, призначених для купання, категорично забороняється прати білизну, купати тварин, мити автотранспорт тощо.

**3.103.** Забороняється обмежувати в будь-який спосіб (влаштовувати огорожі, паркани, вимагати оплати тощо) доступ населення до берегів річок, водойм та островів для загального водокористування.

## **Глава 9. Порядок здійснення благоустрою та утримання кладовищ**

**3.104.** Утримання кладовищ, військових кладовищ, військових ділянок на кладовищах, військових братських та одиночних могил, земельних ділянок для почесних поховань, братських могил, а також могил померлих одиноких громадян, померлих осіб без певного місця проживання, померлих, від поховання яких відмовилися рідні, місць поховань знайдених невпізнаних трупів забезпечується Виконавчим комітетом Сумської міської ради за рахунок коштів місцевого бюджету.

**3.105.** Поховання померлих здійснюється з дотриманням вимог державних санітарних норм й правил встановлених законодавством.

**3.106.** Володільцем кладовищ та інших місць поховання на території Сумської МТГ є комунальне підприємство у сфері благоустрою, яке забезпечує утримання кладовищ, інших місць поховання з дотриманням вимог чинних нормативних актів, порядку утримання та функціонування.

**3.107.** Утримання в належному стані територій кладовищ та місць поховань передбачає використання їх за призначенням, санітарне очищення, охорону та утримання зелених насаджень, збирання та перевезення сміття, здійснення інших заходів із благоустрою.

**3.108.** Територія кладовища повинна регулярно прибиратися (очищатися від сміття, рослинних відходів тощо), пішохідні доріжки повинні взимку очищатися від снігу та посипатися піском. На кладовищі повинні бути місця для встановлення контейнерів (контейнерних майданчиків) окремо для збору твердих побутових та рослинних відходів

**3.109.** Утримання військових кладовищ, військових ділянок на цивільних кладовищах, військових братських та одиночних могил, місць поховань, що перебувають на державному обліку, як об'єкти культурної спадщини, забезпечує комунальне підприємство у сфері благоустрою із залученням органів охорони культурної спадщини відповідно до їх повноважень.

**3.110.** Роботи щодо впорядкування місць поховання останків осіб, які загинули внаслідок воєн, депортацій та політичних репресій, здійснюється за рахунок коштів бюджету Сумської МТГ.

**3.111.** Утримання в належному естетичному та санітарному стані могил, місць родинного поховання, колумбарних ніш, намогильних споруд і склепів здійснюється користувачами місця поховання або іншими особами, які взяли на себе зобов'язання доглядати такі об'єкти за рахунок власних коштів.

**3.112.** Наявні місця поховання не підлягають знесенню та можуть бути перенесені тільки за рішенням Виконавчого комітету Сумської міської ради у випадку постійного підтоплення, зсуву або інших стихійних явищ. Місця невідомих поховань, віднесені у встановленому законодавством порядку до об'єктів культурної спадщини, беруть на державний облік й утримують органи охорони культурної спадщини.

**3.113.** Виконання будь-яких будівельних робіт в місцях поховань, на місцевості із залишками слідів давніх поховань, на територіях закритих кладовищ, а також у прилеглих до місць поховань охоронних зонах забороняється.

**3.114.** На кладовищах забороняється здійснювати діяльність, надавати послуги та виконувати роботи, які не пов'язані з їх функціонуванням.

**3.115.** У разі природного руйнування намогильних споруд, гарантійний термін яких скінчився, їх відновлення здійснюється спадкоємцями або іншими особами, які взяли на себе зобов'язання доглядати такі об'єкти, за власний рахунок.

**3.116.** Видалення зелених насаджень на території меморіальних комплексів та кладовищ на території Сумської МТГ здійснюється за рішенням комунального підприємства у сфері благоустрою на підставі акту обстеження зелених насаджень без сплати їх відновної вартості.

## **Глава 10. Порядок здійснення благоустрою та утримання майданчиків для дозвілля та відпочинку, місць для організації ярмарків, сезонної виїзної торгівлі, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг**

**3.117.** Встановлення (розміщення) об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг на об'єктах благоустрою комунальної власності здійснюється на підставі рішення Виконавчого комітету Сумської міської ради.

Встановлення (розміщення) дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку здійснюється на підставі рішення Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради.

Будівництво, виготовлення, установа, монтаж, експлуатація, ремонт та реконструкція дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг здійснюється відповідно до чинного законодавства.

**3.118.** Організація та проведення ярмарку, сезонної виїзної торгівлі здійснюється на підставі розпорядження Сумського міського голови.

Не пізніше ніж за два дні до видання розпорядження Сумського міського голови представники Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради, Відділу торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Сумської міської ради разом з організатором проведення ярмарку, сезонної виїзної торгівлі здійснюють обстеження території проведення ярмарку, сезонної виїзної торгівлі, визначають межі території, стан об'єкта (елементів) благоустрою, про що складають відповідний акт з додаванням до нього фото та/або відео матеріалів.

Протягом одного дня після завершення проведення ярмарку, сезонної виїзної торгівлі представники Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради, Відділу торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Сумської міської ради разом з організатором проведення ярмарку, сезонної виїзної торгівлі здійснюють контрольне обстеження території проведення заходу, під час якого визначають виявлені недоліки об'єкта (елементів) благоустрою, орієнтовний обсяг та вартість пошкоджень, про що складають відповідний акт з додаванням до нього фото та/або відео матеріалів.

**3.119.** Утримання в належному стані обладнання та елементів благоустрою дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг здійснює володілець цього майна або володілець території за відсутності володільця майна.

У випадку відсутності володільця території комунальної власності та за відсутності володільця майна, володільцем дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку є Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, який забезпечує утримання цих майданчиків.

На кожному дитячому, спортивному та іншому майданчику для дозвілля та відпочинку, об'єкті сезонної торгівлі, об'єкті сфери розваг повинна бути інформація про назву об'єкта, назву, адресу володільця, П.І.Б. відповідальної особи за стан благоустрою та засоби зв'язку з нею, перелік послуг, які надаються, інша корисна для споживачів інформація (Додаток 2).

**3.120.** Обладнання вказаних майданчиків та об'єктів повинно підтримуватися в належному санітарному й технічному стані, своєчасно очищатися від бруду, сміття, снігу, льоду; підтримуватися в справному стані, регулярно обстежуватися, своєчасно ремонтуватися (фарбуватися) тощо. Заборонена наявність несправного, поламаного, небезпечного для життя та здоров'я громадян обладнання та елементів благоустрою вказаних майданчиків та об'єктів.

**3.121.** Місця проведення ярмарків та сезонної виїзної торгівлі утримуються організаторами ярмарків, сезонної виїзної торгівлі та володільцями об'єктів торгівлі, які беруть участь у цих заходах.

**3.122.** Організатор ярмарків, сезонної виїзної торгівлі, володільць дитячого, спортивного та іншого майданчика для дозвілля та відпочинку, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг зобов'язаний:

- забезпечити належне утримання відведеної та прилеглої території, зокрема її санітарне очищення;

- забезпечити встановлення біотуалетів (крім дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку) або забезпечити надання таких послуг відвідувачам іншим чином;

- дотримуватися норм і правил у сфері благоустрою, санітарії, техніки безпеки, містобудування, торгівлі тощо;

- встановити контейнери та урни (для дитячих, спортивних та інших майданчиків для дозвілля та відпочинку, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг - урни) для збирання побутових відходів та сміття, утримувати територію навколо контейнерів (контейнерних майданчиків) та здійснювати негайне очищення заповнених урн;

- укласти договір з виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами;

- укласти договір про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані;

- забезпечити збереження всіх елементів благоустрою на відповідній території;

- дотримуватися норм чинного законодавства.

**3.123.** Організатори ярмарків та сезонної виїзної торгівлі, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг у разі пошкодження тротуарного покриття, інших елементів благоустрою на відведеній та прилеглій території зобов'язані протягом доби з дня пошкодження (виявлення пошкодження) повідомити Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради про факт пошкодження, погодити з ним кошторис на виконання робіт; протягом наступних семи днів відновити

пошкоджене майно за власний рахунок та надати протягом наступних трьох днів до Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради та Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради інформацію про відновлення майна із зазначенням виконавця робіт, періоду проведення робіт, обсягу та вартості робіт.

## **Глава 11. Порядок здійснення благоустрою та утримання майданчиків та зон виходу тварин у населених пунктах Сумської МТГ**

**3.124.** Місця розташування майданчиків та зон для виходу домашніх тварин та їх кількість у населених пунктах Сумської МТГ визначається рішенням Виконавчого комітету Сумської міської ради.

**3.125.** Володільцем майданчиків та зон для виходу домашніх тварин, які знаходяться на території (об'єктах (елементах) благоустрою) комунальної власності, є Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою.

**3.126.** Підготовка проекту рішення Виконавчого комітету Сумської міської ради покладається на Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради.

Департамент, на підставі містобудівної документації та за погодженням з Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради, проводить роботу щодо попереднього визначення місць розташування майданчиків та зон для виходу домашніх тварин у населених пунктах Сумської МТГ та готує відповідний проект рішення.

Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради організовує та забезпечує виконання рішення виконавчого комітету щодо облаштування місць розташування майданчиків та зон для виходу домашніх тварин, що включає в себе улаштування території та її огороження, встановлення інформаційних табличок (Додаток 2), контейнерів для збирання екскрементів домашніх тварин їх володільцями, а також забезпечує організацію вивезення й утилізацію екскрементів.

**3.127.** Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради за колективним зверненням не менш ніж 20 громадян-володільців домашніх собак зобов'язаний протягом шести місяців з дати надходження звернення підготувати та оприлюднити проект рішення Виконавчого комітету Сумської міської ради про визначення місця розташування майданчиків та зон для виходу домашніх тварин.

У колективному зверненні вказується місце проживання громадян, їх телефони, у довільній та зрозумілій формі бажане місце розташування, площа майданчику (зони) для виходу домашніх тварин. У колективному зверненні також зазначаються громадяни, з числа тих, що підписали звернення, які будуть добровільно, на громадських засадах брати участь в організації роботи майданчику та зони для виходу домашніх тварин. До звернення додаються ксерокопії документів про реєстрацію домашніх тварин, при цьому всі володільці домашніх тварин, які підписали колективне звернення, повинні мати документи про реєстрацію домашніх тварин.

Реєстрація домашніх тварин здійснюється спеціалізованим комунальним підприємством Сумської МТГ.

**3.128.** Майданчики та зони для вигулу домашніх тварин відводяться на території житлової забудови, рекреаційних територіях спільного користування (крім територій пляжів та місць масового відпочинку), у смузі відведення залізничних колій, швидкісних автомагістралей, на пустирях, у лісах, лісопосадках, на територіях, що мало відвідуються, на територіях санітарно-захисної зони навколо АЗС, а також за межами першого й другого поясу зон санітарної охорони джерел водопостачання.

Вигул домашніх тварин здійснюється на спеціально відведених для цього майданчиках та у зонах для вигулу домашніх тварин на території житлової забудови, рекреаційних територіях спільного користування (крім територій пляжів та місць масового відпочинку), у смузі відведення залізничних колій, швидкісних автомагістралей, на пустирях, у лісах, лісопосадках, на територіях, що мало відвідуються, на території санітарно-захисної зони навколо АЗС, а також за межами першого і другого поясу зон санітарної охорони джерел водопостачання.

**3.129.** На майданчиках та зонах для вигулу домашніх тварин встановлюється щоденний режим роботи з перервами для прибирання, профілактичної дезінфекції та поточного й капітального ремонтів.

**3.130.** Вхід на майданчик та зону для вигулу домашніх тварин є вільним. З метою недопущення скупчення домашніх тварин, виникнення конфліктних ситуацій між домашніми тваринами або їх володільцями або для врегулювання інших питань, володільець майданчику та зони для вигулу домашніх тварин має право за погодженням з громадськістю, яка користується послугами майданчику та зони для вигулу домашніх тварин, затвердити графік відвідування майданчику та зони для вигулу домашніх тварин із зазначенням максимальної одночасної кількості домашніх тварин на майданчику та зоні з урахуванням породи, статі, віку, характеру або іншої специфіки домашньої тварини. Порядок погодження з громадськістю графіку відвідування володільець майданчику та зони для вигулу домашніх тварин визначає самостійно. Графік відвідування розміщується на вході до майданчику (зони) для вигулу домашніх тварин.

**3.131.** Профілактична дезінфекція майданчиків та зони для вигулу домашніх тварин здійснюється не рідше ніж два рази на рік (навесні, після танення снігу, та восени).

**3.132.** У разі виявлення зооантропонозних захворювань на майданчиках (зонах) для вигулу домашніх тварин, володільці повинні забезпечити проведення дезінфекції майданчиків та зон для вигулу домашніх тварин протягом не менше ніж 3 доби.

**3.133.** Терміни проведення дезінфекції слід вказувати на інформаційних табличках (Додаток 2).

**3.134.** Володільці майданчиків та зон для вигулу домашніх тварин повинні забезпечувати їх належний технічний та санітарний стан.

Користувачі майданчиків та зон для вигулу домашніх тварин зобов'язані дотримуватися правил громадської поведінки, бути взаємо ввічливими та брати участь у підтримці належного технічного та санітарного стану.

**3.135.** Володільці майданчиків та зон для виходу домашніх тварин можуть за необхідності проводити лабораторний контроль якості ґрунту щодо інфікування патогенними мікроорганізмами і гельмінтами за договором із органами державного санітарно-епідеміологічного нагляду.

**3.136.** Майданчики та зони для виходу домашніх тварин забороняється використовувати не за функціональним призначенням.

**3.137.** З метою підтримання належного санітарного стану на майданчиках (зонах) розміщуються:

- 1) спеціальні контейнери для збирання екскрементів домашніх тварин;
- 2) спеціальні скриньки з порожніми пакетами для збирання екскрементів домашніх тварин їх власниками. На паперовому пакеті рекомендується нанести напис: «Охороняйте громадські місця від забруднення. Збирайте екскременти в пакет. Будь ласка, викидайте його в спеціальний контейнер. Дякуємо.»;
- 3) інші пристрої та обладнання для зручного та безпечного користування.

**3.138.** Вимоги до володільців домашніх тварин:

- 1) при виході домашніх тварин не допускається залишати їх без нагляду;
- 2) негайно прибирати екскременти домашніх тварин після здійснення ними дефекації;
- 3) забороняється супровід собак потенційно небезпечних порід та таких, які визнані небезпечними, особам яким не виповнилося 18 років, психічно хворим або фізично неспроможними керувати твариною;
- 4) супроводжувати собак поза місцем їх постійного утримання лише на повідку і в наморднику;
- 5) забезпечити безпеку оточення й тварин, а також майна від заподіяння шкоди домашньою твариною, яку супроводжують;
- 6) забезпечити безпеку домашньої тварини, яку супроводжують;
- 7) відшкодувати третім особам матеріальну та моральну шкоду, спричинену в результаті порушення правил утримання домашніх тварин;
- 8) виконувати вимоги правил утримання тварин на території Сумської МТГ та норми чинного законодавства.

**3.139.** Забороняється викидати екскременти домашніх тварин у контейнери для зберігання побутових відходів чи захоронювати їх у не відведених для цього місцях.

**3.140.** Виконання послуги з поводження з екскрементами собак, котів, які накопичуються у сміттєзбиральниках майданчиків та зон для виходу домашніх тварин, покладається на комунальне підприємство Сумської МТГ.

## **Глава 12. Особливості використання об'єктів благоустрою на земельних ділянках розміщення інфраструктурних наземних об'єктів та мереж**

**3.141.** Режим використання об'єктів благоустрою на земельних ділянках розміщення інфраструктурних наземних об'єктів в галузі теплопостачання, газопостачання, постачання електроенергії, централізованого водопостачання,

водовідведення, телекомунікацій та мереж визначається чинним законодавством у сфері благоустрою з урахуванням норм спеціального законодавства.

**3.142.** Суб'єкти у сфері благоустрою зобов'язані в зонах розміщення інфраструктурних наземних об'єктів та теплових, газових, електричних, водопровідних, телекомунікаційних мереж дотримуватися вимог чинного законодавства.

**3.143.** Суб'єкти господарювання, які володіють та/або експлуатують об'єкти у сфері теплопостачання, зокрема магістральні теплові мережі, місцеві (розподільні) теплові мережі, забезпечують утримання та прибирання прилеглої території до наземних об'єктів (будівель, споруд, конструкцій) теплопостачання, зокрема уздовж магістральної теплової мережі, місцевої (розподільної) теплової мережі.

**3.144.** Суб'єкти господарювання, які володіють та/або експлуатують об'єкти газової інфраструктури, зокрема газову мережу зовнішнього газопостачання, газорозподільну систему, газотранспортну систему для постачання природного газу та/або розподіл природного газу, забезпечують утримання та прибирання прилеглої території до наземних об'єктів (будівель, споруд, конструкцій) газової інфраструктури, зокрема уздовж газової мережі зовнішнього газопостачання, газорозподільної системи, газотранспортної системи.

**3.145.** Суб'єкти господарювання, які володіють та/або експлуатують об'єкти електроенергетики для передачі та/або розподілу та/або постачання електричної енергії споживачу або для здійснення трейдерської діяльності, забезпечують утримання та прибирання прилеглої території до наземних об'єктів (будівель, споруд, конструкцій) електроенергетики, а також уздовж електричних мереж, ліній повітряної (наземної) електропередачі.

**3.146.** Суб'єкти господарювання, які володіють та/або експлуатують об'єкти питного водопостачання та водовідведення, зокрема водопровідну мережу централізованого питного водопостачання та/або водовідведення, забезпечують утримання та прибирання прилеглої території до наземних об'єктів (будівель, споруд, конструкцій) централізованого питного водопостачання, водовідведення, зокрема уздовж водопровідної мережі водопостачання та водовідведення.

**3.147.** Суб'єкти господарювання, які володіють та/або експлуатують телекомунікаційні мережі забезпечують утримання та прибирання прилеглої території до наземних об'єктів (будівель, споруд, конструкцій) телекомунікацій, зокрема уздовж телекомунікаційних мереж.

**3.148.** В межах території охоронних зон теплових мереж забороняється без письмового дозволу суб'єкта господарювання, що експлуатує теплові мережі, використання земель, виконання дозволених видів робіт, спорудження переїздів і переходів через трубопроводи теплових мереж зовнішнього прокладання, виконання земляних робіт, здійснення будівництва, капітального ремонту, реконструкції, знесення будівель і споруд, а також виконання робіт, пов'язаних із зняттям дорожнього покриття і ґрунту.

В межах охоронних зон теплових мереж не допускається:

- виконувати роботи, які можуть призвести до порушень нормальної роботи теплової мережі, її пошкоджень, висаджування дерев;



- розміщувати автозаправні станції, склади паливно-мастильних матеріалів, гаражі, ринки, стоянки тощо.

Роботи з ліквідації аварій теплових мереж виконуються будь-якої пори року і в будь-який час без погодження з володільцями територій з повідомленням їх у дводенний термін після початку ремонтних робіт.

**3.149.** В межах зони санітарної охорони джерел питної води та об'єктів централізованого питного водопостачання господарська та інша діяльність обмежується. Забороняється розміщення, будівництво, введення в дію, експлуатація та реконструкція підприємств, споруд та інших об'єктів, на яких не забезпечено в повному обсязі дотримання всіх вимог і виконання заходів, передбачених у проектах зон санітарної охорони, проектах на будівництво та реконструкцію, інших проектах.

**3.150.** Суб'єкти господарювання, зазначені в пунктах 3.9.3.-3.9.7. під час утримання та прибирання прилеглої території до наземних об'єктів та уздовж наземних (повітряних) мереж у визначених межах ( Додаток 1), зобов'язані :

1) утримувати в належному стані прилеглу територію та інші об'єкти благоустрою (їх частини), зокрема шляхом прибирання та вивозу рослинних відходів, снігу;

2) під час видалення самосійних чагарників та дерев (насаджень), деревостанів уздовж мереж заздалегідь повідомляти Департамент інфраструктури міста Сумської\ міської ради про такий намір та забезпечувати вивезення видалених чагарників, гілок, дерев, деревостанів протягом трьох днів з моменту видалення;

3) усувати за власний рахунок та в установлені строки пошкодження мереж або наслідки аварій;

4) усувати наслідки надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру;

5) щорічно, згідно з планами, затвердженими Департаментом інфраструктури Сумської міської ради, проводити інвентаризацію та паспортизацію прилеглої території та інших об'єктів благоустрою (їх частин);

б) відшкодовувати збитки та іншу шкоду, завдану внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища;

## **РОЗДІЛ IV**

### **Вимоги до впорядкування територій суб'єктів господарювання та інших суб'єктів у сфері благоустрою**

#### **Глава 13. Порядок здійснення благоустрою територій суб'єктів господарювання та інших осіб**

**4.1.** До суб'єктів у сфері благоустрою за цією Главою належать суб'єкти господарювання, юридичні особи, які не є суб'єктами господарювання, особи, які надають публічні послуги, громадяни, які є володільцями громадських будівель, споруд, окремих нежитлових, виробничих приміщень, вбудовано-прибудованих

нежитлових приміщень, а також жилих приміщень у багатоквартирних будинках, облаштованих окремим входом.

**4.2.** Суб'єкти у сфері благоустрою за цією Главою забезпечують благоустрій власної, прилеглої та закріпленої території власними силами або можуть брати пайову участь у її утриманні.

**4.3.** Суб'єкти у сфері благоустрою за цією Главою на території прибирання зобов'язані здійснювати весь комплекс робіт, згідно п.п.1.11.2. п. 1.11. Глави 1 Розділу I цих Правил.

**4.4.** Суб'єкти у сфері благоустрою за цією Главою та/або посадові особи несуть відповідальність за невиконання заходів із благоустрою, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до завдання шкоди майну та/або здоров'ю громадян та іншим особам, на власних, прилеглих, закріплених територіях відповідно до чинного законодавства.

**4.5.** Суб'єкти у сфері благоустрою за цією Главою, які експлуатують засоби та обладнання зовнішнього освітлення, установки з декоративного підсвічування будинків, будівель, споруд, вивісок, вітрин, світлової реклами, зобов'язані забезпечувати їх належний режим роботи та технічний стан.

#### **Глава 14. Порядок здійснення утримання та благоустрій прибудинкової території багатоквартирного будинку**

**4.6.** Утримання та благоустрій прибудинкової території багатоквартирного будинку, належних до нього будівель та споруд, а також внутрішньоквартальних проїздів, тротуарів, інших об'єктів (елементів) благоустрою здійснюються володільцем багатоквартирного будинку.

У випадку відсутності землевпорядної документації на прибудинкову територію, утримання та благоустрій території здійснюється в межах прилеглої території згідно з Додатком 1 до цих Правил.

**4.7.** Утримання та благоустрій місць для паркування автомобілів, облаштованих за кошти бюджету Сумської МТГ (міста Суми), які призначені для паркування на рівних правах автомобілів мешканців багатоквартирного будинку, здійснюється володільцем багатоквартирного будинку.

Якщо місця для паркування автомобілів призначені для паркування автомобілів мешканців двох та більше багатоквартирних будинків, утримання та благоустрій місць для паркування автомобілів здійснюється у рівних частках володільцями цих багатоквартирних будинків.

**4.8.** Забороняється паркування автомобілів на внутрішньоквартальних проїздах у безпосередній близькості до будівель, якщо це заважає безперешкодному проїзду спеціальних машин «швидкої допомоги», пожежних, прибиральної та аварійної техніки, а також проїзду спеціально обладнаних транспортних засобів для збирання та перевезення побутових відходів та завантаженню в них побутових відходів.

Забороняється на внутрішньодворовій території паркування автомобілів на тротуарах, пішохідних доріжках, газонах, зелених насадженнях, квітниках,

дитячих, спортивних та інших майданчиках для дозвілля та відпочинку, у інших, не призначених для паркування, місцях.

**4.9.** Утримання прибудинкової території багатоквартирних будинків здійснюють з дотриманням вимог законодавства у сфері житлово-комунальних послуг.

**4.10.** Забороняється розміщення, залишення будівельних матеріалів (піску, щебню, мішків із матеріалами тощо) та ремонтних відходів у не відведених для цього місцях, зокрема на прибудинкових територіях, територіях житлової та громадської забудови тощо, більше 1 доби.

**4.11.** Рослинні відходи, сніг, лід розміщують виключно на спеціально відведених місцях для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для їх подальшого вивезення. Забороняється розміщувати вказані відходи на прибудинкових територіях, поряд з контейнерними майданчиками та на не визначених місцях.

**4.12.** Володільці багатоквартирних будинків, окрім наведених та загальних вимог щодо утримання та благоустрою прибудинкових територій, забезпечують виконання наступних вимог:

1) на розі вулиць, фасадах будинків встановлюються покажчики найменувань вулиць, провулків чи площ, номерів будинків за встановленим зразком;

2) при вході в багатоквартирний будинок (на дверях під'їздів) чи у вестибюлях повинні бути встановлені покажчики та розміщена наступна інформація:

- нумерація під'їздів та квартир;

- покажчик з адресами і телефонами управителя, об'єднання співвласників багатоквартирного будинку, уповноваженої особи співвласників, голови будинкового комітету, невідкладної медичної допомоги, підрозділу поліції, пожежної охорони, аварійної служби газу, водоканалу, електроенергетичного підприємства, теплопостачальної організації, диспетчерської служби з обслуговування ліфтів;

- стенди для розміщення оголошень та соціальної реклами;

3) встановлення урн біля кожного під'їзду.

**4.13.** У випадку знаходження прилеглої території (частини) одночасно (накладення прилеглих територій) у межах прилеглих території двох та більше суб'єктів у сфері благоустрою, прибирання такої території (частини) здійснюється в рівних частках вказаними суб'єктами у сфері благоустрою.

**4.14.** Утримання та благоустрій, зокрема прибирання прибудинкової території багатоквартирного будинку здійснює володільць багатоквартирного будинку, окрім частини прибудинкової території цього будинку, яка використовується володільцями приміщень (нежитлові, житлові, виробничі тощо), облаштованих окремим входом. Утримання та благоустрій, зокрема прибирання, зазначеної частини прибудинкової території багатоквартирного будинку здійснюють вказані володільці нежитлових, житлових, виробничих приміщень за зовнішніми параметрами належного їм об'єкта майна.

**4.15.** У житловій зоні розташування багатоквартирних будинків забороняється встановлення парканів, огорож для огороження власної,

прибудинкової, прилеглої, закріпленої території, крім встановлення декоративних парканів, огорож висотою до 40 см.

Встановлення парканів, огорож висотою, визначеною пунктом 3.1.13. цих Правил, дозволяється за проєктами благоустрою з боку частини багатоквартирного будинку, яка межує з садибною або блокованою забудовою; з частиною вулиць, доріг інтенсивного руху; з виробничими територіями; з територіями вільними від забудови та лісопарковими зонами.

## **РОЗДІЛ V**

### **Вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою – територіях загального користування**

#### **Глава 15. Загальні положення**

**5.1.** Утримання зелених насаджень, зокрема висадження, видалення та пересаджування, здійснюється згідно з нормативними актами утримання зелених насаджень.

**5.2.** Організацію розвитку та утримання зелених насаджень Сумської МТГ забезпечує Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради.

Суб'єкти у сфері благоустрою, які займаються проєктуванням, створенням, ремонтом і утриманням зелених насаджень, розташованих на території Сумської МТГ, зобов'язані забезпечувати їх раціональне використання, охорону та утримання відповідно до чинного законодавства.

**5.3.** Об'єкти благоустрою зеленого господарства (парки, сквери, дендрологічні сади, парки-пам'ятки садово-паркового мистецтва, ліси, зони рекреації, зелені насадження в охоронних і санітарно-захисних зонах, прибережні зелені насадження, зелені насадження власних, прибудинкових, прилеглих, закріплених територій тощо) використовуються відповідно до їх функціонального призначення для забезпечення сприятливих умов життєдіяльності мешканців Сумської МТГ.

**5.4.** Виробничий процес утримання об'єктів зеленого господарства включає:

- догляд за деревами й чагарниками, виткими рослинами, квітниками, газонами, садовими доріжками та майданчиками;
- захист зелених насаджень від шкідників і хвороб, посів квітів, створення газонів, висаджування окремих дерев;
- видалення окремих та аварійних дерев;
- санітарне очищення території.

**5.5.** Охороні та відновленню підлягають усі зелені насадження в межах Сумської МТГ під час проведення будь-якої діяльності, крім зелених насаджень, які висаджені або вирости самосівом в охоронних зонах повітряних і кабельних ліній, трансформаторних підстанцій, розподільних пунктів і пристроїв, мостів і шляхопроводів, інших об'єктів благоустрою.

#### **Глава 16. Порядок утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування**

**5.6.** Утримання зелених насаджень здійснюється згідно чинного законодавства.

**5.7.** Володільцями зелених насаджень, які відповідають за збереження зелених насаджень і належний догляд за ними, поточне утримання, видалення сухостійних, пошкоджених та аварійних дерев, засівання газонів, висаджування розсади квітників, обрізання дерев, оброблення насаджень проти хвороб і шкідників та інших заходів, необхідних для належного утримання зелених насаджень, є :

1) на об'єктах благоустрою комунальної власності – комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою або Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради у випадку відсутності зазначених суб'єктів;

2) на власній, прилеглий, закріпленій території суб'єктів господарювання - суб'єкт господарювання;

3) на прибудинкових територіях багатоквартирних будинків - володілець багатоквартирного будинку;

4) на об'єктах благоустрою державної власності – уповноважені органи державної влади;

5) на інших власних, прилеглих територіях до об'єктів майна – володілець майна;

б) на закріпленій території – особа, з якою укладено договір про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані;

7) на ділянках уздовж наземних теплових, газових, електричних, водопровідних, телекомунікаційних мереж – суб'єкт господарювання, який експлуатує мережу.

8) на територіях земельних ділянок, які відведені під будівництво, та прилеглих до них територіях – володілець території та забудовник;

Вказані суб'єкти у сфері благоустрою виконують обов'язки з утримання зелених насаджень за рахунок власних коштів самостійно або на договірних засадах зі спеціалізованими підприємствами, які здійснюють діяльність у сфері поводження з зеленими насадженнями.

**5.8.** Сумська міська рада утворює комунальне підприємство у сфері благоустрою або визначає на конкурсних засадах балансоутримувачів об'єктів благоустрою зеленого господарства комунальної власності.

**5.9.** Володілець території забезпечує прибирання газонів, косіння трави (висота трави не повинна перевищувати 10 см), видалення та знищення карантинних рослин, видалення бур'янів, своєчасну підрізку дерев на території загального користування.

Відповідальною особою за видалення та знищення карантинних рослин, перш за все, полинолистої амброзії, на території загального користування Сумської МТГ є Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради.

**5.10.** Капітальний ремонт об'єктів благоустрою зеленого господарства, що включає роботи, спрямовані на відновлення їхніх експлуатаційних характеристик,

підвищення якості озеленення та благоустрою шляхом заміни окремих елементів на більш сучасні конструкції та матеріали, а також висаджування нових більш декоративних дерев та чагарників, проводиться за умови наявності проєктно-кошторисної документації.

**5.11.** Під час проведення будь-яких робіт на території зелених насаджень виконавець робіт зобов'язаний:

1) провести обстеження стану зелених насаджень і в разі потреби прийняти на збереження ті, що не підлягають видаленню, про що скласти відповідний акт;

2) огородити дерева на території будівництва, щоб запобігти їх пошкодженню;

3) при виконанні робіт з будівництва доріг, тротуарів, асфальтування дворів тощо залишати місця (лунки) для посадки дерев, а також утворювати лунки навколо наявних дерев;

4) не допускати засипання ґрунтом чагарників та стовбурів дерев;

5) зберігати верхній родючий шар ґрунту на всій території забудови, організувати його зняття, складування та залишати для подальшого використання чи передачі комунальному підприємству у сфері благоустрою, балансоутримувачу або володільцю об'єкта благоустрою для використання під час створення зелених насаджень;

6) не допускати складування будівельних матеріалів, стоянки машин і механізмів на відстані менше 2,5 м від дерева і 1,5 м від чагарника.

**5.12.** На території зелених насаджень забороняється:

1) виконувати земляні, будівельні та інші роботи без дозвільних документів;

2) самовільно влаштовувати городи, пошкоджувати дерева, кущі, квітники, газони;

3) проводити земляні роботи ближче ніж 1,5 м до дерев, діаметр стовбуру яких складає 10 та більше сантиметрів. За недотримання цієї вимоги винна особа зобов'язана сплатити відновну вартість цих дерев.;

4) складувати будь-які матеріали, зокрема конструкції, обладнання;

5) розміщувати побутові відходи, сміття, рослинні відходи, сніг тощо;

6) обладнувати стоянки, здійснювати виїзд або розміщувати автомашини, мотоцикли, велосипеди та інші транспортні засоби;

7) будь-яке будівництво, розміщення малих архітектурних форм, тимчасових споруд, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг без наявності відповідних документів, що надають на це право;

8) влаштовувати місця для зупинки транспортних засобів на газонах та зелених насадженнях та паркувати транспортні засоби;

9) випалювати суху рослинність, розпалювати багаття та порушувати інші правила протипожежної безпеки;

10) прикріплювати на деревах рекламні щити, електродроти та інші предмети;

11) робити на деревах надрізи, написи, наносити механічні пошкодження;

12) розміщувати, заправляти, ремонтувати транспортні засоби й механізми, човни й катери на прибережних смугах водойм та річок, у парках та скверах, інших зелених насадженнях;

- 13) зривати квіти, плоди, насіння та інші об'єкти рослинного світу, які виростають в місцях загального користування;
  - 14) винищувати мурашники, ловити птахів і звірів;
  - 15) випасати худобу, вигулювати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях
  - 16) знищувати, пошкоджувати зелені насадження будь-яким способом;
- 5.13. Володільці зелених насаджень зобов'язані:**
- 1) утримувати в належному санітарно-технічному стані зелені насадження;
  - 2) розробляти перспективні та пріоритетні напрями розвитку об'єктів благоустрою зеленого господарства;
  - 3) контролювати дотримання технології виконання робіт, правил охорони зелених насаджень;
  - 4) готувати зведені звіти з питань розвитку та утримання об'єктів благоустрою та надання їх місцевим органам самоврядування;
  - 5) проводити своєчасну обрізку гілок дерев в охоронних зонах мереж (у радіусі не менше 1 м), а також тих, що закривають покажчики вулиць та будинків. Зелені насадження не повинні виступати на пішохідні доріжки. Гілки зелених насаджень, якщо вони ростуть над пішохідною доріжкою, мають бути не нижче ніж 2,1 м.;
  - 6) систематично проводити косіння трави (висота трави не повинна перевищувати 10 см). Скошена трава повинна бути прибрана протягом робочого дня.;
  - 7) проводити систематичне розпушування пристовбурних лунок під деревами та чагарниками, а також регулярний полив деревно-чагарникових порід протягом всього вегетаційного періоду (2 — 3 рази на місяць);
  - 8) своєчасно видаляти аварійні, сухостійні та фаутні дерева на підставі акта обстеження зелених насаджень, що складається відповідною комісією;
  - 9) негайно видаляти аварійні, сухостійні дерева в процесі ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації, а також у разі, коли стан зелених насаджень загрожує життю, здоров'ю громадян чи майну громадян та/або юридичних осіб, з подальшим оформленням акту;
  - 10) систематично видаляти самосійні дерева (з кореневою шийкою до 5 см дерева видаляються без відшкодування відновної вартості та без складання акту обстеження);
  - 11) видаляти дерева вражені омелою на 60% та більше відсотків, здійснювати санітарне обрізання вражених омелою гілок, якщо дерева вражені омелою до 60 %;
  - 12) встановлювати декоративну захисну огорожу в місцях постійного ушкодження газонів, лунки дерев прикривати декоративними металевими решітками або влаштовувати по периметру декоративну огорожу;
  - 13) реалізовувати заходи із запобігання виникненню осередків пошкодження зелених насаджень шкідниками та ураженню їх хворобами, а також боротьби з ними;
  - 14) визначати обсяги збитків, заподіяних внаслідок пошкодження об'єктів благоустрою зеленого господарства;
  - 15) виконувати інші обов'язки згідно чинного законодавства.

## Глава 17. Порядок видалення зелених насаджень

**5.14.** Видалення зелених насаджень незадовільного, задовільного та доброго стану на території Сумської МТГ здійснюється включно:

1) за рішенням (наказом) Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради на підставі ордера за умови сплати відновної вартості зелених насаджень;

2) на підставі документів, визначених статтями 35-37 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”.

За наявності дозволу на виконання будівельних робіт отримання замовником та підрядником/генеральним підрядником інших документів дозвільного характеру для видалення зелених насаджень в межах будівельного майданчика не вимагається. Наявність такого дозволу не звільняє забудовника від обов'язку сплати відновної вартості зелених насаджень.

**5.15.** Видалення аварійних, сухостійних і фаутичних дерев, а також обрізка гілок дерев на об'єктах благоустрою здійснюється на підставі акту обстеження відповідно до чинного законодавства.

**5.16.** У процесі ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації, а також у разі, коли стан зелених насаджень загрожує життю, здоров'ю громадян чи майну осіб, видалення зелених насаджень здійснюється негайно з подальшим оформленням акту обстеження відповідно до чинного законодавства.

**5.17.** Видалення (знесення) дерев, кущів, газонів і квітників на території Сумської МТГ згідно чинного законодавства, здійснюється у випадках:

- виконання підготовчих і будівельних робіт на об'єктах благоустрою;
- знесення аварійних, сухостійних і пошкоджених дерев, а також самосійних і порослих дерев з діаметром кореневої шийки не більш як 5 сантиметрів;
- ліквідації аварійної ситуації на інженерних мережах міста;
- відновлення світлового режиму в житловому приміщенні, що затіняється деревами;

- здійснення ремонтних та експлуатаційних робіт в охоронній зоні повітряних ліній електропередач, на трансформаторній підстанції й розподільному пункті системи енергопостачання, мережі водо-теплопостачання та водовідведення, телекомунікаційній і кабельній електромережі;

- досягнення деревом вікової межі;
- провадження господарської діяльності на території розсадників з вирощування декоративних дерев та кущів;
- ліквідації наслідків стихійного лиха, аварійної та надзвичайної ситуації.

**5.18.** Рішення про видалення зелених насаджень на території Сумської МТГ приймає Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради.

Підставою для прийняття рішення є заява про видалення зелених насаджень, подана відповідною особою (далі- заявник).

Управління державного архітектурно-будівельного контролю Сумської міської ради не пізніше наступного дня направляє Департаменту інфраструктури



міста Сумської міської ради письмове повідомлення про видачу дозволу на виконання будівельних робіт, інших документів дозвільного характеру для виконання будівельних робіт.

Після надходження заяви (повідомлення) Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради спрямовує її до постійно діючої комісії з питань визначення стану зелених насаджень та їх відновної вартості (далі - комісія) при Департаменті інфраструктури міста Сумської міської ради. До складу комісії входять посадові особи Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, територіального органу Державної екологічної інспекції, інші визначені особи. За бажанням заявника він може взяти участь у засіданні комісії.

У процесі визначення стану та відновної вартості зелених насаджень, які видаляються на підставі одного з документів, визначених статтями 35-37 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”, до роботи комісії запрошується представник забудовника.

Комісія протягом п'яти днів з дати отримання звернення (повідомлення) визначає стан зелених насаджень, їх відновну вартість та складає акт обстеження тих насаджень, що підлягають видаленню (далі - акт), за формою, затвердженою центральним органом виконавчої влади.

Відновна вартість зелених насаджень визначається згідно з методикою, затвердженою центральним органом виконавчої влади.

Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради не пізніше десяти робочих днів з дати складання акту обстеження зелених насаджень видає наказ про видалення зелених насаджень, у якому зазначається інформація про кількість зелених насаджень, що підлягають видаленню, їх відновну вартість. У випадку видалення зелених насаджень на підставі одного з документів, визначених статтями 35-37 Закону України “Про регулювання містобудівної діяльності”, видається наказ про визначення відновної вартості зелених насаджень, які підлягають видаленню в межах будівельного майданчика, та про кількість зелених насаджень, які залишаються на земельній ділянці, відведеній під будівництво.

Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради протягом п'яти робочих днів з моменту видання наказу видає заявнику (збудовнику) його копію для оплати відновної вартості зелених насаджень, що підлягають видаленню.

Ордер на видалення зелених насаджень Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради видає не пізніше наступного робочого дня після подання заявником документа про сплату відновної вартості зелених насаджень, що підлягають видаленню.

Відновна вартість зелених насаджень, що підлягають видаленню на земельній ділянці, відведеній під будівництво, повинна бути сплачена протягом 10 робочих днів з дня отримання наказу.

Відновна вартість зелених насаджень, що належать до комунальної власності, сплачується до міського бюджету.

У разі знесення аварійних, сухостійних і фаутичних дерев комісія з'ясовує причину набуття деревами такого стану, про яку зазначається в складеному комісією акті.

**5.19.** Видалення зелених насаджень на території меморіальних комплексів та кладовищ на території Сумської МТГ здійснюється на підставі акту обстеження зелених насаджень без сплати їх відновної вартості.

**5.20.** Видалення зелених насаджень на земельній ділянці, яка перебуває у приватній власності здійснюється за рішенням володільця території без сплати їх відновної вартості.

**5.21.** При реалізації комплексного плану просторового розвитку території Сумської МТГ, генерального плану Сумської МТГ, реконструкції або капітальному ремонті об'єктів благоустрою сплачується відновна вартість зелених насаджень, що підлягають видаленню.

**5.22.** Відновна вартість зелених насаджень, розташованих на земельній ділянці, що відведена в установленому порядку у власність особи для будівництва та обслуговування жилого будинку, сплачується цією особою до бюджету Сумської МТГ протягом 30 календарних днів з дати прийняття відповідного рішення Сумської міської ради.

**5.23.** Формування та омолодження шляхом обрізки дерев не є видаленням зелених насаджень і здійснюється на підставі акту обстеження з дотриманням вимог правил утримання зелених насаджень, за винятком земель, що перебувають у приватній власності, на яких формування та омолодження шляхом обрізки дерев не потребує складання акту обстеження.

## **Глава 18. Озеленення об'єктів вулично-дорожньої мережі**

**5.24.** Озеленення об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі здійснюється відповідно до встановлених норм та правил.

**5.25.** Розміщення зелених насаджень на узбіччях й укосах земляного полотна автомобільних доріг загального користування не допускається.

**5.26.** Відстань від кромки проїзної частини вулиць до найближчого краю розміщення зелених насаджень на вулицях і дорогах населених пунктів Сумської МТГ має бути не менше ніж:

- стовбура дерева - 4 м;
- чагарника - 1,5 м.

Висота чагарників у разі їх розміщення від краю проїзної частини на відстані від 1,5 м до 5 м не повинна перевищувати 0,5 м.

З урахуванням наявної забудови, відстань від кромки проїзної частини вулиць до найближчого краю розміщення зелених насаджень на вулицях і дорогах населених пунктів Сумської МТГ може бути меншою ніж зазначено у цьому пункті.

**5.27.** Зелені насадження не повинні погіршувати видимість та перешкоджати руху технічних засобів організації дорожнього руху, а також спеціальних знаків, що застосовуються для водіїв електротранспорту.

## **Глава 19. Облік зелених насаджень**

**5.28.** Облік зелених насаджень та їх реєстр за видовим складом і віком проводиться Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради. Обліку підлягають усі види зелених насаджень: дерева, кущі, газони, квітники.

**5.29.** Облік зелених насаджень проводиться на основі матеріалів інвентаризації зелених насаджень, матеріалів лісовпорядкування в приміських лісах і лісопарках, за якими складається технічний паспорт об'єкта благоустрою (власної, прибудинкової, прилеглої, закріпленої території, на яких розташовані зелені насадження) затвердженої форми.

**5.30.** Технічний паспорт об'єкта благоустрою підлягає плановому оновленню один раз на 5 років.

**5.31.** Позаплановий облік зелених насаджень проводиться при зміні володільця об'єкта благоустрою, на якому розміщені зелені насадження, значної втрати чи пошкодження зелених насаджень у результаті аварійних, надзвичайних ситуацій або нанесення зеленим насадженням шкоди внаслідок протиправних дій осіб. Позаплановий облік проводиться у тому ж самому порядку, що й плановий.

**5.32.** Володільці територій, на яких розташовані зелені насадження, та володільці зелених насаджень щорічно вносять в облікові документи зміни, які відбулися на об'єктах чи земельних ділянках, де розташовані зелені насадження, за цей період.

**5.33.** Створення нових зелених насаджень, газонів, квітників, висаджування дерев здійснюється на підставі проектів, схем, проектів благоустрою території, погоджених Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради, а стосовно об'єктів (елементів) благоустрою комунальної власності – також Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради, з урахуванням регламентів, специфіки висаджування окремих видів зелених насаджень.

## **РОЗДІЛ VI**

### **Вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту території**

#### **Глава 20. Загальні вимоги до утримання будівель і споруд інженерного захисту території**

**6.1.** Володільцем споруд інженерного захисту територій від небезпечних природних (геологічних) процесів є Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, який здійснює їх утримання відповідно до чинного законодавства України.

**6.2.** Функціонування та експлуатація споруд інженерного захисту територій від небезпечних природних (геологічних) процесів здійснюються з урахуванням установленого режиму використання території.

**6.3.** У разі виявлення швидкоплинних небезпечних природних (геологічних) процесів, які безпосередньо впливають на функціонування та експлуатацію споруд інженерного захисту територій, до переліку робіт з їх утримання можуть бути включені роботи з протидії таким процесам.

**6.4.** Благоустрій та утримання територій будівель та споруд інженерного захисту мають забезпечувати нормальну роботу та експлуатацію вказаних будівель та споруд.

**6.5.** Роботи з утримання споруд інженерного захисту територій включають:

- 1) очищення споруд від намулу, бруду та сміття;
- 2) засівання травами та обкошування укосів дамб, русел тощо;
- 3) систематичний догляд за греблями, дренажними системами й дренажними насосними станціями, підпірними стінками та іншими спорудами;
- 4) прибирання, очищення від снігу та ожеледиці, а також посипання піском сходів, проїздів, тротуарів та пішохідних доріжок біля споруд;
- 5) роботи, пов'язані з пропуском паводкових вод і льодоходу.

**6.6.** До складу робіт з утримання дренажних систем в належному технічному стані входять:

- 1) регулярне, не рідше одного разу на місяць, очищення й промивання труб та колодязів горизонтальних дренажів;
- 2) систематичне, не рідше одного разу на місяць, провітрювання оглядових колодязів;
- 3) утеплення на зимовий період дренажних та оглядових колодязів на дренажах;
- 4) зняття утеплення дренажних та оглядових колодязів на дренажах з настанням теплого періоду з середньодобовою температурою зовнішнього повітря вище 10°C;
- 5) періодичні, не рідше одного разу на місяць, вимірювання рівня осаду у відстійниках дренажних колодязів та його видалення;
- 6) очищення від сміття, снігу, льоду лотків, кюветів, канав, водовідвідних канав і кришок колодязів;
- 7) скошування та виполявання рослинності у відкритих дренах.

**6.7.** Дренажні насосні станції повинні забезпечувати безперебійне відкачування дренажних, талих та дощових вод.

Експлуатація дренажних насосних станцій включає:

- 1) утримання в належному санітарному стані приміщення насосної станції;
- 2) нагляд за станом будівельних конструкцій, трубопровідної арматури, устаткування і комунікацій, а також режимом роботи насосних агрегатів; облік роботи основного механічного та енергетичного устаткування; поточний та капітальний ремонт устаткування.

**6.8.** До складу робіт з утримання захисних дамб в належному технічному стані входять:

- 1) усунення дрібних пошкоджень укосів захисних дамб, планування укосів із висіванням трави;
- 2) скошування трави та вирубування кущів на укосах, закладення вимоїн;
- 3) догляд за затворами, засувками, змащування рухомих частин, консервування на зимовий період і утеплення затворів з підйомними механізмами;
- 4) консервація засувок та їх розконсервування у весняний період;
- 5) очищення від завалів, осідань, плаваючих предметів, льоду і наносів та запобігання утворенню фільтрації уздовж труб на скидних оголовках водовипусків;

б) фарбування металевих елементів дамби.

**6.9.** Склад робіт із утримання системи поверхневого водовідведення:

1) очищення оголовків та дощоприймачів на початку весняного періоду, за необхідності відігрівання замерзлих з'єднувальних труб на ділянках від дощоприймачів до колекторів;

2) очищення канав від снігу перед початком весняного сніготанення, основних - на всю глибину, другорядних - не менше ніж на половину глибини. Очищення виконують вручну або канавокопачами;

3) прикриття решіток дощоприймачів з метою попередження їх промерзання і забивання снігом у зимовий період;

4) прочищення труб малого діаметру шляхом промивання або через шланг, який приєднаний безпосередньо до пожежного гідранта, або за допомогою поливально-мийних машин;

5) прочищення труб середнього діаметру гідродинамічним способом високонапірними струменями;

б) очищення від осаду за допомогою мулососів або вручну, перевезення осаду на об'єкти поводження з відходами;

7) очищення всіх видів канав і окремих лотків на відкритих водостоках;

8) прочищення перепускних труб та отворів після окремих дощових періодів;

9) закриття отворів перед настанням зимового періоду з метою охорони від снігових заметів і потрапляння сміття.

**6.10.** Утримання берегоукріплювальних споруд включає регулярне, не рідше одного разу на місяць, очищення від викинутих плаваючих предметів та рослинності.

## **РОЗДІЛ VII**

### **Вимоги до санітарного очищення території**

#### **Глава 21. Загальні вимоги до санітарного очищення території**

**7.1.** Санітарне очищення території Сумської МТГ включає механізоване та ручне прибирання території (об'єктів (елементів) благоустрою), збір та видалення у встановлені місця відходів, сміття, рослинних відходів, снігу, криги, належне їх захоронення, обробку, утилізацію, знешкодження та інші дії, що забезпечують утримання території Сумської МТГ відповідно до вимог чинного законодавства.

Санітарне очищення території Сумської МТГ повинно бути планово-регулярним і включати раціональне та своєчасне збирання, зберігання, перевезення та видалення, надійне знешкодження, економічно доцільну утилізацію й екологічно безпечне захоронення побутових відходів, що утворюються на території Сумської МТГ та в місцях перебування людей, відповідно до схеми санітарного очищення.

**7.2.** Володільці територій (об'єктів (елементів) благоустрою) забезпечують виконання робіт із санітарного очищення належної їм території (об'єкта (елемента) благоустрою) відповідно до затвердженої Схеми санітарного очищення Сумської МТГ.

Схема розробляється таким чином, щоб забезпечити одночасне комплексне прибирання покриття проїзної частини, зупинок маршрутних транспортних засобів, зелених насаджень, прилеглих до проїзної частини вулиць, тротуарів та очищення урн.

**7.3.** Санітарне прибирання, збирання побутових відходів, рослинних відходів, сміття тощо здійснюється шляхом:

- установа на обслуговуваній території сміттєзбірників (смiттєзбиральників) для твердих побутових відходів;
- визначення спеціально відведених місць для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для подальшого вивезення;
- визначення спеціально відведених місць для зберігання, переробки та захоронення будівельних (ремонтних) відходів;
- визначення спеціально відведених й обладнаних місць для збирання небезпечних відходів;
- своєчасного прибирання власної, прибудинкової, прилеглої, закріпленої території (об'єктів (елементів) благоустрою) і систематичного спостереження за її санітарним станом;
- вивезення відходів відповідно до графіка прибирання відходів та контроль за його дотриманням;
- утримання в належному (справному) стані сміттєзбірників і сміттєзбиральників для відходів (крім контейнерів і бункерів, що числяться на балансі суб'єктів у сфері благоустрою, які не є надавачами послуг з поводження з побутовими відходами) без переповнення й забруднення території;
- миття контейнерів та проведення їх дезінфекції засобами, дозволеними для використання Міністерством охорони здоров'я України;
- забезпечення зручного доступу споживачів та вільного під'їзду до контейнерних майданчиків, їх освітлення;
- проведення серед населення широкої роз'яснювальної роботи щодо дотримання чистоти.

**7.4.** Зобов'язання щодо встановлення та утримання сміттєзбиральників (урн) з метою запобігання забрудненню території загального користування покладається на:

1) володільців територій (об'єктів (елементів) благоустрою) або осіб, відповідальних за утримання та санітарне очищення доріг, парків, рекреаційних зон, садів, зелених насаджень, скверів, майданчиків для дозвілля та відпочинку, пляжів, зон відпочинку та інших територій (об'єктів (елементів) благоустрою) загального користування;

2) володільців багатоквартирних будинків;

3) суб'єктів у сфері благоустрою, що здійснюють діяльність, пов'язану з продажем або безоплатною передачею майна, товарів, наданням послуг, виконанням робіт тощо щодо встановлення сміттєзбиральників біля входу в громадські будівлі, споруди, нежитлові приміщення, торговельні зали, магазини, салони, інші приміщення з території загального користування, а також біля тимчасових споруд, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг, наметів, кіосків, павільйонів, іншого виносного/вуличного обладнання торгівлі, послуг,

робіт та біля тимчасових переносних об'єктів, задіяних під час проведення інформаційних, рекламних, політичних та інших масових заходів;

- 4) володільців зупинок громадського транспорту;
- 5) організаторів ярмарків, сезонної виїзної торгівлі;
- 6) організаторів масових заходів.

#### **7.5. Громадяни зобов'язані:**

- здійснювати роздільне збирання та сортування побутових відходів;
- здійснювати роздільне складування побутових відходів у контейнери;
- складувати рослинні відходи, сніг, лід в спеціально відведені місця для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для подальшого вивезення, не складувати вказані відходи біля контейнерних майданчиків для побутових відходів та на прилеглий до них території;

- уносити в установленому порядку плату за послуги з поводження з побутовими відходами, відповідно до укладених договорів із виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами;

- виконувати інші обов'язки, передбачені чинним законодавством України, цими Правилами щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища.

#### **7.6. Суб'єкти у сфері благоустрою, крім громадян, у сфері поводження з відходами зобов'язані:**

- укласти договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами з виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами на певній території, на якій знаходиться об'єкт утворення відходів;

- забезпечувати приймання та утилізацію використаних пакувальних матеріалів і тари, у яких знаходилася продукція цих суб'єктів у сфері благоустрою, або укласти угоди з відповідними організаціями на їх збирання та утилізацію;

- визначати склад і властивості відходів, що утворюються, а також ступінь небезпечності відходів для навколишнього природного середовища та здоров'я людини відповідно до чинних нормативно-правових актів;

- забезпечувати повне збирання, належне зберігання та недопущення знищення й псування відходів, для утилізації яких в Україні існує відповідна технологія, що відповідає вимогам екологічної безпеки;

- не допускати змішування відходів, якщо це не передбачено існуючою технологією та ускладнює поводження з відходами або не доведено, що така дія відповідає вимогам підвищення екологічної безпеки;

- не допускати зберігання та накопичення відходів у несанкціонованих (не призначених) місцях чи об'єктах;

- відповідати за санітарно-технічний стан власних сміттєзбірників (сміттєзбиральників);

- надавати органам виконавчої влади та органам місцевого самоврядування Сумської МТГ, уповноваженим органам виконавчої влади з питань охорони навколишнього природного середовища інформацію про відходи та пов'язану з ними діяльність, зокрема про випадки несанкціонованого попадання відходів у навколишнє природне середовище;

- виконувати інші обов'язки, передбачені чинним законодавством України, цими Правилами щодо запобігання забрудненню навколишнього природного середовища відходами.

**7.7.** Суб'єкти у сфері благоустрою, які повинні здійснювати прибирання відповідної території (об'єктів (елементів) благоустрою), зобов'язані здійснювати весь комплекс робіт, спрямований на наведення та постійне підтримання чистоти й порядку, зокрема:

- регулярно прибирати від сміття, бруду, побутових відходів, рослинних відходів, снігу, льоду тощо, забезпечуючи утримання власних, прибудинкових, прилеглих, закріплених територій (об'єктів (елементів) благоустрою) у належному стані при цьому внутрішньоквартальні проїзди, тротуари, велосипедні доріжки прибираються уздовж всієї ділянки будинку, будівлі, домоволодіння в межах території прибирання;

- складувати рослинні відходи, зокрема опале листя, гілля, траву та інші рослинні відходи виключно в спеціально відведені місця для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для подальшого вивезення та не допускати таке складування біля контейнерних майданчиків для побутових відходів та на прилеглий до них території;

- забезпечувати вивезення сміття, бруду, побутових, рослинних відходів шляхом укладення відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами;

- регулярно мити елементи благоустрою для утримання їх в належному стані, а зелені насадження за потребою;

- регулярно прибирати місця розміщення сміттєзбірників (сміттєзбиральників), місця, забруднені побутовими та іншими відходами;

- утримувати в належному санітарному та технічному стані приміщення громадських вбиралень, туалетів, зокрема дворових, та туалетів на кінцевих зупинках маршрутних транспортних засобів;

- встановлювати на території загального користування урни для випадкового сміття та своєчасно їх обслуговувати;

- виконувати інші вимоги згідно з чинним законодавством.

**7.8.** Виконавець послуг з поводження з побутовими відходами зобов'язаний:

- регулярно, згідно з графіком, вивозити побутові відходи;

- проводити контроль за роботою екіпажів на лінії, виконанням графіку роботи, виявляти та усувати причини, що перешкоджають своєчасному вивезенню побутових відходів;

- інформувати населення про графік перевезення побутових відходів;

- утримувати контейнери для сміття в належному санітарно-технічному стані, очищувати від сміття, побутових відходів у залежності від їх наповнення, але не менше ніж один раз на добу, проводити миття та дезінфекцію відповідно до чинного законодавства;

- забезпечити герметичність спеціального транспорту від протікання рідини (фільтрату) від твердих побутових відходів із контейнерів;

- вести систематичну роз'яснювальну й виховну роботу серед населення з питань дотримання санітарного стану й вимагати безумовного його виконання.



**7.9.** Під час проєктування багатоквартирних будинків, громадських, виробничих, складських та інших споруд передбачається будівництво та облаштування контейнерних майданчиків (наземного або підземного типу) для роздільного збирання й зберігання побутових відходів, урн для побутових відходів.

Контроль за дотриманням забудовниками вказаних вимог покладається на Управління державного архітектурно – будівельного контролю Сумської міської ради.

## **Глава 22. Порядок поводження з побутовими відходами**

**7.10.** Послуги з поводження з побутовими відходами на території Сумської МТГ надаються виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами, який визначається на конкурсних засадах Виконавчим комітетом Сумської міської ради на певній території.

У разі введення в експлуатацію, у межах території обслуговування виконавця послуг, об'єктів нового житлового будівництва (багатоквартирних будинків та будинків індивідуальної забудови) виконавець послуг з поводження з побутовими відходами зобов'язаний укласти договори про надання послуги з поводження з побутовими відходами зі споживачами та надавати відповідні послуги.

Власники або користувачі джерел утворення побутових відходів зобов'язані укласти договори про надання послуг з поводження з побутовими відходами з виконавцями цих послуг та забезпечують сортування побутових відходів та їх роздільне складування в контейнери відповідно до Схеми санітарного очищення Сумської міської ради.

**7.11.** Захоронення змішаних побутових відходів дозволяється тільки на полігоні твердих побутових відходів.

Забороняється несанкціоноване скидання й розміщення відходів на території Сумської МТГ.

**7.12.** На всіх об'єктах благоустрою, згідно зі Схемою санітарного очищення Сумської МТГ, повинні бути встановлені в достатній кількості урни для сміття. Відстань між урнами повинна становити 10-40 м на територіях із підвищеною щільністю населення та 50-100 м - на територіях із середньою й низькою щільністю населення. Урни обов'язково встановлюються в місцях зупинки громадського транспорту, біля під'їздів багатоквартирних будинків, входу до громадських будівель, споруд та в інших громадських місцях.

Зобов'язання із встановлення та утримання урн покладається на:

1) володільців багатоквартирних будинків, громадських будівель, споруд, нежитлових приміщень або інших осіб згідно з укладеними договорами. Урни встановлюються біля входу до кожного під'їзду багатоквартирних будинків, громадських будівель, споруд;

2) суб'єктів господарювання, осіб, які надають публічні послуги, що здійснюють торгівлю та громадське харчування, побутове обслуговування, надання інших послуг. Урни встановлюються біля входу в торгівельні зали, магазини, салони, інші приміщення, а також біля тимчасових споруд, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів у сфері розваг тощо;

3) володільців парків, рекреаційних зон, садів, зелених насаджень, скверів та майданчиків для дозвілля та відпочинку. На території вказаних об'єктів урни встановлюються з інтервалом не більше 40 м;

4) організаторів ярмарків, сезонної виїзної торгівлі, масових заходів.

Особи, на яких покладено обов'язок із встановлення урн, зобов'язані утримувати їх у справному та охайному стані, очищувати від сміття в залежності від їх наповнення, але не менше ніж один раз на добу, у разі стійкого забруднення – проводити санітарне очищення.

**7.13.** Для забезпечення шумового комфорту населення побутові відходи слід вивозити, як правило, не раніше ніж о 07.00 годині і не пізніше ніж о 22.00 годині, при цьому рівень шуму не повинен перевищувати нормативів для відповідного часу доби.

У період з квітня по жовтень щоденно до 6 години ранку, а з жовтня по квітень до 7 години ранку особи, відповідальні за утримання території, повинні проводити основне прибирання, очищення, полив (у літній період). Прибирання місць масового перебування людей (парків, скверів, території ринків, торговельних зон, вокзалів тощо) проводиться протягом усього робочого дня.

**7.14.** Місця розташування контейнерних майданчиків на території (об'єктах (елементах) благоустрою) Сумської МТГ визначаються в складі проєктів будівництва житлових і громадських будівель і споруд.

Місця тимчасового складування побутових відходів (зокрема великогабаритних та ремонтних відходів) на території індивідуальної житлової забудови (приватний сектор) визначаються надавачами послуг з поводження з побутовими відходами сумісно з головами квартальних комітетів з урахуванням побажання більшості мешканців цього кварталу.

У виняткових випадках у районах забудови, що склалася, місця розташування контейнерних майданчиків встановлюються комісією, створеною органом місцевого самоврядування.

**7.15.** Збирання побутових відходів здійснюється в контейнери (сміттезбиральники) для накопичення побутових відходів, які виготовляються з металу та/або полімерних матеріалів:

- для твердих побутових відходів - місткістю від 0,12 куб. м до 1,1 куб. м.;
- для великогабаритних та ремонтних відходів у складі побутових - місткістю від 3 куб. м до 16 куб.м.

**7.16.** Відбір ресурсоцінних компонентів побутових відходів, що зібрані в контейнери або завантажені в сміттєвози, дозволяється тільки на спеціалізованих підприємствах з сортування та переробки побутових відходів відповідно до вимог законодавства про відходи та санітарного законодавства.

Кількість контейнерів для зберігання побутових відходів визначається чисельністю населення, що ними користується, та нормами надання послуг з поводження з побутовими відходами. Сумарний об'єм контейнерів для зберігання побутових відходів повинен перевищувати фактичний об'єм їх утворення на 25 відсотків.

**7.17.** Відповідальність за санітарно-технічний стан контейнерів для побутових відходів, контейнерів для великогабаритних та ремонтних відходів,

контейнерних майданчиків й порядок навколо них несе виконавець послуг з поводження з побутовими відходами.

Виконання робіт із благоустрою контейнерних майданчиків (огороження, облаштування твердим покриттям, освітлення, обмежувального від птахів та тварин обладнання тощо) покладається на виконавця послуг з поводження з побутовими відходами відповідно до затвердженого Департаментом інфраструктури Сумської міської ради плану заходів з утримання та ремонту контейнерних майданчиків.

Під'їзди до контейнерних майданчиків повинні освітлюватися й мати тверді покриття з урахуванням розвертання машин і випуску стріли підйому контейнеровоза або маніпулятора.

Контейнерні майданчики необхідно розміщувати на відстані від вікон та дверей житлових будинків не менше 20 м, але не більш 100 м від вхідних під'їздів. У випадку відсутності вільної території для розміщення контейнерних майданчиків їх розміщення може відбуватися без дотримання зазначеної відстані.

**7.18.** Контейнерні майданчики повинні мати водонепроникне тверде покриття, бути обладнані навісами та огорожею з трьох боків та обладнання для обмеження доступу до контейнерів птахів, тварин. Огорожа має бути виготовлена з негорючих матеріалів, а висота має перевищувати не менше ніж 0,5 м від висоти контейнера.

Для спеціального транспорту до контейнерних майданчиків облаштовується зручний під'їзд, очищений від снігу (льоду).

Контейнерні майданчики повинні бути віддалені від меж земельних ділянок навчальних та лікувально-профілактичних закладів, стін житлових та громадських будівель і споруд, майданчиків для дозвілля та відпочинку населення на відстань не менше 20 м.

Виконавець послуги з поводження з побутовими відходами зобов'язаний забезпечити їх миття та дезінфекцію засобами, дозволеними для використання Міністерством охорони здоров'я України, у літній період року - не рідше одного разу на 10 діб, а в інші періоди року - не рідше одного разу на місяць.

Для миття контейнери мають вивозитися на спеціально облаштовані стаціонарні мийки або можуть використовуватися спеціальні мобільні установки (машини) для миття та дезінфекції контейнерів на контейнерних майданчиках.

Контейнери для великогабаритних та ремонтних відходів у складі побутових відходів можуть розміщуватися тимчасово за заявками замовників у місцях, де здійснюється ремонт житла.

Забороняється встановлення контейнерів на тротуарах, проїздах та в інших не відведених для цього місцях.

Після вивантаження побутових відходів із контейнерів у сміттєвоз працівник виконавця послуг, що проводить вивантаження, зобов'язаний прибрати територію на відстані 5 м по периметру від контейнерного майданчику.

У випадку утворення звалища побутових відходів на контейнерному майданчику та в місці збору в приватному секторі, що виникло через зрив графіка перевезення побутових відходів, ліквідацію звалища здійснює виконавець послуг з поводження з побутовими відходами протягом доби.

**7.19.** Забороняється заповнювати сміттєзбірники (сміттєзбиральники) палаючими або тліючими відходами, снігом, льодом, великогабаритними та ремонтними відходами, рослинними, а також відходами, що можуть псувати сміттєзбірники (сміттєзбиральники) та транспорт спеціального призначення.

Під час зберігання побутових відходів у контейнерах повинна бути виключена можливість їх загнивання, розкладання, розвіювання та розпилювання. Термін зберігання в холодний період року (при середньодобовій температурі мінус 5 град. С і нижче) повинен бути не більше ніж три доби, а в теплий період року (при середньодобовій температурі більше ніж плюс 5 град. С) - не більше ніж одна доба (щоденне перевезення).

**7.20.** Спалювання всіх видів відходів на території домоволодінь, на сміттєзбірниках (сміттєзбиральниках) усіх типів забороняється.

Спалювати рослинні відходи забороняється.

Термічне оброблення (спалювання) побутових відходів дозволяється лише на спеціально призначених для цього підприємствах чи об'єктах.

**7.21.** Видалення побутових відходів обов'язково повинно включати їх оброблення (перероблення) шляхом промислового сортування з подальшим перевезенням вторинної сировини, небезпечних відходів, органічної складової та складової побутових відходів, що не підлягає утилізації (після її глибокого пресування до щільності природних ґрунтів (більше 1 т/м<sup>3</sup>) і подальшого брикетування) до місць чи об'єктів утилізації, знешкодження або захоронення відповідно до вимог законодавства про відходи та санітарного законодавства.

Складова побутових відходів, що не підлягає утилізації, повинна знешкоджуватися на спеціалізованих підприємствах (сміттєспалювальні заводи, піролізні установки тощо) або захоронюватися на спеціально обладнаних для цього полігонах/звалищах.

Забороняється несанкціоноване скидання й розміщення побутових відходів на території Сумської МТГ.

**7.22.** Відведення стічних вод, що утворилися в процесі господарсько-побутової й виробничої діяльності (крім дренажної води) повинно здійснюватися централізованою системою водовідведення.

Департамент інфраструктури Сумської міської ради на підставі цільових програм у галузі житлово-комунального господарства, у сфері благоустрою тощо розробляє та затверджує перспективний (не менш ніж на 10 років) план заходів з розвитку та ремонту централізованої системи водовідведення для відведення стічних вод.

**7.23.** Для впорядкування утримання території Сумської МТГ Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради, за попереднім узгодженням з Департаментом забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради та Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради, своїм наказом визначає спеціально відведені місця для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для подальшого вивезення.

Облаштування та утримання спеціально відведених місць для тимчасового складування рослинних відходів, снігу, льоду для подальшого вивезення забезпечує Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради.

## Глава 23. Роздільне збирання побутових відходів

**7.24.** Роздільне збирання – це збирання побутових відходів за окремими компонентами, включаючи сортування побутових відходів, з метою подальшого перероблення та утилізації.

Роздільне збирання, зокрема сортування побутових відходів, включаючи небезпечні відходи у їх складі, здійснюється власниками відходів відповідно до законодавства про відходи та санітарного законодавства.

Виконавці послуг з поводження з побутовими відходами на певній території Сумської МТГ здійснюють роздільне збирання побутових відходів та зобов'язані вивозити окремо різні види побутових відходів, не допускаючи можливості їх змішування.

**7.25.** У багатоквартирній забудові передбачається збирання твердих побутових відходів на три типи контейнерів:

1-й тип – ПЕТ-пляшка;

2-й тип «Дзвін» - вторинна сировина (скло, папір, інші види пластику за переліком);

3-й тип – змішані відходи.

**7.26.** У багатоквартирній забудові передбачена одноетапна схема перевезення відходів спеціально обладнаними транспортними засобами: 1-й та 2-й тип контейнера – від «контейнера» до «об'єкту сортування побутових відходів» ; 3-й тип контейнера – від «контейнера» до «місця видалення відходів».

Володільці житлових будинків, розташованих у мікрорайонах приватної забудови, для запобігання засмічення території зобов'язані збирати та розподіляти побутові відходи на два типи мішків або контейнерів 2-го класу (за ДСТУ-8476), що розташовуються індивідуально:

1-й тип мішка (кольоровий, або з відповідним маркуванням) або контейнера – ПЕТ-пляшка, скло, папір, інші види пластику за переліком;

2-й тип мішка (чорний, або з відповідним маркуванням) або контейнера – інші змішані відходи.

Відповідно до Схеми санітарного очищення Сумської МТГ виконавці послуг з поводження з побутовими відходами забезпечують споживачів у мікрорайонах приватної забудови мішками або контейнерами 1-го та 2-го типу.

У мікрорайонах приватної забудови передбачена одноетапна схема перевезення побутових відходів спеціально обладнаними транспортними засобами: 1-й тип мішка (кольоровий, або з відповідним маркуванням) або контейнера – від «контейнера» до «об'єкту сортування побутових відходів» з подальшою реалізацією; 2-й тип мішка (чорний або з відповідним маркуванням) або контейнера – від «контейнера» до «місця видалення відходів».

**7.27.** Великогабаритні відходи (меблі, побутова техніка, новорічні ялинки тощо), ремонтні відходи складаються в спеціально відведених місцях на контейнерних майданчиках.

**7.28.** Вторинна сировина, що збирається в контейнери 2-го типу (скло, папір, інші види пластику за переліком), попередньо має оброблюватися на об'єкті сортування побутових відходів.

**7.29.** При встановленні цін/тарифів на послугу з поводження з побутовими відходами не враховується вартість операцій з поводження з роздільно зібраними (відсортованими) корисними компонентами цих відходів.

## **Глава 24. Поводження з рідкими відходами**

**7.30.** Рідкі відходи (фекалії, сеча, помий), що утворюються в житлових та громадських будівлях і спорудах, інших об'єктах, за відсутності централізованого водопостачання та водовідведення, допускається зберігати у вигрібних ямах (вигребах). У разі наявності дворових вбиралень вигрібна яма може бути спільною.

Вивіз рідких відходів із вигрібних ям домоволодінь, громадських будівель і споруд, інших об'єктів здійснюється спеціалізованим транспортом за рахунок володільців цих об'єктів, які забезпечують вільний під'їзд до вигрібних ям і туалетів та освітлення цих територій у темний час доби.

**7.31.** Розташування та облаштування вигребу здійснюється згідно з затвердженим проектом. Вигріб повинен бути водонепроникним та мати кришку, що щільно прилягає. Об'єм вигребу розраховується виходячи з чисельності населення, що ним користується.

Вигреби необхідно очищати в залежності від їх заповнення. Перевезення рідких відходів із вигребів та розміщення їх на території приватних володінь, а також використання їх як добрива в сільському господарстві забороняється.

Вигреби повинні бути віддалені від меж земельних ділянок навчальних та лікувально-профілактичних закладів, стін житлових та громадських будівель і споруд, майданчиків для ігор дітей та відпочинку населення на відстань не менше 20 м.

Місце розміщення вигребу на присадибній ділянці та відстань від нього до житлового будинку визначає володілець цього будинку з дотриманням правил добросусідства.

Спірні питання щодо місць розміщення вигребів на території присадибної ділянки розглядаються в порядку вирішення земельних спорів згідно з законодавством.

**7.32.** В умовах нецентралізованого водопостачання вигреби на території присадибної ділянки повинні бути віддалені від індивідуальних колодязів і каптажів джерел на відстань не менше 20 м, при цьому відстань від вигребів до громадських колодязів і каптажів джерел повинна бути не менше 50 м з урахуванням напрямку схилу ділянки.

**7.33.** Приймання рідких відходів від споживачів та їх вивезення здійснюється асенізаційним транспортом через зливальні станції (пункти) або інші місця, які визначає Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради.

## **Глава 25. Поводження з небезпечними відходами**

**7.34.** Небезпечні відходи в складі побутових відходів збираються окремо від інших видів побутових відходів, а також мають відокремлюватися на етапі збирання чи сортування та передаватися спеціалізованим підприємствам, що одержали ліцензії на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

Не підлягає ліцензуванню зберігання (накопичення) суб'єктом господарювання утворених ним небезпечних відходів, якщо протягом року з дня утворення небезпечні відходи передаються суб'єктам господарювання, що мають ліцензію на здійснення операцій у сфері поводження з небезпечними відходами.

**7.35.** Виконавця послуг із збирання, транспортування та передання на переробку (утилізацію) небезпечних відходів визначає Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради.

Порядок і місця збору небезпечних відходів визначаються Схемою санітарного очищення Сумської МТГ та чинним законодавством.

**7.36.** Лікувально-профілактичні установи зобов'язані відповідно до чинного законодавства організовувати збирання, транспортування та передачу на утилізацію через виконавців послуг, які мають відповідні ліцензії.

**7.37.** Відпрацьовані паливно-мастильні матеріали, автомобільні шини, акумулятори, електричне та електронне обладнання, інші небезпечні відходи слід збирати в спеціально відведених й обладнаних місцях для обов'язкової утилізації відповідно до чинного законодавства. Спеціально відведені і обладнані місця для збирання вищезазначених відходів визначає Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради.

**7.38.** Суб'єкт у сфері благоустрою, крім громадян, який має хоча б один об'єкт поводження з небезпечними відходами, зобов'язаний:

- забезпечити запобігання забрудненню небезпечними відходами навколишнього природного середовища, а в разі виникнення такого забруднення - ліквідувати забруднення і його наслідки для навколишнього природного середовища та здоров'я людини;

- уживати заходів, спрямованих на запобігання аваріям, обмежування і ліквідацію їх наслідків, захист людей і навколишнього природного середовища від їх впливу;

- повідомляти про аварію, що сталася на зазначеному об'єкті, і про заходи, ужиті для ліквідації її наслідків, органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування Сумської МТГ та населення;

- забезпечувати виконання правил поводження з небезпечними відходами з дотриманням вимог природоохоронного законодавства;

- ідентифікувати об'єкти поводження з небезпечними відходами відповідно до Закону України "Про об'єкти підвищеної небезпеки";

- мати план локалізації та ліквідації аварії на об'єкті;

- мати декларацію безпеки;

- надавати інформацію про такі об'єкти відповідно до Закону України "Про об'єкти підвищеної небезпеки".

**7.39.** Громадяни у сфері поводження з небезпечними відходами зобов'язані:

- запобігати забрудненню небезпечними відходами навколишнього природного середовища;
- повідомляти «Службу 1580» та екстрені служби про випадки забруднення навколишнього природного середовища та аварії у сфері поводження з відходами.

## **Глава 26. Поводження з великогабаритними відходами**

**7.40.** Великогабаритні та ремонтні відходи збираються окремо в контейнерах місткістю 8 куб.м і більше, які розташовуються на спеціальних майданчиках з твердим покриттям.

Вивезення великогабаритних і ремонтних відходів необхідно проводити по мірі їх накопичення, але не рідше двох разів на тиждень.

**7.41.** Суб'єкти у сфері благоустрою, які є замовниками або виконавцями будівельних робіт з будівництва, капітального ремонту, реконструкції та реставрації зобов'язані забезпечити збирання, перевезення та розміщення будівельних (ремонтних) відходів, неуцільненого ґрунту та відходів розкриття дорожнього покриття на спеціально відведені місця для зберігання, переробки та захоронення будівельних (ремонтних) відходів. Спеціально відведені місця для зберігання, переробки та захоронення будівельних (ремонтних) відходів визначає Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради згідно зі Схемою санітарного очищення Сумської МТГ та чинним законодавством.

**7.42.** Володільці житлових та нежитлових приміщень під час виконання ремонтних робіт повинні не пізніше ніж за тиждень попередити управителя багатоквартирного будинку, що обслуговує цей будинок, про намір виконання ремонтних робіт.

## **Глава 27. Перевезення побутових відходів**

**7.43.** Перевезення побутових відходів необхідно здійснювати спеціально обладнаними для цього транспортними засобами (сміттевозами, асенізаційними машинами тощо), що унеможливають їх розвіювання, розсипання, розливання та розпилення, а також забезпечують зручність під час їх завантаження та вивантаження.

На транспортних засобах необхідно розміщувати логотип перевізника та напис виду побутових відходів, що перевозиться.

**7.44.** Для перевезення бункерів-накопичувачів рекомендується використовувати великовантажні бункеровози, що обладнані спеціальними підйомниками.

## **Глава 28. Контроль у сфері поводження з відходами**

**7.45.** Контроль у сфері поводження з відходами здійснює Державна екологічна інспекція України – центральний орган виконавчої влади, що реалізує державну політику із здійснення державного нагляду (контролю) у сфері охорони



навколишнього природного середовища, раціонального використання, відтворення й охорони природних ресурсів, поводження з відходами.

**7.46.** На місцевому рівні сферу поводження з відходами контролюють Сумська обласна державна адміністрація, виконавчі органи Сумської міської ради, відповідні уповноважені органи та їх посадові особи, інші суб'єкти відповідно до законодавства.

## **РОЗДІЛ VIII**

### **Межі території. Порядок укладання договору про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою). Проєкт благоустрою визначеної територій (окремих об'єктів благоустрою)**

#### **Глава 29. Межі території**

**8.1.** Межі прилеглої території визначаються Додатком 1 до цих Правил.

**8.2.** Межі прибудинкової території багатоквартирного будинку визначаються на підставі землевпорядної документації. У випадку відсутності землевпорядної документації на прибудинкову територію багатоквартирного будинку утримання та благоустрій території здійснюється в межах прилеглої території згідно з Додатком 1 до цих Правил.

**8.3.** Межі власної території визначаються :

- документами, які підтверджують речове право на земельну ділянку;
- територією (об'єктами (елементами) благоустрою) комунальної власності, яка знаходиться у володінні відповідного виконавчого органу Сумської міської ради;
- територією (об'єктами (елементами) благоустрою) державної власності, яка знаходиться у володінні відповідного органу державної влади;
- рішенням органу місцевого самоврядування Сумської міської ради про передачу території (об'єктів (елементів) благоустрою) комунальному підприємству у сфері благоустрою або балансоутримувачу, визначеному Сумською міською радою на конкурсних засадах:

**8.4.** Межі закріпленої території визначаються договором про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ для утримання в належному санітарно-технічному стані об'єкта благоустрою та додатком до нього – планом-схемою території (об'єкта (елемента) благоустрою) (Додаток 3).

**8.5.** У випадку знаходження прилеглої території (частини) одночасно (накладення прилеглих територій) в межах прилеглих територій двох та більше суб'єктів у сфері благоустрою прибирання такої території (частини) здійснюється цими суб'єктами у сфері благоустрою в рівних частках.

**8.6.** Забезпечення утримання в належному санітарно-технічному стані земельних ділянок, наданих під забудову, та прилеглих до них територій до введення закінчених будівництвом об'єктів в експлуатацію покладається одночасно на володільця земельної ділянки та на суб'єкта, який здійснює будівництво.

## **Глава 30. Договір про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою)**

**8.7.** Території (об'єкти (елементи) благоустрою), що знаходяться в комунальній власності, для утримання їх у належному стані та здійснення заходів із благоустрою закріплюються за суб'єктами у сфері благоустрою відповідно до цих Правил на підставі договору про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані (далі - Договір про закріплення території) (Додаток 3).

Ініціатором укладання договорів може бути будь-яка особа.

**8.8.** Організація укладення договорів про закріплення території покладається на Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради.

Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради:

- визначає межі та порядок використання території (об'єктів (елементів) благоустрою), що підлягає закріпленню за суб'єктами у сфері благоустрою;
- реєструє укладені договори та веде відкритий загальнодоступний реєстр договорів, якій розміщується на офіційному сайті Сумської міської ради;
- зберігає договори та додані до них документи.

**8.9.** Сторонами за договором про закріплення території є Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради та комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою з одного боку, та суб'єкт у сфері благоустрою, з другого. За відсутності комунального підприємства у сфері благоустрою, балансоутримувача або володільця об'єкта благоустрою стороною в договорі одноосібно виступає Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради.

**8.10.** Укладання договору про закріплення території не надає суб'єкту у сфері благоустрою права на користування земельною ділянкою та ведення на ній будь-якої діяльності, окрім зазначеної в договорі.

**8.11.** Межі території (об'єкт (елемент) благоустрою), яка закріплюється за суб'єктом у сфері благоустрою, визначається договором про закріплення території та додатком до нього – планом-схемою території (об'єкта (елемента) благоустрою).

## **Глава 31. Договір пайової участі в утриманні території (об'єкта (елемента) благоустрою)**

**8.12.** Володілець території (об'єкта (елемента) благоустрою) може брати пайову участь в утриманні прибудинкової, прилеглої, закріпленої території (об'єкта (елемента) благоустрою) на умовах укладеного договору.

Типовий договір щодо пайової участі в утриманні території (об'єкта (елемента) благоустрою) затверджується центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

**8.13.** Сторонами за договором пайової участі в утриманні об'єкта благоустрою є комунальне підприємство у сфері благоустрою або

балансоутримувач, визначений на конкурсних засадах Сумською міською радою, з одного боку, та володілець території, з другого.

**8.14.** Розмір обсягу пайової участі за договором щодо пайової участі визначається Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради відповідно до чинного законодавства та підлягає уточненню кожного календарного року станом на 01 січня. Внесення змін до договору пайової участі та подовження його дії відбувається за згодою сторін.

**8.15.** Кошти пайової участі спрямовуються на користь комунального підприємства у сфері благоустрою або балансоутримувача та використовується виключно на забезпечення благоустрою прибудинкової, прилеглої, закріпленої території (об'єкта (елемента) благоустрою) відповідно до договору пайової участі з володільцем цієї території.

## **Глава 32 . Проєкт благоустрою визначеної територій (окремих об'єктів (елементів) благоустрою)**

**8.16.** Володільці території (об'єкта (елемента) благоустрою) з метою поліпшення санітарного стану, покращення естетичного вигляду та створення сприятливого для життєдіяльності середовища мають право виступити ініціаторами, замовити та виготовити проєкт благоустрою визначеної території (окремого об'єкта (елемента) благоустрою).

Проєкт благоустрою закріпленої території (об'єкта (елемента) благоустрою) загального користування комунальної власності Сумської МТГ може бути замовлений особою за наявності договору про закріплення території, окрім випадків влаштування території (створення (об'єкта (елемента) благоустрою) за рахунок замовника проєкта благоустрою.

**8.17.** Проєкт благоустрою території (об'єкта (елемента) благоустрою) складається суб'єктом господарювання, який має відповідну ліцензію, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат, затверджується замовником, погоджується Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради.

**8.18.** Виконання робіт з реалізації проєкту благоустрою (об'єкта (елемента) благоустрою) здійснюється за кошти замовника проєкту благоустрою, за кошти третіх осіб, за кошти бюджету Сумської МТГ або за кошти бюджету Сумської МТГ на умовах співфінансування. Стороною договору щодо реалізації проєкту благоустрою території (об'єкта (елемента) благоустрою) виступає суб'єкт фінансування, якщо інше не визначено договором.

## **РОЗДІЛ ІХ**

**Вимоги до утримання малих архітектурних форм, тимчасових споруд, зовнішньої реклами. Дотримання вимог під час проведення масових заходів. Звільнення території Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених об'єктів**

## **Глава 33. Малі архітектурні форми**

**9.1.** До малих архітектурних форм належать:

- 1) альтанки, павільйони, навіси;
- 2) паркові арки (аркади) і колони (колонади);
- 3) вуличні вази, вазони і амфори;
- 4) декоративна та ігрова скульптура;
- 5) вуличні меблі (лавки, лави, столи);
- 6) сходи, балюстради;
- 7) паркові містки;
- 8) огорожі, ворота, ґрати;
- 9) інформаційні стенди, дошки, вивіски;
- 10) інші елементи благоустрою, визначені законодавством.

**9.2.** Малі архітектурні форми можуть бути пересувними, стаціонарними й не перевищувати за висотою 4-х метрів, окрім спеціальних елементів благоустрою (флагштоків, обладнання для атракціонів тощо). Розміщення малих архітектурних форм здійснюється відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів» за рішенням володільця об'єкта благоустрою з дотриманням вимог законодавства, державних стандартів, норм і правил. Малі архітектурні форми виготовляються з домінуванням яскравих (контрастних) тонів або фарбуються у яскраві (контрастні) кольори.

**9.3.** Встановлення малих архітектурних форми на об'єктах благоустрою комунальної власності здійснюється комунальним підприємством у сфері благоустрою, балансоутримувачем або володільцем об'єкта благоустрою за погодженням з Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради та Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради на підставі проєкту благоустрою.

**9.4.** Утримання в належному санітарно-технічному стані малих архітектурних форм та відповідальність за їх збереження покладається на їх володільців.

**9.5.** Садові, паркові лави розміщуються згідно з планами парків, скверів, зелених насаджень. Садові, паркові лави встановлюються та утримуються володільцем об'єкту благоустрою. Утримання садових, паркових лав включає їх миття, фарбування, очищення від пилу й снігу, поточний ремонт.

## **Глава 34. Тимчасові споруди**

**9.6.** Тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення (далі – Тимчасові споруди) на об'єктах благоустрою комунальної та інших форм власності розміщуються відповідно до правил розміщення тимчасових споруд на території Сумської МТГ та чинного законодавства.

**9.7.** Володільці тимчасових споруд несуть відповідальність за їх встановлення (демонтаж), експлуатацію, технічний стан, благоустрій, санітарний стан прилеглої території та збереження елементів благоустрою. Межі прилеглої території визначені в Додатку 1 до цих Правил.

**9.8.** Біля кожної тимчасової споруди повинно бути зовнішнє штучне освітлення, а також упритул по всьому периметру покриття вдосконаленого типу; встановлюються однотипна урна для сміття та вазон для квітів, утримання яких покладається на володільця тимчасової споруди.

**9.9.** Забороняється користуватися тимчасовими спорудами, якщо їх володільцями не забезпечено закрите стікання використаної ними води в підземні зливостоки, окрім випадків, коли таке використання води не відбувається.

**9.10.** Під час розміщення тимчасових споруд не допускається пошкодження або знищення зелених насаджень.

**9.11.** Володільць тимчасової споруди на території прилеглої до тимчасової споруди зобов'язаний здійснювати весь комплекс робіт з благоустрою :

1) утримувати тимчасову споруду, прилеглу територію та елементи благоустрою в належному санітарно-технічному стані;

2) регулярно прибирати та забезпечувати вивезення сміття, побутових відходів, бруду, рослинних відходів, снігу шляхом укладання відповідних договорів із спеціалізованими підприємствами;

3) здійснювати косіння трави (висота трави не повинна перевищувати 10 см), видаляти сухостійні дерева та чагарники, видаляти сухе та поламане гілля й забезпечувати їх вивезення протягом трьох днів з моменту видалення.

**9.12.** Володільці тимчасових споруд у разі пошкодження в процесі здійснення своєї діяльності тротуарного покриття або інших елементів благоустрою на прилеглій території зобов'язані протягом трьох днів з дня виявлення пошкодження повідомити Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради про факт пошкодження та погодити з ним кошторис на виконання робіт; протягом наступних семи днів відновити це майно за власний рахунок та надати протягом наступних трьох днів до Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради та Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради інформацію про відновлення майна із зазначенням виконавця робіт, періоду проведення робіт, обсягу та вартості робіт.

**9.13.** Володільць тимчасової споруди, розташованої на території об'єкта благоустрою комунальної власності, має право укласти договір про закріплення території (об'єкта благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стан, договір про пайову участь в утриманні території (об'єкта (елемента) благоустрою).

## **Глава 35. Зовнішня реклама та спеціальні рекламні конструкції**

**9.14.** Рекламні засоби на території Сумської МТГ мають розміщуватися, встановлюватися, утримуватися з дотриманням вимог цих Правил, правил розміщення зовнішньої реклами на території Сумської МТГ, іншого чинного законодавства.

**9.15.** Розповсюджувач зовнішньої реклами несе відповідальність за монтаж (демонтаж) спеціальних рекламних конструкцій, експлуатацію, технічний стан, благоустрій, санітарний стан прилеглої території.

Наземна зовнішня реклама повинна бути освітлена.

**9.16.** Розташування спеціальних конструкцій на фасадах будинків (будівель) та споруд має здійснюватися за згодою власників майна (будинків, будівель, споруд) із дотриманням структурної побудови фасадів без пошкодження елементів архітектури.

**9.17.** Спеціальні конструкції не повинні створювати перешкод для пішоходів, прибирання вулиць і тротуарів.

Спеціальні конструкції повинні розміщуватися:

1) із забезпеченням видимості дорожніх знаків;  
2) освітлення зовнішньої реклами не повинно засліплювати учасників дорожнього руху, а також не повинно освітлювати квартири житлових будинків;

3) фундамент наземної зовнішньої реклами, що виступає над поверхнею землі, може бути декоративно оформлений або замаскований зеленими насадженнями;

4) на опорах наземної зовнішньої реклами, що розміщується уздовж проїзної частини вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування за вимогою повноважного органу поліції наноситься вертикальна дорожня розмітка із світлоповертальних матеріалів заввишки до 2 м від поверхні землі;

5) нижній край зовнішньої реклами, що розміщується над проїзною частиною автомобільних доріг загального користування, зокрема на мостах, естакадах тощо, повинен розташовуватися на висоті не менш як 5 м від поверхні дорожнього покриття.

**9.18.** Розповсюджувач зовнішньої реклами повинен за власний рахунок виконувати благоустрій прилеглої території до розміщеного об'єкта зовнішньої реклами в межах згідно з Додатком 1 до цих Правил.

Розповсюджувач зовнішньої реклами на прилеглої території до об'єкта зовнішньої реклами зобов'язаний здійснювати весь комплекс робіт із благоустрою, регулярно прибирати сміття, рослинні відходи, побутові відходи, сніг та забезпечувати їх вивезення, мити конструкції від бруду.

**9.19.** Розміщення зовнішньої реклами на пам'ятках історії та архітектури і в межах зон охорони таких пам'яток, в межах об'єктів природно-заповідного фонду дозволяється за погодженням з відповідним центральним або місцевим органом виконавчої влади у сфері охорони культурної спадщини та об'єктів природно-заповідного фонду або з іншим уповноваженим органом відповідно до законодавства.

**9.20.** Забороняється розміщувати зовнішню рекламу (листівки, оголошення, афіші, агітаційні матеріали, робити будь-які написи тощо) :

- на поверхнях будинків (зокрема на вікнах та дверях), будівель, споруд, огорож;

- на покритті тротуарів, вулиць та доріг населених пунктів, автомобільних доріг загального користування, а також на зелених насадженнях;

- на опорах дорожніх знаків, засобів світлофорного регулювання та будь-яких технічних засобах організації дорожнього руху;

- на стовпах та іншому вуличному обладнанні (опорах, електроопорах, елементах контактної мережі, шафах зв'язку, інших наземних об'єктах

теплопостачання, газопостачання, постачання електроенергії, централізованого водопостачання (водовідведення), телекомунікаціях тощо).

**9.21.** На території загального користування Сумської МТГ забороняється розміщення мобільних (переносних) рекламних конструкції (штендерів тощо).

**9.22.** Розповсюджувач зовнішньої реклами, розташований на території об'єкта благоустрою комунальної власності, має право укласти договір про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою) Сумської МТГ з утримання в належному санітарно-технічному стані.

**9.23.** Розміщення вивісок, табличок здійснюється на фасаді багатоквартирного будинку, громадської будівлі, споруди, біля входу (в'їзду) відповідно до правил розміщення вивісок на території Сумської МТГ та чинного законодавства, крім інформаційних табличок про територію (об'єкт (елемент) благоустрою), які розміщуються на підставі цих Правил.

### **Глава 36. Дотримання вимог законодавства у сфері благоустрою під час проведення масових заходів**

**9.24.** Масові заходи - це заходи громадсько-політичного, релігійного, спортивного, культурно-видовищного характеру за участю значної кількості громадян, що проводяться з нагоди відзначення офіційних (державних), професійних, релігійних свят, пам'ятних дат, а також з ініціативи політичних партій, рухів, громадських об'єднань, релігійних конфесій, громад, окремих громадян, спортивних організацій, закладів культури тощо.

**9.25.** Під час проведення масових заходів його організатори та учасники зобов'язані дотримуватися вимог законодавства у сфері благоустрою.

**9.26.** Організатори масового заходу :

- взаємодіють з повноважними виконавчими органами Сумської міської ради у сфері благоустрою з питань дотримання вимог законодавства у сфері благоустрою;

- забезпечують організаційне, технічне та фінансове забезпечення проведення масового заходу;

- забезпечують дотримання учасниками масового заходу вимог законодавства у сфері благоустрою;

- усувають за власний рахунок та в установлені терміни пошкодження елементів благоустрою;

- несуть адміністративну відповідальність за правопорушення у сфері благоустрою;

- відшкодовують збитки та іншу шкоду об'єктам благоустрою, завдану внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, у порядку та розмірах, установлених законодавством України.

**9.27.** У випадку проведення масового заходу (крім ходи) у визначеному місці тривалістю понад дві години організатори масового заходу укладають з виконавцями послуг з поводження з побутовими відходами договір про надання послуг з поводження з побутовими відходами для розміщення тимчасових

контейнерних майданчиків та встановлюють необхідну кількість пересувних туалетів.

**9.28.** Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради після проведення масового заходу, якщо виявлені порушення вимог законодавства у сфері благоустрою, складає відповідний акт за формою, яка затверджується Управлінням «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради. Копія акту надсилається до Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради для подальшого реагування.

### **Глава 37. Звільнення території (місця розміщення) Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених об'єктів.**

**9.29.** Звільнення території (місця розміщення) Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених малих архітектурних форм, тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного та іншого призначення, об'єктів сезонної торгівлі, об'єктів сфери розваг та інших об'єктів здійснюється відповідно до вимог Конституції України, Земельного кодексу України, законів України «Про місцеве самоврядування в Україні», «Про благоустрій населених пунктів», Цивільного кодексу України, Порядку розміщення тимчасових споруд для провадження підприємницької діяльності, затвердженого наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 21.10.2011 № 244 (зі змінами), інших актів законодавства з метою запровадження гарантованого механізму забезпечення благоустрою на території Сумської МТГ, гарантованого захисту прав територіальної громади від правопорушень у сфері благоустрою, встановлення єдиного підходу у вирішенні питань щодо захисту права власності Сумської МТГ на землю та об'єкти благоустрою.

**9.30.** Звільненню території (місця розміщення) Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених або розміщених з грубим порушенням норм законодавства, зокрема, але не виключно, підлягають такі об'єкти:

- тимчасові споруди для здійснення підприємницької діяльності (зокрема: кіоски, ларі, ятки, намети, павільйони для продажу товарів, торговельні автомати тощо);
- засоби пересувної дрібнороздрібної торговельної мережі (автомагазини, автокафе, автокав'ярні, авторозвозки, автопричепи, вагончики для торгівлі тощо);
- спеціальне технологічне обладнання (низькотемпературні лотки-прилавки, холодильне обладнання, лотки тощо);
- літні майданчики для харчування, зокрема біля стаціонарних закладів ресторанного господарства, столики;
- об'єкти сезонної торгівлі та об'єкти сфери розваг;
- елементи благоустрою, зокрема паркани, огорожі, шлагбауми;
- тимчасові (металеві) гаражі;
- залишені транспортні засоби, механізми, які не використовуються за призначенням;
- інші об'єкти, які не є нерухомим майном.



**9.31.** Виявлення самовільного розміщення об'єктів здійснюється органами місцевого самоврядування Сумської МТГ як безпосередньо, так і на підставі інформації, отриманої від суб'єктів у сфері благоустрою

**9.32.** При виявленні незаконного (самовільного) розміщених об'єктів, безхазяйного майна уповноважений виконавчий орган Сумської міської ради, з метою отримання інформації щодо наявності права на землю, речових прав на об'єкт та необхідних дозволів на розміщення об'єкта, направляє запити до відповідних органів та посадових осіб.

**9.33.** Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради за дорученням уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради складає акт обстеження земельної ділянки, на якій розміщено об'єкт, у якому зазначається: дата складання; опис виявленого об'єкта; опис технічного стану об'єкта; адреси найближчих об'єктів нерухомого майна, поблизу яких виявлено об'єкт (за необхідністю), та опис безпосереднього місця розташування; відомості про особу, що здійснила встановлення об'єкта або заявляє право на об'єкт, або про відсутність таких осіб; відомості щодо наявності (відсутності) документів, які підтверджують право власності на об'єкт; відомості щодо наявності (відсутності) документів, що посвідчують право власності чи право користування земельною ділянкою, на якій розміщено об'єкт, (за винятком житлових будинків, будівель тощо); відомості щодо наявності передбаченого чинним законодавством дозволу на розміщення об'єкта; посада, прізвище, ініціали, підпис посадових осіб, які склали акт.

**9.34.** У разі підтвердження факту незаконного (самовільного) розміщення об'єкта його власнику або особі, яка заявляє право на об'єкт, уповноважений виконавчий орган Сумської міської ради виносить попередження з вимогою про звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта та відновлення в 3 -денний термін благоустрою території (місця розміщення) (Додаток 4).

**9.35.** Попередження складається у 2 примірниках, один залишається в уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради, інший видається власнику об'єкта або особі, яка заявляє право на об'єкт. У разі відмови від отримання попередження - робиться відмітка.

**9.36.** Якщо власника об'єкта або особу, яка заявляє право на об'єкт, не встановлено або вказані особи ухиляються від отримання попередження, попередження кріпиться на незаконно (самовільно) розміщеному об'єкті з фотофіксацією факту його прикріплення.

**9.37.** Власник об'єкта або особа, яка заявляє право на об'єкт, проводить звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта за власні кошти з обов'язковим відновленням благоустрою території (місця розміщення).

**9.38.** Звільнення території (місця розміщення) Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених об'єктів здійснюється на підставі рішення виконавчого комітету Сумської міської ради (далі - рішення ВК СМР). Рішення ВК СМР є обов'язковим до виконання.

**9.39.** Підготовку проєкту рішення ВК СМР про звільнення території (місця розміщення) Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених об'єктів здійснює уповноважений виконавчий орган Сумської міської ради.

**9.40.** У рішенні про звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановлених об'єктів визначаються суб'єкти, яким доручено його виконання, інші необхідні вказівки/заходи та відомості.

Особи, які здійснюють звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановлених об'єктів, не несуть відповідальності за його технічний стан та можливість його подальшого використання за цільовим призначенням, а також за стан майна, що знаходиться всередині об'єкта.

**9.41.** Звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта включає виконання робіт (послуг), а саме : (1) відключення об'єкта від інженерних мереж (у разі підключення), (2) розбирання конструкцій, якщо розмір, вага, конфігурація тощо не дозволяє провести звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта в цілісному стані, (3) навантаження, (4) транспортування, (5) розвантаження в місці зберігання, (6) зберігання, (7) продаж або утилізація.

**9.42.** Координацію відповідних робіт із виконання рішення ВК СМР здійснює уповноважений виконавчий орган Сумської міської ради. Звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта та відновлення благоустрою території (місця розміщення) здійснюється на підставі договорів, які уповноважений виконавчий орган Сумської міської ради укладає із суб'єктами господарювання, за рахунок коштів бюджету Сумської МТГ з подальшим відшкодуванням витрат за рахунок власника вказаного об'єкта або особи, яка заявляє право на цей об'єкт, або за рахунок продажу (утилізації) незаконно (самовільно) встановленого об'єкта .

Договір про виконання робіт із звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта укладається за формою, затвердженою уповноваженим виконавчим органом Сумської міської ради.

**9.43.** Витрати із звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта та відновлення благоустрою території несе власник вказаного об'єкта , або особа, яка заявляє право на цей об'єкт.

**9.44.** Звільнення території (місця розміщення) від об'єктів здійснюється в присутності представника уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради незалежно від присутності власника вказаного об'єкта або особи, що заявляє право на цей об'єкт, та інших суб'єктів, посадових осіб, визначених рішенням ВК СМР.

**9.45.** На місце проведення звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта в разі необхідності запрошуються співробітники територіальних підрозділів Національної поліції, відділу безпеки дорожнього руху Управління превентивної діяльності в Сумській області, органів Головного управління ДСНС України в Сумській області, власник об'єкта або особа, яка заявляє право на об'єкт, та співробітники інших органів, служб тощо.

**9.46.** Звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановлених об'єктів здійснюється з фіксацією технічного стану цих об'єктів до і

після звільнення території (місця розміщення), стану території після її звільнення від об'єкта, зокрема за допомогою засобів фото- та/або відеофіксації, які додаються до акта про звільнення території (місця розміщення).

**9.47.** Про проведенне звільнення території (місця розміщення) представник уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради складає акт про звільнення території (місця розміщення), форма якого затверджується керівником уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради і який підписується посадовими особами суб'єктів, що зазначені в рішенні ВК СМР та безпосередньо брали участь у відповідному заході.

В акті про звільнення території (місця розміщення) зазначаються: дата, час, місце складання акта; відомості про власника об'єкта або особу, яка заявляє право на об'єкт, або про їх відсутність; рішення ВК СМР, на підставі якого здійснюється звільнення території (місця розміщення); опис технічного стану об'єкта; адреса (місце) зберігання об'єкта; відомості, які необхідні для розрахунків витрат, пов'язаних із проведенням процедури звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта; посада, прізвище, ініціали, підписи осіб, що склали акт.

У разі відмови власника об'єкта або особи, що заявляє право на об'єкт, від підписання акта в ньому ставиться відповідна відмітка.

**9.48.** Акт про звільнення території (місця розміщення) складається у 2 екземплярах, один із яких залишається в уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради, а другий передається суб'єкту господарювання, який здійснює звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта.

**9.49.** Уповноважений виконавчий орган Сумської міської ради протягом 10 робочих днів з дня звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта розміщує на офіційному веб-сайті Сумської міської ради повідомлення про цей об'єкт, місце його зберігання та подальші заходи з об'єктом, що будуть проводитися відповідно до цих Правил та чинного законодавства.

**9.50.** Об'єкт повертається власнику або особі, яка заявляє право на об'єкт, або їхньому представнику на підставі акта приймання-передачі після відшкодування ним витрат, пов'язаних із звільненням території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта та відновлення благоустрою території (місця розміщення).

**9.51.** Суб'єкт господарювання (у подальшому - Виконавець), який проводив звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта, створює комісію щодо проведення інвентаризації, визначення з метою бухгалтерського обліку вартості матеріалів, з яких сконструйовано об'єкт, та взяття об'єкта на облік, до складу якої повинні входити керівник суб'єкта господарювання або його заступник, головний бухгалтер або його заступник, інші особи за необхідністю.

**9.52.** Виконавець проводить інвентаризацію та визначає з метою бухгалтерського обліку вартість матеріалів, з яких сконструйовано об'єкт (з додаванням фото-таблиць), за результатами якої складається акт інвентаризації та

вартості майна у двох примірниках, один з яких долучається до інвентарної справи Виконавця, другий – передається відповідальній особі уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради.

**9.53.** На кожний об'єкт Виконавцем заводиться окрема інвентарна справа, до якої включаються копія попередження уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради про усунення порушень шляхом звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта . акт звільнення території (місця розміщення) з додатками, акт інвентаризації та вартості майна, розрахунок витрат, публікації в засобах масової інформації та/або на офіційному веб-сайті Сумської міської ради інформації про об'єкт, оголошення про продаж, документи про реалізацію об'єкта або про утилізацію.

**9.54.** Вартість зберігання об'єкта складається в розмірі фактичних витрат Виконавця, пов'язаних із зберіганням.

**9.55.** У випадку відновлення благоустрою території (місця розміщення), де розміщувався об'єкт, за рахунок коштів бюджету Сумської МТГ, контролюючий виконавчий орган Сумської МТГ у сфері благоустрою не пізніше наступного робочого дня надає Виконавцю інформацію про суму витрат на відновлення благоустрою території (місця розміщення).

Виконавець на підставі документів про вартість робіт (послуг) з проведення звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта та інформації про суму витрат на відновлення благоустрою території (місця розміщення), яку він отримує від Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради або від іншого виконавчого органу Сумської МТГ, складає загальний розрахунок витрат, який підлягає корегуванню кожного місяця з урахуванням збільшення витрат на зберігання, та щоквартально доводить цю інформацію до відома уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради.

**9.5.28.** Облік узятих на зберігання об'єктів здійснюється на позабалансових рахунках Виконавця «Активи, прийняті на відповідальне зберігання».

**9.56.** Особа, що здійснила незаконне (самовільно) встановлення об'єкта або заявляє право на цей об'єкт, має право на повернення (отримання) об'єкта за зверненням до Виконавця з наданням таких документів:

а) заяви на ім'я керівника Виконавця про повернення об'єкта;

б) документа, що посвідчує її особу, документа про призначення керівника юридичної особи (якщо власник або особа, яка заявляє право на об'єкт є юридичною особою), а в разі подання заяви представником, - документа, що підтверджує повноваження діяти від імені цієї особи, при цьому особа, яка представляє особу - нерезидента України, надає документи, які в разі необхідності легалізовані в установленому чинним законодавством України порядку;

в) документи, які відповідно до чинного законодавства посвідчують право особи на об'єкт.

**9.57.** Виконавець після вивчення наданих заявником документів приймає рішення про повернення об'єкта заявнику або про відмову.

**9.58.** У випадку прийняття рішення про повернення об'єкта Виконавець звертається до уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради за отриманням рахунку на оплату заявником на бюджетний рахунок цільового фонду

уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради вартості витрат звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта та відновлення благоустрою території (місця розміщення) та вручає заявнику цей рахунок на оплату. Заявник повинен здійснити оплату протягом п'яти банківських днів з дня отримання рахунку.

**9.59.** Після надання заявником документів про оплату рахунку йому за актом приймання-передачі повертається об'єкт. Завантаження та вивезення об'єкта з території Виконавця здійснюється шляхом само вивезення заявником у день підписання акту приймання-передачі.

**9.60.** У видачі об'єкта заявнику може бути відмовлено в таких випадках:

- а) на підставі поданих документів неможливо встановити право заявника на об'єкт;
- б) заявником не здійснена оплата рахунку в установлені терміни в повному обсязі.

**9.61.** Виконавець розпочинає процедуру реалізації об'єкта через два місяці після прийняття об'єкта на зберігання або без дотримання вказаного терміну з наступного дня після письмової відмови власника або особи, яка заявляє право на майно, оплатити рахунок у повному обсязі витрат, пов'язаних із звільненням території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта, відновленням благоустрою та/або повернення об'єкта.

**9.62.** Перелік майна, яке підлягає реалізації, разом з інвентарними справами на об'єкт направляється Виконавцем на погодження до уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради.

**9.63.** Уповноважений виконавчий орган Сумської міської ради протягом п'яти робочих днів вивчає наданий Перелік та приймає рішення про його погодження в цілому або за винятком окремих об'єктів та повертає Виконавцю.

**9.64.** Після погодження уповноваженого виконавчим органом Сумської міської ради Виконавець у друкованих засобах масової інформації та/або на інформаційних спеціалізованих сайтах розміщує оголошення про продаж об'єкта згідно з погодженим переліком за вартістю, яка складається з витрат на звільнення території (місця розміщення) від незаконно (самовільно) встановленого об'єкта, відновлення благоустрою території, витрат за розміщення оголошення, з урахуванням або без врахування податку на додану вартість згідно з вимогами чинного податкового законодавства. Платником податку на додану вартість, якщо ПДВ нараховується, є Виконавець.

**9.65.** Кошти від реалізації об'єкта в повному обсязі, за винятком податку на додану вартість, якщо ПДВ нараховується, перераховуються Виконавцем на бюджетний рахунок цільового фонду уповноваженого виконавчого органу Сумської міської ради.

**9.66.** У випадку відсутності покупців протягом одного місяця з дати розміщення оголошення об'єкт підлягає утилізації відповідно до чинного законодавства. Кошти, отримані від утилізації в повному обсязі, за винятком податку на додану вартість, якщо ПДВ нараховується, перераховуються Виконавцем на бюджетний рахунок цільового фонду контролюючого виконавчого органу Сумської міської ради у сфері благоустрою.

**9.67.** Інвентарні справи на об'єкт підлягають зберіганню протягом трьох років з дати їх прийняття на облік Виконавцем.

## **РОЗДІЛ X**

### **Самоврядний та громадський контроль у сфері благоустрою на території Сумської МТГ**

#### **Глава 38. Загальні засади самоврядного та громадського контролю у сфері благоустрою на території Сумської МТГ**

**10.1.** Самоврядний контроль за станом благоустрою міста здійснюється Сумською міською радою, Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради, Управлінням «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради, Відділом торгівлі, побуту та захисту прав споживачів Сумської міської ради, іншими виконавчими органами Сумської міської ради відповідно до їх повноважень шляхом:

- 1) проведення перевірок (обстежень) території (Додаток 5);
- 2) розгляду звернень суб'єктів у сфері благоустрою;
- 3) участі в обговоренні проєктів благоустрою територій Сумської МТГ, іншої технічної документації з питань благоустрою і внесення відповідних пропозицій на розгляд органів місцевого самоврядування, володільців об'єктів благоустрою;
- 4) подання позовів до суду про відшкодування шкоди, завданої об'єктам благоустрою внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою Сумської МТГ.

**10.2.** Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради здійснює контроль за виконанням суб'єктами у сфері благоустрою вимог цих Правил та чинного законодавства у сфері благоустрою.

**10.3.** Громадський контроль у сфері благоустрою населеного пункту здійснюється громадськими інспекторами благоустрою згідно з чинним законодавством.

**10.4.** Громадські інспектори благоустрою населеного пункту:

- 1) беруть участь у проведенні спільно з працівниками органів державного контролю рейдів та перевірок дотримання підприємствами, установами, організаціями та громадянами законодавства у сфері благоустрою населеного пункту;
- 2) проводять перевірки й складають протоколи про порушення законодавства у сфері благоустрою на території Сумської МТГ й подають їх органам державного контролю у цій сфері та правоохоронним органам для притягнення винних до відповідальності;
- 3) надають допомогу органам державного контролю у сфері благоустрою міста в діяльності щодо запобігання порушенням законодавства про благоустрій;
- 4) здійснюють інші повноваження відповідно до закону.

**10.5.** Результати громадського контролю за станом благоустрою територій підлягають оприлюдненню на зборах мешканців відповідної території та розгляду органами місцевого самоврядування в порядку, визначеному законодавством.

## РОЗДІЛ XI.

### Заборони для учасників правовідносин у сфері благоустрою території Сумської МТГ

#### Глава 39. Заборони для учасників правовідносин у сфері благоустрою території Сумської МТГ

##### 11.1. Суб'єктам у сфері благоустрою території Сумської МТГ забороняється:

1) виконувати земельні, будівельні, монтажні та інші роботи без дозволу, отриманого в установленому порядку, якщо обов'язковість його отримання передбачена законодавством;

2) складувати будівельні матеріали, конструкції, обладнання за межами будівельних майданчиків;

3) розпочинати будівельні, ремонтні, будівельно-монтажні роботи без установлення огорожі місця проведення робіт та освітлення в нічний час;

4) самовільно змінювати рівень тротуарів, пішохідних доріжок, доріг тощо;

5) вчиняти дії, що негативно впливають на архітектуру фасадів будівель і споруд, зокрема робити написи, малюнки на стінах будинків, будівель, споруд, дорогах, тротуарах; наклеювати, розповсюджувати оголошення та інформаційно-агітаційні плакати, рекламу, листівки тощо в не визначених для цього місцях;

6) самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, конструкції типу «штендер», тимчасові споруди торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності, об'єкти сезонної торгівлі, об'єкти сфери розваг, зони відпочинку тощо;

7) самовільно встановлювати точки (місця) торгівлі з лотків, автомобілів, причепів, столиків, візків, ємностей тощо без наявності відповідного дозволу;

8) зберігати товари й тару на прилеглих до об'єктів торговельної діяльності та сфери послуг територіях проїзної частині вулиць, тротуарах, зелених насадженнях, інших територіях загального користування;

9) встановлювати технічні засоби регулювання дорожнього руху, дорожні знаки без погодження з уповноваженим підрозділом Національної поліції;

10) забруднювати дорожні об'єкти сипучими матеріалами й розчинами тощо, засмічувати вулиці внаслідок переповнення кузова матеріалами, запилювати повітря, а також виносити бруд на колесах автотранспорту (з будівельних майданчиків, контейнерних майданчиків, ґрунтових доріг тощо) забруднювати паливно-мастильними матеріалами;

11) здійснювати діяльність без встановлення урн для сміття та своєчасно їх обслуговувати;

12) скидати в систему дорожнього зливостоків (зливову каналізацію), у водні об'єкти виробничі та побутові стоки, нафтопродукти, кидати сміття, пісок та інше;

13) влаштовувати стоянки суден, катерів, інших моторних плавучих засобів у невстановлених місцях;

- 14) розміщувати, заправляти, ремонтувати транспортні засоби й механізми, човни й катери на прибережних смугах водойм та річок;
- 15) забруднювати, самовільно змінювати межі прибережної смуги водних об'єктів;
- 16) самовільно влаштовувати зони відпочинку на території прибережних смуг річок, водойм;
- 17) купати, вигулювати тварин, прати одяг у водоймах;
- 18) розміщувати (паркувати), заправляти, ремонтувати транспортні засоби й механізми на пішохідних доріжках, тротуарах, газонах, у парках та скверах, інших зелених насадженнях, а також в місцях, які не призначені для такого використання;
- 19) використовувати не за призначенням сміттєзбірники (сміттєзбиральники);
- 20) складувати рослинні відходи (листя, гілки, дерева тощо) на прибудинкових, прилеглих, закріплених територіях, поряд із контейнерними майданчиками, а також поза спеціально відведених місць для тимчасового складування рослинних відходів для подальшого вивезення;
- 21) залишати видалені чагарники, гілля, дерева, деревостани уздовж теплових, газових, електричних, водопровідних, телекомунікаційних мереж на місці видалення більше трьох днів з моменту видалення.
- 22) кидати недопалки, сміття, папір, тару тощо на вулицях, площах, парках, в інших громадських місцях;
- 23) вивозити й звалювати сміття, будівельні, побутові, харчові відходи, великогабаритні та ремонтні відходи в складі побутових відходів, відходи виробництва, рослинні відходи (траву, гілля, деревину, листя тощо), землю, сніг у не відведених для цього місцях та влаштовувати звалища;
- 24) самовільно влаштовувати городи, погребі (льохи), створювати, пошкоджувати або знищувати газони, дерева, чагарникову, квіткову та трав'яну рослинність, зокрема на прибудинкових, прилеглих, закріплених територіях, територіях загального користування;
- 25) розпалювати багаття, спалювати сміття, рослинні відходи та відходи виробництва тощо;
- 26) вигулювати, годувати та дресирувати тварин у не відведених для цього місцях, випасати худобу, свійську птицю тощо;
- 27) вигулювати та супроводжувати собак поза місцем їх постійного утримання або поза майданчиками та зонами для вигулу домашніх тварин без повідка та намордника;
- 28) захаращувати власну територію, прибудинкову, прилеглу територію та проїзди великогабаритними та ремонтними відходами в складі побутових відходів, твердими побутовими відходами, сміттям, накопиченнями снігу та криги, будівельними відходами, будівельними матеріалами та іншим майном і пристроями, що обмежують рух транспорту та пішоходів або створюють неприйнятні, некомфортні умови для громадян;
- 29) очищати дахи від снігу та льоду, збивати бурульки без встановлення тимчасових огорож на прилеглих до будівель і споруд територіях;



30) захаращувати балкони, лоджії предметами й матеріалами, які негативно впливають на архітектуру фасадів будівель і споруд;

31) витрушувати одяг, білизну, ковдри тощо, виливати рідину, кидати предмети з балконів, лоджій, вікон та сходів будинку;

32) добувати з дерев сік, смолу, наносити механічні пошкодження, зривати квіти, ламати гілки дерев;

33) підвішувати на деревах мотузки для сушіння білизни, прикріплювати рекламні щити, електропроводи тощо;

## **РОЗДІЛ XII**

### **Відповідальність осіб за порушення законодавства у сфері благоустрою. Відшкодування збитків, завданих об'єкту благоустрою**

#### **Глава 40. Відповідальність осіб за порушення законодавства у сфері благоустрою**

**12.1.** За порушення законодавства у сфері благоустрою винні особи несуть адміністративну, цивільну, дисциплінарну та кримінальну відповідальність, передбачену Кодексом України про адміністративні правопорушення, Законом України «Про благоустрій населених пунктів», цими Правилами, Цивільним Кодексом України, іншими нормативно-правовими актами.

**12.2.** У разі невиконання або неналежного виконання суб'єктами у сфері благоустрою вимог та обов'язків, передбачених законодавством у сфері благоустрою, органи місцевого самоврядування звертаються до відповідних органів виконавчої влади, правоохоронних та судових органів.

**12.3.** Орган виконавчої влади та орган місцевого самоврядування, комунальне підприємство у сфері благоустрою, балансоутримувач, володілець об'єкта благоустрою несуть відповідальність за виконання затверджених заходів у повному обсязі.

**12.4.** Суб'єкти у сфері благоустрою несуть відповідальність за невиконання, неналежне виконання заходів із благоустрою, а також за дії чи бездіяльність, що призвели до завдання шкоди майну та/або здоров'ю громадян, майну юридичних осіб на об'єктах благоустрою, на власних, прибудинкових, прилеглих, закріплених територіях (об'єктах благоустрою) відповідно до закону.

**12.5.** До відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою міста притягаються суб'єкти у сфері благоустрою, винні у:

1) порушенні встановлених норм і правил у сфері благоустрою, Правил благоустрою території Сумської МТГ;

2) проектуванні об'єктів благоустрою з порушенням затвердженої в установленому законодавством порядку містобудівної документації та державних будівельних норм;

3) порушенні встановлених законодавством екологічних, санітарно-гігієнічних вимог та санітарних норм під час проектування, розміщення, будівництва та експлуатації об'єктів благоустрою;

- 4) порушенні режиму використання й охорони територій та об'єктів рекреаційного призначення;
- 5) самовільному зайнятті території (частини території) об'єкта благоустрою Сумської МТГ;
- 6) пошкодженні (руйнуванні чи псуванні) вулично-дорожньої мережі, інших об'єктів благоустрою Сумської МТГ;
- 7) знищенні або пошкодженні зелених насаджень чи інших об'єктів озеленення Сумської МТГ, крім випадків звільнення від відповідальності передбачених законом;
- 8) забрудненні (засміченні) території Сумської МТГ;
- 9) неналежному утриманні об'єктів благоустрою, зокрема, за неналежний стан покриття доріг, проїздів, тротуарів, освітлення території Сумської МТГ тощо.
- 10) законом може бути встановлена відповідальність і за інші види правопорушень у сфері благоустрою.

#### **Глава 41. Відшкодування збитків, завданих об'єкту благоустрою**

**12.6.** Притягнення винних осіб до відповідальності за порушення законодавства у сфері благоустрою не звільняє їх від обов'язку відшкодування шкоди, завданої внаслідок порушення вимог законодавства.

Суб'єкт у сфері благоустрою, винний у порушенні законодавства у сфері благоустрою, зобов'язаний негайно вчинити всі необхідні дії для усунення або зменшення негативних наслідків такого порушення. У випадках, коли усунення зазначених наслідків пов'язане із значним обсягом робіт або необхідністю залучення третіх осіб для виконання відповідних робіт, усунення порушення може бути здійснено в триденний термін, якщо інший термін не визначений законодавством. Якщо порушення пов'язане із аварією, стихійним лихом, усунення наслідків такого порушення здійснюється у п'ятиденний строк.

**12.7.** Шкода, завдана внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою, підлягає компенсації в повному обсязі, без застосування норм зниження розміру стягнення, незалежно від екологічного податку у розмірах, які визначаються на підставі затверджених у встановленому порядку такс, методик, розрахунків щодо обрахування шкоди. Відсутність таких такс, методик, розрахунків не може бути підставою для відмови у відшкодуванні шкоди. У такому разі шкода компенсується за фактичними витратами, затвердженими в установленому порядку рішенням органу місцевого самоврядування Сумської МТГ, на облаштування одного квадратного метра території населеного пункту або базової вартості одного квадратного метра землі на відновлення порушеного стану об'єкта благоустрою або довкілля.

**12.8.** У разі якщо пошкодження чи знищення елементів благоустрою здійснено володільцем об'єкта благоустрою в ході усунення аварії на власних об'єктах або в інших випадках, або якщо особу, яка пошкодила чи знищила елементи благоустрою, не виявлено, відновлювальні роботи проводяться за рахунок володільця об'єкта благоустрою.

**12.9.** У випадках пошкодження чи знищення елементів благоустрою під час ліквідації аварій, здійснення ремонту, прокладання нових інженерних мереж, видалення аварійних сухостійних дерев та чагарників, виконання інших суспільно необхідних робіт юридична чи фізична особа, яка проводила вказані роботи (виконавець робіт), за власний рахунок усуває пошкодження та відновлює елементи благоустрою в триденний строк з дати завершення вказаних робіт, якщо інший строк не визначений законодавством.

Витрати на ліквідацію аварій та відновлення благоустрою, виникнення яких (аварій) є наслідком дії третіх осіб, стягуються володільцем об'єкта благоустрою або володільцем інженерних мереж із винних осіб.

**12.10.** Збитки, завдані об'єкту благоустрою в результаті порушення законодавства з питань благоустрою, підлягають відшкодуванню в установленому законом порядку.

**12.11.** Оцінка завданих збитків проводиться балансоутримувачем, комунальним підприємством у сфері благоустрою або іншим володільцем об'єкта благоустрою у разі:

- 1) протиправного пошкодження чи знищення елементів благоустрою;
- 2) пошкодження чи знищення елементів благоустрою при:
  - ліквідації аварій на інженерних мережах та інших елементах благоустрою;
  - здійсненні ремонту інженерних мереж;
  - видаленні аварійних сухостійних дерев та чагарників;
  - прокладанні нових інженерних мереж;
  - виконанні інших суспільно необхідних робіт.

**12.12.** Розмір відшкодування збитків, завданих об'єкту благоустрою, проводиться відповідно до Порядку визначення відновної вартості об'єктів благоустрою, який затверджено Кабінетом Міністрів України, та Методики визначення відновної вартості об'єктів благоустрою, яка затверджена центральним органом виконавчої влади, що забезпечує формування державної політики у сфері житлово-комунального господарства.

**12.13.** Для визначення відновної вартості об'єкта благоустрою володільець об'єкта благоустрою - юридична особа утворює комісію з визначення відновної вартості об'єкта благоустрою ( далі – комісія), до складу якої включаються представники володільця об'єкта благоустрою, Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, спеціалісти з питань благоустрою населеного пункту, представники громадських організацій (за їх згодою), інші особи в разі необхідності. До роботи в комісії запрошується особа, винна в пошкодженні чи знищенні об'єкта благоустрою, яка підписує акт обстеження об'єкта.

Для визначення відновної вартості об'єкта благоустрою, володільцем якого є громадянин, ця особа звертається до Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради, який у десятиденний строк утворює комісію з визначення відновної вартості об'єкта благоустрою в складі передбаченому першим абзацом цього пункту.

**12.14.** Комісія з визначення відновної вартості об'єкта благоустрою проводить обстеження об'єкта благоустрою, установлює ступінь його

пошкодження чи знищення, визначає відновну вартість робіт із його відновлення (відбудови) й складає відповідний акт.

**12.15.** Спір, не вирішений за згодою сторін, підлягає вирішенню в судовому порядку.

## **РОЗДІЛ XIII.**

### **Фінансове забезпечення благоустрою території Сумської МТГ**

#### **Глава 42. Загальні засади фінансового забезпечення благоустрою території Сумської МТГ**

**13.1.** Фінансування заходів із благоустрою території Сумської МТГ здійснюється відповідно до Закону України «Про благоустрій населених пунктів».

**13.2.** Фінансування заходів із благоустрою території Сумської МТГ, утримання та ремонт об'єктів благоустрою здійснюється за рахунок коштів бюджету Сумської МТГ, державного бюджету, коштів володільців території (об'єктів благоустрою) на умовах відповідних договорів, за рахунок пайової участі, коштів суб'єктів господарювання та юридичних осіб, які не є суб'єктами господарювання, добровільних внесків юридичних осіб та громадян, інших джерел, передбачених законом.

**13.3.** Фінансування місцевих програм із благоустрою території Сумської МТГ проводиться за рахунок коштів бюджету Сумської МТГ.

За рахунок коштів бюджету Сумської МТГ фінансуються:

1) заходи з виконання місцевих програм благоустрою, зокрема проєктів благоустрою території Сумської МТГ;

2) охорона та утримання об'єктів благоустрою комунальної форми власності Сумської МТГ, переданих органами місцевого самоврядування Сумської МТГ на баланс суб'єктів господарювання та юридичних осіб, які не є суб'єктами господарювання (установ, організацій, закладів, політичних партій, громадських організацій тощо);

3) охорона, утримання та розвиток зелених насаджень на об'єктах благоустрою комунальної форми власності Сумської МТГ;

4) роботи з утворення об'єктів рекреаційного призначення, які належать до комунальної власності Сумської МТГ;

5) організація санітарного очищення територій, які належать до комунальної власності Сумської МТГ.

**13.4.** Фінансування державних програм благоустрою території Сумської МТГ та програм з благоустрою об'єктів, які перебувають у державній власності, здійснюється за рахунок коштів державного бюджету.

За рахунок коштів державного бюджету фінансуються:

1) заходи на виконання державних програм благоустрою території Сумської МТГ;

2) роботи із благоустрою, що проводяться на землях державної форми власності;

3) охорона та утримання об'єктів благоустрою, переданих органами державної влади на баланс суб'єктів господарювання та юридичних осіб, які не є

суб'єктами господарювання (установи, організації, заклади, політичні партії, громадські організації тощо);

4) роботи з утворення територій і об'єктів рекреаційного призначення, які належать до державної власності.

**13.5.** За рахунок коштів суб'єктів господарювання та юридичних осіб, які не є суб'єктами господарювання (установи, організації, заклади, політичні партії, громадські організації тощо), фінансуються заходи, спрямовані на:

1) благоустрій, виконання робіт із ремонту й реконструкції доріг внутрішньогосподарського користування, озеленення, утримання в належному стані власної території;

2) усунення на закріплених за ними об'єктах благоустрою (їх частинах) пошкодження інженерних мереж, елементів благоустрою, а також наслідків аварій, що сталися з їх вини.

Суб'єкти господарювання та юридичні особи, які не є суб'єктами господарювання (установи, організації, заклади, політичні партії, громадські організації тощо), які розміщуються на території об'єкта благоустрою, можуть утримувати закріплену за ними територію або брати пайову участь в утриманні цього об'єкта.

Суб'єкти господарювання та юридичні особи, які не є суб'єктами господарювання (установи, організації, заклади, політичні партії, громадські організації тощо) можуть на добровільних засадах здійснювати внески на фінансування заходів із благоустрою території Сумської МТГ пункту.

**13.6.** Благоустрій прибудинкових територій об'єктів нового будівництва, реконструкції та капітального ремонту будівель та споруд здійснюється за рахунок коштів забудовників (інвесторів).

**13.7.** Благоустрій прибудинкової території багатоквартирного будинку здійснюється за рахунок коштів власників житлових і нежитлових приміщень у багатоквартирному будинку.

**13.8.** Благоустрій прилеглої території до об'єктів майна осіб, які надають публічні послуги, фінансується за рахунок коштів цих осіб.

**13.9.** Власник тимчасової споруди, об'єкта сезонної торгівлі, об'єкта сфери розваг, зони відпочинку, розташованих на території об'єкта комунальної власності, за власний рахунок здійснює благоустрій на прилеглої території або на умовах договору, укладеного із комунальним підприємством у сфері благоустрою або балансоутримувачем об'єкта благоустрою, може фінансувати утримання прилеглої території шляхом оплати пайової участі з утримання в належному стані об'єкта благоустрою.

**13.10.** Благоустрій присадибних ділянок фінансується за рахунок коштів їх володільців.

**13.11.** Громадяни, а також інші суб'єкти у сфері благоустрою, можуть на добровільних засадах здійснювати фінансування заходів із благоустрою території Сумської МТГ, мікрорайону, кварталу, вулиці або прибудинкової території за місцем проживання (знаходження).

## РОЗДІЛ XIV.

## **Заключні положення**

### **Глава 43. Заключні положення Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади**

**14.1.** Правила благоустрою території Сумської МТГ набувають чинності у порядку, визначеному рішенням Сумської міської ради про їх затвердження.

**14.2.** Положення Правил застосовуються до прав і обов'язків, що виникли або продовжують існувати після набрання ними чинності.

**14.3.** Графічна частина Правил благоустрою міста Суми затверджується окремим рішенням Сумської міської ради.

**14.4.** Зміни та доповнення до Правил благоустрою території Сумської МТГ вносяться в порядку, установленому для їх прийняття.

Сумський міський голова

Олександр Лисенко

Виконавці: Голоп'оров Р.В.,  
Чайченко О.В.

Додаток 1  
до Правил благоустрою території  
Сумської міської територіальної  
громади

**Межі  
утримання прилеглих територій суб'єктів у сфері благоустрою**

№ з/п	Прилегла територія	Суб'єкти, на яких покладається утримання прилеглої території	Межі (відстань) утримання суб'єктами у сфері благоустрою прилеглої території до об'єктів майна (об'єктів благоустрою)
1	Двори, тротуари, покриття проїзної частини проїздів, прибудинкової території житлового фонду	Володільці багатоквартирних будинків, жилих будинків, нежитлових приміщень	50 м від межі відведеної земельної ділянки та до проїзної частини вулиці. За відсутності речового права на землю, 50 м від периметра багатоквартирного будинку, від огорожі земельної ділянки, на якій розташовано жилий будинок, та до проїзної частини вулиці
2	Двори, тротуари, майданчики, покриття проїзної частини вулиці, інші території земельних ділянок	Володільці території (земельних ділянок)	50 м від межі земельної ділянки та до проїзної частини вулиці
3	Території, прилеглі до об'єктів соціальної інфраструктури	Володільці майна або об'єктів благоустрою	50 м від межі земельної ділянки та до проїзної частини вулиці. За відсутності речового права на землю, 50 м від периметра об'єкта та до проїзної частини вулиці
4	Території прилеглі до нежитлових приміщень, будівель, споруд, об'єктів виробничої сфери, сфери надання послуг	Володільці майна	50 м від межі, відведеної земельної ділянки та до проїзної частини вулиці. За відсутності речового права на землю, 50 м від периметра об'єкта та до проїзної частини вулиці
5	Території, прилеглі до автозаправних станцій, автостоянок.	Володільці майна	50 м від межі земельної ділянки та до проїзної частини вулиці
6	Території, прилеглі до торгівельних центрів, об'єктів побутового обслуговування, громадського харчування, авторемонтних майстерень, магазинів, ринків тощо	Володільці майна	50 м від межі земельної ділянки та до проїзної частини вулиці. За відсутності речового права на землю, 50 м від периметра об'єктів майна та до проїзної частини вулиці

7	Території, прилеглі до тимчасових споруд торговельного, побутового, соціально-культурного чи іншого призначення для здійснення підприємницької діяльності; до об'єктів сезонної торгівлі, сфери розваг, до дитячих, спортивних майданчиків, майданчиків для дозвілля та відпочинку, для вихову домашніх тварин	Володільці майна або об'єктів благоустрою	20 м від периметра споруди та до проїзної частини вулиці. За наявності речового права на землю 20 м від земельної ділянки та до проїзної частини вулиці
8	Території, прилеглі до місць для організації ярмарків, пляжів, зон відпочинку, проведення масових заходів	Організатори ярмарків, володільці об'єктів благоустрою, організатори масових заходів	50 м від межі визначеної території та до проїзної частини вулиці
9	Території, прилеглі до садівничих товариств, автогаражних кооперативів, майданчиків та місць для паркування транспортних засобів	Володільці майна або об'єктів благоустрою	50 м від межі земельної ділянки та до проїзної частини вулиці або 50 м від межі визначеної території та до проїзної частини вулиці
10	Території, прилеглі до індивідуальних гаражів, сараїв, льохів	Володільці майна	15 м від периметра об'єктів майна
11	Території, прилеглі до центрально-теплових, трансформаторних, газорозподільних, тяглових підстанцій, котельень.	Володільці майна	10м від периметра виділеної земельної ділянки та до проїзної частини вулиці, або, за відсутності речового права на землю, 10 м від периметра споруд та до проїзної частини вулиці
12	Території, прилеглі до електроопір, розподільчих шаф зв'язку	Володільці майна	1 м від периметра споруд та до проїзної частини вулиці
13	Території, прилеглі до тролейбусних, автобусних зупинок та зупинок маршрутних транспортних засобів, автотранспортних стоянок (місця відстою, кінцеві зупинки)	Володільці об'єктів благоустрою	10 м від межі відведеної території (місце відстою, кінцева зупинка) та до проїзної частини вулиці або 10 м від периметра споруд та до проїзної частини вулиці
14	Території, прилеглі до місць для розміщення рекламного засобу	Володільці майна	10 м від межі відведеної території (місця розміщення) та до проїзної частини вулиці
15	Території, прилеглі до підземних переходів, до мостів, шляхопроводів, території під ними, до інших штучних споруд	Володільці майна	50 м від периметра споруд



16	Території, прилеглі до контейнерних майданчиків	Виконавець послуги поводження побутовими відходами	3 3	10 м від периметра контейнерного майданчику
17	Території, прилеглі до земельних ділянок, відведених під забудову	Володільці власної території та забудовник		20 м від межі земельної ділянки, відведеної під забудову, та до проїзної частини вулиці
18	Території, прилеглі до залізничних колій, скосів, насипів, переїздів, переходів в межах охоронної зони та зупинок локомотивів	Володільці майна		20 м від периметра виділеної земельної ділянки, або, за відсутності речового права на землю, 20 м від периметра споруд
19	Наземні об'єкти в галузі теплопостачання, газопостачання, постачання електроенергії, централізованого водопостачання (водовідведення), телекомунікацій	Володільці майна		10м від периметра виділеної земельної ділянки та до проїзної частини вулиці, або, за відсутності речового права на землю, 10 м від периметра споруд та до проїзної частини вулиці
20	Наземні, повітряні теплові, газові, електричні, водопровідні, телекомунікаційні мережі	Володільці майна		2м по обидві сторони від умовних вертикальних ліній краю мереж

Сумський міський голова

Олександр Лисенко

Виконавці: Голоп'яров Р.В.,  
Чайченко О.В.

Додаток 2  
до Правил благоустрою території  
Сумської міської територіальної  
громади

**Інформаційна таблиця**  
**про територію (об'єкт, елемент) благоустрою**

---

назва території (об'єкта, елемента) благоустрою, його призначення, місцезнаходження;  
володілець території (об'єкта, елемента) благоустрою, прізвище, ім'я по батькові  
відповідальної особи, контактні дані (телефон, електронна адреса, інша корисна  
інформація)

---

---

Сумський міський голова

Олександр Лисенко

Виконавці: Голоп'оров Р.В.,  
Чайченко О.В.

Додаток 3  
до Правил благоустрою території  
Сумської міської територіальної  
громади

**Договір № \_\_\_\_\_**  
про закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою)  
Сумської міської територіальної громади з утримання  
в належному санітарно-технічному стані

Сумська МТГ

« \_\_\_\_ » \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

**Сторона 1:** Управління «Інспекція з благоустрою міста Суми»  
Сумської міської ради, в особі \_\_\_\_\_,

який діє на підставі Положення про управління «Інспекція з благоустрою міста Суми» Сумської міської ради, надалі «Управління» з одного боку, та

**Сторона 2:** Виконавець, в особі \_\_\_\_\_,  
який діє на підставі \_\_\_\_\_,  
надалі «Виконавець», з іншого боку, разом «Сторони», уклали цей договір про наступне.

### 1. Предмет договору

**1.1.** Предметом договору є закріплення за Виконавцем території (об'єкта (елемента) благоустрою) для утримання в належному санітарно-технічному стані та здійснення заходів із благоустрою.

**1.2.** Територія (об'єкт (елемент) благоустрою) розташований за адресою:  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_.

**1.3.** Закріпленою за Виконавцем територією за цим договором є територія (об'єкт (елемент) благоустрою), визначена планом-схемою (додаток до договору), яка є невід'ємною частиною договору.

**1.4.** Фінансування робіт з утримання закріпленої території (об'єкту (елементу) благоустрою) проводиться за рахунок Виконавця.

**1.5.** Закріплена територія (об'єкт (елемент) благоустрою) може використовуватися Виконавцем для відпочинку, задоволення рекреаційних та естетичних потреб жителів Сумської МТГ без обмеження доступу.

Розміщення тимчасових споруд, об'єктів сезонної торгівлі для здійснення господарської діяльності, надання послуг на закріпленій території (об'єкті (елементі) благоустрою) забороняється.

### 2. Мета закріплення території (об'єкта (елемента) благоустрою)

**2.1.** Утримання закріпленої території (об'єкта (елемента) благоустрою) в належному санітарно-технічному стані та забезпечення благоустрою.

### **3. Права та обов'язки Сторін**

#### **3.1. Сторона 2 має право:**

**3.1.1.** Використовувати закріплену територію (об'єкт (елемент) благоустрою) за призначенням для відпочинку, задоволення рекреаційних та естетичних потреб без обмеження доступу.

**3.1.2.** Установлювати малі архітектурні форми та інші елементи благоустрою, здійснювати облаштування закріпленої території (об'єкта (елемента) благоустрою), розміщувати об'єкти зовнішньої реклами на підставі проєктної документації, погодженої уповноваженими виконавчими органами Сумської міської ради у сфері архітектури та містобудування.

**3.1.3.** Повідомляти Управління щодо проведення третіми особами на закріпленій за Стороною 2 території робіт, що проводяться з порушенням норм чинного законодавства України чи призводять до нецільового використання закріпленої території (об'єкта (елемента) благоустрою).

**3.1.4.** Повідомляти Управління про необхідність негайного виконання робіт з благоустрою в разі, якщо невиконання таких робіт може завдати шкоду життю або здоров'ю громадян, їх майну та майну юридичної особи.

**3.1.5.** На договірних засадах залучати фізичних та/або юридичних осіб до утримання території (об'єкта (елемента) благоустрою).

**3.1.6.** Звертатися до Управління з пропозиціями про перегляд план-схеми.

#### **3.2. Сторона 2 зобов'язується:**

**3.2.1.** Забезпечувати утримання закріпленої території (об'єкта (елемента) благоустрою) в належному санітарно-технічному стані відповідно до чинного законодавства й здійснювати заходи з благоустрою.

**3.2.2.** Усувати на закріпленій території (об'єкті (елементі) благоустрою) за власний рахунок та в установлені строки пошкодження інженерних мереж або наслідки аварій, що сталися з вини Виконавця.

**3.2.3.** Усувати на закріпленій території (об'єкті (елементі) благоустрою) наслідки аварій техногенного та явищ природного характеру в установленому порядку.

**3.2.4.** У процесі утримання закріпленої території (об'єкта (елемента) благоустрою) дотримуватися відповідних технологій експлуатації та ремонту, регулярно здійснювати заходи щодо запобігання передчасному зносу об'єктів, забезпечувати умови функціонування та утримання в чистоті й належному стані.

**3.2.5.** Відшкодовувати шкоду, завдану Виконавцем внаслідок порушення законодавства з питань благоустрою та охорони навколишнього природного середовища, у порядку та розмірах, установлених законодавством.

**3.2.6.** Не допускати пошкодження або знищення газонів, висадження та знищення дерев, кущів тощо, якщо це не передбачено проєктом благоустрою й суперечить нормам і правилам у сфері благоустрою.

**3.2.7.** Забезпечувати своєчасний вивіз побутових відходів шляхом укладення договору із виконавцем послуг з поводження з побутовими відходами, вивіз рослинних, ремонтних, великогабаритних відходів, снігу, льоду.

### **3.3 Сторона 1 зобов'язується:**

**3.3.1.** Провести закріплення території (об'єкту (елементу) благоустрою) для утримання в належному санітарно-технічному стані та забезпечення благоустрою.

**3.3.2.** Здійснювати контроль за утриманням закріпленої території (об'єкту елементу) благоустрою) в належному санітарно-технічному стані, її благоустроєм.

**3.3.3.** Складати адміністративні протоколи в разі порушення Правил благоустрою Сумської міської територіальної громади.

### **3.4 Сторона 1 має право:**

**3.4.1.** Звертатися до Сторони 2 з пропозиціями про перегляд план-схеми.

**3.4.2.** Проводити контрольні перевірки.

**3.4.3.** Видавати попередження про усунення порушень законодавства у сфері благоустрою.

## **4. Відповідальність Сторін**

**4.1.** За невиконання або неналежне виконання обов'язків за цим Договором Сторони несуть відповідальність згідно з чинним законодавством.

**4.2.** За порушення законодавства у сфері благоустрою Сторона 1 та Сторона 2 несуть адміністративну, цивільно-правову та кримінальну відповідальність у порядку та на умовах, установлених чинним законодавством.

**4.3.** У випадках виникнення обставин непереборної сили жодна зі Сторін не несе відповідальність за невиконання чи неналежне виконання своїх обов'язків.

**4.4.** Сторона для якої виникли обставини непереборної сили, зобов'язана не пізніше трьох календарних днів з дати настання таких обставин повідомити у письмовій формі іншу Сторону.

## **5. Заключні положення**

**5.1.** Договір набуває чинності з моменту його підписання Сторонами і діє до моменту втрати права власності (права користування) земельною ділянкою або приміщенням.

**5.2.** Спори, що виникають між Сторонами під час виконання Договору, вирішуються за згодою Сторін або в установленому законодавством порядку.

**5.3.** Сторони мають право за взаємною згодою в будь-який час внести зміни та доповнення до договору, крім тих, які погіршують становище однієї зі Сторін.

**5.4.** Договір укладено за взаємною згодою сторін, є добровільним волевиявленням та обов'язковим до виконання Сторонами.

**5.5.** Договір може бути достроково припинено за згодою Сторін або в судовому порядку.

### **6. Додатки до даного Договору**

**6.1.** До даного Договору Виконавцем додаються наступні документи:

**6.1.1.** План-схема земельної ділянки із місцезнаходженням території, що закріплюється – масштаб 1:500.

**6.1.2.** Заява про укладення договору довільного зразку, у якій Виконавець дає згоду на обробку його персональних даних.

**6.1.3.** У випадку наявності у Виконавця речового права на нерухоме майно, яке знаходиться на закріпленій території (об'єкті (елементі) благоустрою) або яке межує із закріпленою територією (об'єктом (елементом) благоустрою) – копію правостановлюючого документа на нерухоме майно, крім багатоквартирних будинків.

**6.1.4.** Документ про визначення відповідальної особи за стан благоустрою.

**6.2.** Додатки до даного Договору є його невід'ємною частиною.

### **7. Реквізити Сторін**

Сторона 1	Сторона 2
<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>	<hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/> <hr/>

Сумський міський голова

Олександр Лисенко

Виконавці: Голоп'оров Р.В.,  
Чайченко О.В.

Додаток  
до Договору про закріплення території  
(об'єкта (елемента) благоустрою)  
Сумської міської територіальної  
громади з утримання в належному  
санітарно-технічному стані

ПЛАН – СХЕМА

території (об'єкта (елемента) благоустрою) за адресою: \_\_\_\_\_

Сторона 1	Сторона 2
_____ _____	_____ _____

Сумський міський голова

Олександр Лисенко

Виконавці: Голоп'яров Р.В.,  
Чайченко О.В.

Додаток 4  
до Правил благоустрою території  
Сумської міської територіальної  
громади

**ПОПЕРЕДЖЕННЯ**  
про усунення порушень законодавства у сфері благоустрою

«\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.

\_\_\_\_\_ Назва населеного пункту

Мною, \_\_\_\_\_  
(П.І.Б. особи, яка склала попередження, посада)

видано це попередження

кому: \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ (П.І.Б. власника / особи, яка заявляє право на майно)

про те, що за адресою \_\_\_\_\_

Виявлені наступні порушення: \_\_\_\_\_

Строки усунення виявлених правопорушень \_\_\_\_\_

\_\_\_\_\_ (Підпис, П.І.Б. особи, яка склала акт)

**Попередження отримав:**

\_\_\_\_\_ (Підпис, П.І.Б. особи, яка отримала попередження)

Сумський міський голова

Олександр Лисенко

Виконавці: Голоп'юров Р.В.,  
Чайченко О.В.



Додаток 5  
до Правил благоустрою території  
Сумської міської територіальної  
громади

**АКТ  
проведення перевірки**

«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 20\_\_\_ р.

\_\_\_\_\_

Назва населеного пункту

Мною, \_\_\_\_\_  
(П.І.Б. особи, посада)

Кому: \_\_\_\_\_  
(П.І.Б. підприємця, керівника підприємства)

У присутності \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
(П.І.Б., посада, місце роботи)

проведено перевірку санітарно-технічного стану території \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

У результаті перевірки виявлено: \_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_  
\_\_\_\_\_

З метою усунення виявлених під час перевірки порушень, встановлених Правилами благоустрою території Сумської міської територіальної громади, затверджених рішенням Сумської міської ради від \_\_\_\_\_ № \_\_\_ -МР, щодо дотримання належного санітарно-технічного стану території міста, **вимагається вжити наступних заходів:**

№ п/п	Заходи	Термін виконання

---

(Підпис, П.І.Б. особи, яка склала акт)

Копію акту для виконання отримав:

---

(Підпис, П.І.Б., посада особи, яка отримала акт)

### РЕЗУЛЬТАТИ КОНТРОЛЬНИХ ПЕРЕВІРОК

Дата перевірки	Відмітка про виконання	Хто проводив перевірку		Хто ознайомлений	
		П.І.Б.	підпис	П.І.Б.	підпис

У разі невиконання заходів, вказаних в акті, керівники та (або) відповідальні особи будуть притягнуті до адміністративної відповідальності згідно ст. 152 КУпАП.

Примітки:

1) акт перевірки складається у двох примірниках;

2) для з'ясування обставин порушень та уточнення строків усунення недоліків просимо Вас з'явитися до \_\_\_\_\_

вул. \_\_\_\_\_, м. Суми, тел. (0542) \_\_\_\_\_) \_\_\_\_\_ 20\_\_ р.  
о \_\_\_\_ год.

Сумський міський голова

Олександр Лисенко

Виконавці: Голоп'яров Р.В.,  
Чайченко О.В.



Сумська міська рада  
**ПРАВОВЕ УПРАВЛІННЯ**

майдан Незалежності, 2, м. Суми, 40030, тел.(факс) +38(0542) 700-629,  
E-mail: pravo@smr.gov.ua

22.12.2022 № 6/п

**Порівняльна таблиця**

за результатами розгляду пропозицій Державної регуляторної служби України до проекту рішення Сумської міської ради «Про Правила благоустрою території Сумської міської територіальної громади» та аналізу регуляторного впливу до нього

№ з/п	Обґрунтування невідповідності ДРСУ	Пропозиції ДРСУ щодо удосконалення	Редакція чинного проекту рішення	Результати розгляду
1.	У пункті 2 проекту рішення зазначається, що попереднє рішення міської ради вважати таким, що втратило чинність. Відповідно до правил нормотворчої техніки нормативноправовий акт визнається таким, що втратив чинність. Зокрема, про це зазначається у статті 265 Кодексу адміністративного судочинства України, що передбачає наслідки визнання нормативно-правового акта протиправним та нечинним.	Пропонуємо у пункті 2 слово «вважати» замінити словом «визнати».	2. <b>Вважати</b> таким, що втратило чинність рішення Сумської міської ради від 26 грудня 2014 року № 3853 – МР «Про затвердження Правил благоустрою міста Суми».	<b>Враховано.</b> 2. <b>Визнати</b> таким, що втратило чинність рішення Сумської міської ради від 26 грудня 2014 року № 3853 – МР «Про затвердження Правил благоустрою міста Суми».
2.	Пунктами 3 – 10 проекту рішення даються доручення відповідним структурним підрозділам Сумської міської ради, пов'язані з затвердженням Правил благоустрою території Сумської міської	Пропонуємо пункти 3 – 10 виключити з проекту рішення або затвердити їх окремим рішенням Сумської міської ради.	У зв'язку із великим об'ємом тексту проекту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проекту рішення можна ознайомитися	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.

	<p>територіальної громади. Нормопроектувальна техніка - система правил і прийомів. Пропонуємо пункти 3 – 10 виключити з проекту рішення або затвердити їх окремим рішенням Сумської міської ради. підготовки проектів актів, що забезпечує максимально повну і точну відповідність форми нормативних положень їх змісту, простоту викладу та доступність для розуміння, вичерпне охоплення питань, що належать до предмета правового регулювання актів. Основними принципами нормопроектувальної техніки є: лаконічність, правильність компонування проекту акта, логічна послідовність, належна ясність викладу, точність опису, свобода від суперечностей, оптимальна стислість викладу нормативних положень тощо.</p>		<p>на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.</p>	
3.	<p>Відповідно до частини одинадцятої та дванадцятої статті 59 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні» акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування підлягають обов'язковому оприлюдненню та наданню за запитом відповідно до Закону України «Про доступ до публічної інформації». Акти органів та посадових осіб місцевого самоврядування, які відповідно до</p>	<p>Пропонуємо у пункті 12 проекту рішення слова та цифри «окрім пунктів 1, 2 цього рішення, які набувають чинності з «__» _____ 20__ року» виключити.</p>	<p>12. Дане рішення набирає чинності з дати його оприлюднення на офіційному сайті Сумської міської ради, окрім пунктів 1, 2 цього рішення, які набувають чинності з «__» _____ 20__ року.</p>	<p><b>Не враховано</b>, залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.</p>

	закону є регуляторними актами, розробляються, розглядаються, приймаються та оприлюднюються у порядку, встановленому Законом України «Про засади державної регуляторної політики у сфері господарської діяльності».			
4.	Вимоги до Правил благоустрою населеного пункту містить стаття 34 Закону України «Про благоустрій населених пунктів» (далі – Закон про благоустрій). Частина друга цієї статті встановлює структуру правил, якій проект акта не відповідає.	Пропонуємо проект Правил привести у відповідність до частини другої статті 34 Закону про благоустрій.	У зв'язку із великим об'ємом тексту проекту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проекту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.
5.	Відповідно до статті 1 Закону про благоустрій благоустрій населених пунктів - комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційноправових та екологічних заходів з покращання мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.	Положення пункту 1.1. глави 1 розділу I проекту Правил пропонуємо привести у відповідність до вимог Закону про благоустрій.	Відсутнє визначення	<b>Враховано.</b> <b>Правила доповнено визначенням.</b> <u>Благоустрій населених пунктів</u> - комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращання мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її

				раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.
6.	Пункт 1.7 глави 1 розділу I проекту Правил, в якому визначаються суб'єкти у сфері благоустрою, не узгоджується зі статтею 12 Закону про благоустрій.	Положення пункту 1.7. глави 1 розділу I проекту Правил пропонуємо привести у відповідність до вимог статті 12 Закону про благоустрій.	1.7. Суб'єктами у сфері благоустрою (також – особи) є органи виконавчої влади, органи місцевого самоврядування, органи самоорганізації населення, суб'єкти господарювання, юридичні особи, які не є суб'єктами господарювання, посадові особи, особи, які надають публічні послуги, громадяни. Суб'єкти господарювання - підприємства, господарські товариства та інші юридичні особи, які здійснюють господарську діяльність, фізичні особи – підприємці. Юридичні особи, які не є суб'єктами господарювання - установи, організації, заклади, політичні партії, громадські організації тощо. Особи, які надають публічні послуги - аудиторів, нотаріусів, приватні виконавці,	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.

			оцінювачі, експерти, арбітражні керуючі, незалежні посередники, члени трудового арбітражу, третейські судді, інші особи, визначені законом. Громадяни – фізичні особи (громадяни України, іноземні громадяни, особи без громадянства).	
7.	У пункті 1.11 глави 1 розділу I проекту Правил розробник наділяє однаковими правами і обов'язками у сфері благоустрою населеного пункту як громадян, так і підприємства, установи та організації. Водночас Закон про благоустрій розмежовує зазначені права та обов'язки для фізичних і юридичних осіб. Крім того, за своєю сутністю вони не можуть бути однаковими. Зокрема, у підприємств та організацій не може бути приватних домоволодінь (як зазначається у підпункті 37 пункту 1.11), а громадяни - утримувати громадські вбиральні та розміщувати об'єкти зовнішньої реклами (див. підпункти 21 та 31 пункту 1.11) тощо. Частина друга статті 17 Закону про благоустрій не передбачає таких обов'язків громадян, як «своєчасно проводити капітальний, поточний та дрібний ремонт», а також «не допускати будь-які зміни	Пропонуємо привести пункт 1.11 глави 1 розділу I проекту Правил у відповідність із статтями 17 та 18 Закону про благоустрій.	21) утримувати громадські вбиральні, туалети, зокрема дворові та на кінцевих зупинках маршрутних транспортних засобів, в належному санітарному та технічному стані; У зв'язку із великим об'ємом іншого тексту проекту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проекту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.	<b>Враховано частково.</b> П.п. 21 п.п 1.11.1. п.1.11. гл. 1 розд. I Правил приведено відповідно до рекомендацій: 21) громадські вбиральні, туалети, зокрема дворові та на кінцевих зупинках маршрутних транспортних засобів, утримуються їх володільцями в належному санітарному та технічному стані;

	монументів, пам'ятників, скульптурних зображень» тощо.			
8.	<p>Підпункт 10 пункту 1.11.2 глави 1 розділу I; підпункт 6 пункту 1.12.3 глави 2 розділу I; пункти 2.37, 2.62, 2.80 та 2.85 глави 3 розділу III; пункт 3.117 глави 10 розділу III; підпункт 7 пункту 5.12 глави 16 і абзаци третій та десятій пункту 5.18 глави 17 розділу V; підпункти 1 та 7 пункту 11.1 глави 39 розділу XI проекту Правил містять положення щодо необхідності наявності дозволів, ордерів, рішень, інших документів дозвільного характеру. Відповідно до частини першої статті 4 Закону України «Про дозвільну систему у сфері господарської діяльності» (далі - Закон про дозвільну систему) виключно законами, які регулюють відносини, пов'язані з одержанням документів дозвільного характеру, встановлюються, зокрема необхідність одержання документів дозвільного характеру та їх види. Перелік документів дозвільного характеру у сфері господарської діяльності (далі - Перелік) затверджено Законом України від 19.05.2011 № 3392- VI (далі - Закон № 3392- VI). Також, статтею 1 Закону № 3392-VI забороняється вимагати від суб'єктів господарювання отримання документів дозвільного характеру, які не внесені до Переліку,</p>	<p>Пропонуємо виключити положення щодо необхідності наявності дозволів, ордерів, рішень, інших документів дозвільного характеру по тексту проекту Правил.</p>	<p>У зв'язку із великим об'ємом тексту проекту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проекту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.</p>	<p><b>Не враховано</b>, залишено без змін в чинній редакції проекта рішення.</p>



	затвердженого цим Законом. Відповідно до частини третьої статті 34 Закону про благоустрій правила не можуть передбачати обов'язок фізичних і юридичних осіб щодо отримання будь - яких дозволів, погоджень або інших документів дозвільного характеру, а також повноважень органів державної влади, органів місцевого самоврядування, їх посадових осіб, підприємств, установ, організацій, утворених такими органами, видавати зазначені документи. При цьому дозвіл на розміщення об'єкта торгівлі не передбачений жодним законом, як того вимагає стаття 4 Закону про дозвільну систему.			
9.	Підпунктом 5 підпункту 1.12.1 пункту 1.12 глави 2 розділу I проекту Порядку до повноважень виконавчого комітету Сумської міської ради віднесено прийняття рішень про звільнення території Сумської МТГ від самовільно встановлених на територіях (об'єктах (елементах) благоустрою) комунальної власності тимчасових споруд, малих архітектурних форм та інших об'єктів, а главою 37 встановлюється порядок звільнення території (місця розміщення) Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених об'єктів. Відповідно до статті 41 Конституції	Пропонуємо підпункт 5 підпункту 1.12.1 пункту 1.12 глави 2 розділу I та главу 37 розділу IX проекту Порядку виключити. Крім того, на сторінці 7 Змісту, який є Додатком до рішення Сумської МТГ, слова та цифри «Глава 37. Звільнення території (місця розміщення) Сумської МТГ від незаконно (самовільно) розміщених об'єктів. 81- 88» виключити.	У зв'язку із великим об'ємом тексту проекту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проекту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.

<p>України ніхто не може бути протиправно позбавлений права власності. Конфіскація майна може бути застосована виключно за рішенням суду у випадках, обсязі та порядку, встановлених законом. Статтею 124 Конституції України передбачено, що делегування функцій судів, а також, привласнення цих функцій іншими органами чи посадовими особами не допускаються. Разом з цим відповідно до пункту 5 частини 1 статті 16 Закону про благоустрій на об'єктах благоустрою забороняється самовільно встановлювати об'єкти зовнішньої реклами, торговельні лотки, павільйони, кіоски тощо. Відповідно до статті 38 Закону України «Про регулювання містобудівної діяльності» у разі виявлення факту самочинного будівництва об'єкта, перебудова якого з метою усунення істотного відхилення від проекту або усунення порушень законних прав та інтересів інших осіб, істотного порушення будівельних норм є неможливою, посадова особа органу державного архітектурно-будівельного контролю видає особі, яка здійснила (здійснює) таке будівництво, припис про усунення порушень вимог законодавства у сфері містобудівної діяльності, будівельних норм,</p>			
--	--	--	--

<p>державних стандартів і правил з визначенням строку для добровільного виконання припису. У разі якщо особа в установленій строк добровільно не виконала вимоги, встановлені у приписі, орган державного архітектурно-будівельного контролю подає позов до суду про знесення самочинно збудованого об'єкта та компенсацію витрат, пов'язаних з таким знесенням. За рішенням суду самочинно збудований об'єкт підлягає знесенню з компенсацією витрат, пов'язаних із знесенням об'єкта, за рахунок особи, яка здійснила (здійснює) таке самочинне будівництво. У разі неможливості виконання рішення суду особою, яка здійснила таке самочинне будівництво (смерть цієї особи, оголошення її померлою, визнання безвісно відсутньою, ліквідація чи визнання її банкрутом тощо), знесення самочинно збудованого об'єкта здійснюється за рішенням суду за рахунок коштів правонаступника або за рішенням органу місцевого самоврядування за рахунок коштів місцевого бюджету та в інших випадках, передбачених законодавством. Виконання рішення суду, що набрало законної сили, щодо знесення самочинно збудованого об'єкта здійснюється</p>			
---	--	--	--

	відповідно до Закону України «Про виконавче провадження». Таким чином, об'єкти самовільно встановлених тимчасових споруд підлягають знесенню виключно за рішенням суду.			
10.	Пункти 2.39 та 2.85 глави 3 розділу II проекту Правил не узгоджуються з Законом про дозвільну систему. Так, Законом про дозвільну систему не передбачено термінів «дозвільна процедура», «дозвільний документ», натомість Законом використовується термін «документ дозвільного характеру».	Пропонуємо у пунктах 2.39 та 2.85 глави 3 розділу II проекту Правил терміни «дозвільна процедура» та «дозвільний документ» привести у відповідність до термінології Закону про дозвільну систему.	<b>2.39. інформаційна табличка про територію (об'єкт (елемент) благоустрою)</b> містить назву території (об'єкту, елемента) благоустрою, назву (ім'я), адресу володільця території (об'єкту (елемента) благоустрою, прізвище, ім'я, по-батькові відповідальної особи за стан благоустрою, засоби зв'язку з відповідальною особою, містить іншу корисну для осіб інформацію та має естетичний вигляд. Встановлення інформаційної таблички не потребує будь-якої <u>дозвільної процедури</u> ; <b>2.85. стихійна торгівля</b> – торгівля, що здійснюється фізичними особами без відповідних <u>дозвільних документів</u> про якість та безпеку товарів, що реалізуються ними в невідновлених місцях (на вулицях, у дворах, на тротуарах, у скверах, парках,	<b>Враховано.</b> <b>2.39. інформаційна табличка про територію (об'єкт (елемент) благоустрою)</b> містить назву території (об'єкту, елемента) благоустрою, назву (ім'я), адресу володільця території (об'єкту (елемента) благоустрою, прізвище, ім'я, по-батькові відповідальної особи за стан благоустрою, засоби зв'язку з відповідальною особою, містить іншу корисну для осіб інформацію та має естетичний вигляд. Встановлення інформаційної таблички не потребує будь-якого <u>документу дозвільного характеру</u> ; <b>2.85. стихійна торгівля</b> – торгівля, що здійснюється фізичними особами без відповідних <u>документів дозвільного характеру</u> про

			<p>під'їздах) з рук, із землі, без відповідного дозволу на розміщення об'єкта торгівлі, також самовільне встановлення наметів, кіосків тощо з метою здійснення торгівлі;</p>	<p>якість та безпеку товарів, що реалізуються ними в невідповідних місцях (на вулицях, у дворах, на тротуарах, у скверах, парках, під'їздах) з рук, із землі, без відповідного дозволу на розміщення об'єкта торгівлі, також самовільне встановлення наметів, кіосків тощо з метою здійснення торгівлі;</p>
11.	<p>У главі 3 розділу II проекту Правил розробником наводяться визначення термінів. Звертаємо увагу на те, що відповідно до статті 34 Закону про благоустрій правила розробляються і затверджуються органами місцевого самоврядування на підставі Типових правил благоустрою території населеного пункту, затверджених наказом Міністерства регіонального розвитку, будівництва та житлово-комунального господарства України від 27.11.2017 № 310, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 18.12.2017 за № 1529/31397 (далі - Типові правила). Проте, окремі терміни не відповідають законодавству (наприклад, вивіска, вулично-дорожня мережа (дорожні об'єкти), зовнішня реклама, прилегла територія, пішохідна доріжка, рекламодавець, розповсюджувач</p>	<p>Пропонуємо терміни та визначення понять, які наведені у главі 3 розділу II проекту Правил, викласти згідно чинного законодавства, а ті, що не відповідають законодавству виключити.</p>	<p>У зв'язку із великим об'ємом тексту проекту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проекту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.</p>	<p><b>Не враховано</b>, залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.</p>

	<p>реклами, спеціальні конструкції, табличка, територія тощо). Звертаємо увагу, що органи місцевого самоврядування не наділені повноваженнями визначати терміни не передбачені законами або змінювати їх значення своїми рішеннями. Разом з тим загально визначений термінологічний глосарій повинен мати однакове застосування на території країни. Водночас у главі 3 розробником визначаються терміни, що не є предметом регулювання проекту Правил та вже визначені іншим законодавством, яке не відноситься до сфери благоустрою. Зокрема, це терміни, визначені законодавством про рекламу, дозвільну систему у сфері господарської діяльності, житлово-комунальні послуги, відходи, дорожній рух, поховання тощо.</p>			
12.	<p>У секціях 1 – 4 глави 7 розділу III проекту Правил встановлюється порядок здійснення благоустрою та утримання об'єктів благоустрою вулично-дорожньої мережі Сумської МТГ (у т.ч. залізничних переїздів). Водночас наведені питання не відносяться до предмету регулювання проекту Правил та вирішується, зокрема відповідно до Єдиних правил ремонту і утримання автомобільних доріг, вулиць,</p>	<p>Пропонуємо положення щодо утримання та прибирання вулиць і доріг населених пунктів, автомобільних доріг та залізничних переїздів, викладених у секціях 1-4 глави 7 розділу III, виключити із проекту Правил.</p>	<p>У зв'язку із великим об'ємом тексту проєкту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проєкту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.</p>	<p><b>Не враховано</b>, залишено без змін в чинній редакції проєкту рішення.</p>

	залізничних переїздів, правил користування ними та охорони, затверджених постановою Кабінету Міністрів України від 30.03.1994 № 198, та Правил технічної експлуатації залізниць України, затвердженими наказом Міністерства транспорту України від 20.12.1996 № 411, зареєстрованого в Міністерстві юстиції України 25.02.1997 за № 50/1854.			
13.	У пункті 3.138 глави 11 розділу III проекту Правил розробник виклав вимоги до володільців домашніх тварин, що не є предметом регулювання проекту Правил, оскільки згідно із статтею 13 Закону про благоустрій об'єктами благоустрою є певні території в межах населеного пункту, а не тварини.	Пропонуємо виключити пункт 3.138 глави 11 розділу III з проекту Правил.	<b>3.138.</b> Вимоги до володільців домашніх тварин: 1) при вигулї домашніх тварин не допускається залишати їх без нагляду; 2) негайно прибирати екскременти домашніх тварин після здійснення ними дефекації; 3) забороняється супровід собак потенційно небезпечних порід та таких, які визнані небезпечними, особам яким не виповнилося 18 років, психічно хворим або фізично неспроможними керувати твариною; 4) супроводжувати собак поза місцем їх постійного утримання лише на повідку і в наморднику; 5) забезпечити безпеку оточення й тварин, а також майна від заподіяння шкоди	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проєкта рішення.

			<p>домашньою твариною, яку супроводжують;</p> <p>6) забезпечити безпеку домашньої тварини, яку супроводжують;</p> <p>7) відшкодувати третім особам матеріальну та моральну шкоду, спричинену в результаті порушення правил утримання домашніх тварин;</p> <p>8) виконувати вимоги правил утримання тварин на території Сумської МТГ та норми чинного законодавств.</p>	
14.	<p>Дозвіл, передбачений абзацом першим пункту 3.148 глави 12 розділу III проекту Правил, у розумінні Закону про дозвільну систему не є документом дозвільного характеру.</p>	<p>З метою уникнення ототожнення відповідного документу з документом дозвільного характеру, пропонуємо слово «дозвіл» замінити на «схвалення», «згоду» тощо.</p>	<p><b>3.148.</b> В межах території охоронних зон теплових мереж забороняється без письмового <b>дозволу</b> суб'єкта господарювання, що експлуатує теплові мережі, використання земель, виконання дозволених видів робіт, спорудження переїздів і переходів через трубопроводи теплових мереж зовнішнього прокладання, виконання земляних робіт, здійснення будівництва, капітального ремонту, реконструкції, знесення будівель і споруд, а також виконання робіт, пов'язаних із зняттям дорожнього покриття і ґрунту.</p>	<p><b>Не враховано,</b> залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.</p>



			<p>В межах охоронних зон теплових мереж не допускається:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- виконувати роботи, які можуть призвести до порушень нормальної роботи теплової мережі, її пошкоджень, висаджування дерев;</li> <li>- розміщувати автозаправні станції, склади паливно-мастильних матеріалів, гаражі, ринки, стоянки тощо.</li> </ul> <p>Роботи з ліквідації аварій теплових мереж виконуються будь-якої пори року і в будь-який час без погодження з володільцями територій з повідомленням їх у дводенний термін після початку ремонтних робіт.</p>	
15.	<p>Пунктом 4.2 глави 13 розділу IV проекту Правил встановлено, що суб'єкти у сфері благоустрою забезпечують благоустрій власної, прилеглої та закріпленої території власними силами або можуть брати пайову участь у її утриманні. Проте абзацом третім частини другої статті 24 Закону про благоустрій встановлено, що підприємства, установи, організації, які розміщуються на території об'єкта благоустрою, можуть утримувати закріплену за ними територію або</p>	<p>Пропонуємо пункт 4.2 глави 13 розділу IV проекту Правил викласти згідно з вимогами абзацу третього частини другої статті 24 Закону про благоустрій.</p>	<p><b>4.2.</b> Суб'єкти у сфері благоустрою за цією Главою забезпечують благоустрій власної, прилеглої та закріпленої території власними силами або можуть брати пайову участь у її утриманні.</p>	<p><b>Не враховано,</b> залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.</p>

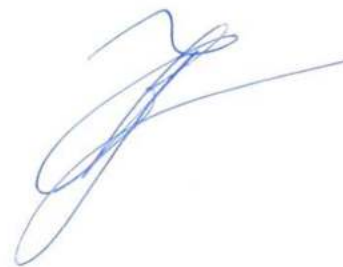
	брати пайову участь в утриманні цього об'єкта відповідно до частини четвертої статті 15 цього Закону.			
16.	У главі 17 розділу V проекту Правил розробник встановлює порядок видалення зелених насаджень. Водночас частина друга статті 34 Закону про благоустрій зазначає, що правила повинні включати вимоги до утримання зелених насаджень на об'єктах благоустрою - територіях загального користування. Порядок видалення дерев, кущів, газонів і квітників у населених пунктах затверджений постановою Кабінету Міністрів України від 01.08.2006 № 1045, отже встановлення такого порядку не є компетенцією органів місцевого самоврядування.	Пропонуємо привести главу 17 розділу V проекту Правил у відповідність з пунктом 4 розділу IV Типових правил.	У зв'язку із великим об'ємом тексту проєкту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проєкту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проєкта рішення.
17.	Пункти 7.34 та 7.36 глави 25 розділу VII і пункт 8.17 глави 32 розділу VIII проекту Правил передбачають наявність ліцензій. Питання ліцензування регулюються Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» (далі - Закон про ліцензування). Статтею 7 Закону про ліцензування визначається перелік видів господарської діяльності, що підлягають ліцензуванню. Види господарської діяльності, не зазначені у статті 7 цього Закону, ліцензуванню не підлягають.	Пропонуємо пункт 7.34 глави 25 розділу VII проекту Правил виключити або вид господарської діяльності привести у відповідність до виду господарської діяльності згідно зі статтею 7 Закону про ліцензування. У пункті 7.36 глави 25 розділу VII проекту Правил розділовий знак та слова «, які мають відповідні ліцензії» та у пункті 8.17 глави 32 розділу VIII проекту Правил слова «який має	<b>7.36.</b> Лікувально-профілактичні установи зобов'язані відповідно до чинного законодавства організувати збирання, транспортування та передачу на утилізацію через виконавців послуг, <u>які мають відповідні ліцензії</u> . <b>8.17.</b> Проєкт благоустрою території (об'єкта (елемента) благоустрою) складається суб'єктом господарювання, <u>який має відповідну ліцензію</u> , архітектором, який має відповідний кваліфікаційний	<b>Враховано частково.</b> <b>7.36.</b> Лікувально-профілактичні установи зобов'язані відповідно до чинного законодавства організувати збирання, транспортування та передачу на утилізацію відходів через організацій-перевізників виконавців послуг та/або суб'єктів господарської діяльності у сфері поводження з відходами. <b>8.17.</b> Проєкт благоустрою території (об'єкта

		відповідну ліцензію» пропонуємо виключити.	сертифікат, затверджується замовником, погоджується Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради.	(елемента) благоустрою) складається суб'єктом господарювання, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат, затверджується замовником, погоджується Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради.
18.	Проект Правил містить положення, що вже врегульовані іншими нормативно-правовими актами та не є предметом його регулювання. Зокрема, поводження з відходами (глави 21-28 розділу VII) врегульовано законами України «Про відходи», «Про охорону навколишнього природного середовища», «Про забезпечення санітарного та епідемічного благополуччя населення» тощо. У главі 34 розділу IX проекту Правил встановлюються вимоги до утримання тимчасових споруд, хоча у пункті 9.6 цієї глави розробник посилається на Правила розміщення тимчасових споруд на території Сумської МТГ. Зазначені положення не є предметом регулювання проекту Правил. Розміщення зовнішньої реклами у населених пунктах регулюється Законом України «Про рекламу» та Типовими правилами	Пропонуємо виключити глави 21-28 розділу VII, глави 34 та 35 розділу IX із проекту Правил та Змісту, який є Додатком до рішення Сумської МТГ (стор. 7 проекту Правил).	У зв'язку із великим об'ємом тексту проєкту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проєкту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проєкту рішення.

	розміщення зовнішньої реклами, затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 29.12.2003 № 2067. Отже положення глави 35 розділу IX не є предметом регулювання проекту Правил, тим більше, що у пункті 9.14 цієї глави розробник посилається на Правила розміщення зовнішньої реклами на території Сумської МТГ.			
19.	У главі 39 розділу XI проекту Правил розробник встановлює перелік заборон для учасників правовідносин у сфері благоустрою території Сумської МТГ, що є однаковими для підприємств, організацій, закладів, установ, незалежно від форм власності, та громадян. Водночас Закон про благоустрій розмежує зазначені обов'язки для фізичних і юридичних осіб. Крім того, за своєю сутністю вони не можуть бути однаковими. Зокрема, підприємства та організації не можуть купати, вигулювати тварин, прати одяг у водоймах (підпункт 17 пункту 11.1) та кидати недопалки, сміття, папір, тару тощо на вулицях, площах, парках, в інших громадських місцях (підпункт 22 пункту 11.1) тощо.	Пропонуємо привести главу 39 розділу XI проекту Правил у відповідність із статтями 17 та 18 Закону про благоустрій.	У зв'язку із великим об'ємом тексту проекту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проекту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.
20.	Главами 40 та 41 розділу XII встановлюються відповідальність осіб за порушення законодавства у сфері благоустрою та відшкодування збитків, завданих об'єкту	Пропонуємо виключити глави 40 та 41 розділу XII з проекту Правил та Змісту, який є Додатком до рішення	У зв'язку із великим об'ємом тексту проекту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проекту	<b>Не враховано</b> , залишено без змін в чинній редакції проекту рішення.

	<p>благоустрою. Згідно з пунктом 22 частини першої статті 92 Конституції України засади цивільно - правової відповідальності, діяння, які є злочинами, адміністративними або дисциплінарними правопорушеннями, та відповідальність за них визначаються виключно законами України. Отже проект рішення, що приймається органом місцевого самоврядування, не може містити положення щодо встановлення відповідальності та відшкодування збитків.</p>	<p>Сумської МТГ (стор. 7 проекту Правил).</p>	<p>рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.</p>	
21.	<p>У главі 42 розділу XIII проекту Правил визначаються загальні засади фінансового забезпечення благоустрою території Сумської МТГ. Положення наведеної глави не є предметом регулювання проекту Правил та, крім того, не узгоджуються з частиною другою статті 34 Закону про благоустрій.</p>	<p>Пропонуємо виключити главу 42 розділу XIII з проекту Правил та Змісту який є Додатком до рішення Сумської МТГ (стор. 7 проекту Правил).</p>	<p>У зв'язку із великим об'ємом тексту проєкту рішення, який необхідно викласти у даному стовбчику, вважаємо це за не доцільне. З текстом проєкту рішення можна ознайомитися на офіційному сайті Сумської міської ради або у доданих матеріалах, які були надані членам комісії.</p>	<p><b>Не враховано,</b> залишено без змін в чинній редакції проєкту рішення.</p>

Начальник правового управління  
Сумської міської ради



О.В. Чайченко



Сумська міська рада  
**ПРАВОВЕ УПРАВЛІННЯ**

майдан Незалежності, 2, м. Суми, 40030, тел.(факс) +38(0542) 700-629,  
E-mail: pravo@smr.gov.ua

02.12.2022 № 6/п

**Пропозиції**

виконавчих органів ради до проєкту рішення «Про Правила благоустрою території Сумської міської територіальної громади»  
(далі по тексту – проєкт рішення, Правила)

З метою усунення розбіжностей положень Правил та чинного законодавства, які слід врахувати при прийнятті проєкту рішення; у зв'язку із змінами у структурі апарату та виконавчих органах Сумської міської ради, які також потребують врахування, а також за результатами розгляду пропозицій Державної регуляторної служби України щодо удосконалення проєкту рішення, які були опрацьовані розробниками проєкту рішення та розглянуті на засіданні комісії, пропонуємо внести наступні зміни до Правил, а саме:

<i>№ з/п</i>	<i>Редакція чинного проєкту рішення</i>	<i>Редакція проєкту рішення з урахуванням пропозицій</i>
1.	2. Вважати таким, що втратило чинність рішення Сумської міської ради від 26 грудня 2014 року № 3853 – МР «Про затвердження Правил благоустрою міста Суми».	У п. 2 проєкту рішення слово « <b>вважати</b> » <b>замінити на слово «визнати»:</b> «2. <b>Визнати</b> таким, що втратило чинність рішення Сумської міської ради від 26 грудня 2014 року № 3853 – МР «Про затвердження Правил благоустрою міста Суми».
2.	Підпункт 5.2. пункту 5 проєкту рішення: 5. Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради: 5.2. протягом шести місяців підготувати та внести на розгляд Сумської міської ради проєкт рішення про проведення конкурсу з визначення балансоутримувачів об'єктів	Беручи до уваги вимоги Закону України «Про публічні закупівлі» пропонуємо <b>підпункт 5.2. пункту 5</b> проєкту рішення <b>виключити</b> , змінивши відповідно подальшу нумерацію підпунктів.

	<p>благоустрою комунальної власності на території Сумської міської територіальної громади відповідно до чинного законодавства;</p>	
<p>3.</p>	<p>Пункти 11, 12 Правил:</p> <p>11. Організацію виконання даного рішення покласти на заступників міського голови з питань діяльності виконавчих органів ради згідно з розподілом обов'язків, а контроль на постійну комісію з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження, транспорту та зв'язку Сумської міської ради (Тихенко К.П.).</p> <p>12. Дане рішення набирає чинності з дати його оприлюднення на офіційному сайті Сумської міської ради, окрім пунктів 1, 2 цього рішення, які набувають чинності з «__» _____ 20__ року.</p>	<p><b>Доповнити проєкт рішення після пункту 10 новими пунктами 11-14 наступного змісту, із відповідною зміною подальшої нумерації пунктів у проєкті рішення:</b></p> <p>«11. Перелік виконавчих органів Сумської міської ради, які задіяні у виконанні Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади, для реалізації їх положень, не є вичерпним.</p> <p>Реалізація положень Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади може здійснюватися декількома виконавчими органами ради у випадку, коли повноваження виконавчих органів пов'язані між собою. У такому разі виконавчі органи Сумської міської ради, задіяні у реалізації положень Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади, є співвиконавцями.</p> <p>12. Перелік передбачених цим рішенням заходів, виконання яких покладено на виконавчі органи Сумської міської ради та які забезпечують виконання цих Правил благоустрою території Сумської міської ради, не є вичерпним. У випадку виникнення необхідності, з метою реалізації положень цих Правил, виконавчі органи Сумської міської ради повинні здійснити розробку відповідних додаткових заходів та, у разі необхідності, підготовку відповідних актів органу місцевого самоврядування, які забезпечать виконання цих Правил на території Сумської міської територіальної громади.</p> <p>13. Виконавчим органам Сумської міської ради, завдання і функції та повноваження яких змінюються у зв'язку із прийняттям цього рішення, привести свої положення у відповідність до нього.</p>

		<p><b>14.</b> У разі змін у структурі виконавчих органів Сумської міської ради реалізацію положень Правил благоустрою території Сумської міської територіальної громади здійснюють ті виконавчі органи, до яких перейшли повноваження відповідних виконавчих органів.»</p>
4.	Відсутній	<p><b>Пункт 1.1. глави I розділу I Правил після абзацу першого доповнити новим абзацом наступного змісту:</b>  <b>«Благоустрій населених пунктів</b> - комплекс робіт з інженерного захисту, розчищення, осушення та озеленення території, а також соціально-економічних, організаційно-правових та екологічних заходів з покращання мікроклімату, санітарного очищення, зниження рівня шуму та інше, що здійснюються на території населеного пункту з метою її раціонального використання, належного утримання та охорони, створення умов щодо захисту і відновлення сприятливого для життєдіяльності людини довкілля.»</p>
5.	<p>Підпункт 21 підпункту 1.11.1. пункту 1.11. глави I розділу I Правил:  <b>21)</b> утримувати громадські вбиральні, туалети, зокрема дворові та на кінцевих зупинках маршрутних транспортних засобів, в належному санітарному та технічному стані;</p>	<p><b>Підпункт 21 підпункту 1.11.1. пункту 1.11. глави I розділу I Правил викласти в новій редакції:</b>  <b>«21)</b> громадські вбиральні, туалети, зокрема дворові та на кінцевих зупинках маршрутних транспортних засобів, утримуються їх володільцями в належному санітарному та технічному стані;»</p>
6.	<p>Пункт 2.14. глави 3 розділу II Правил  <b>2.14. володільць території (об'єкта (елемента) благоустрою)</b> – особа, яка забезпечує благоустрій на власній, прибудинковій, прилеглий, закріпленій території та на інших об'єктах (елементах) благоустрою. За відсутності визначеного володільця території (об'єкта (елемента) благоустрою) комунальної власності володільцем такої території (об'єкта (елемента) благоустрою) комунальної власності є Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради;</p>	<p>Внести зміни до пункту 2.14. глави 3 розділу II Правил змінивши назву виконавчого органу ради відповідно до повноважень:  <b>«2.14. володільць території (об'єкта (елемента) благоустрою)</b> – особа, яка забезпечує благоустрій на власній, прибудинковій, прилеглий, закріпленій території та на інших об'єктах (елементах) благоустрою. За відсутності визначеного володільця території (об'єкта (елемента) благоустрою) комунальної власності володільцем такої території (об'єкта (елемента) благоустрою) комунальної</p>



		власності є Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради;»
7.	Пункт 2.39. глави 3 розділу II Правил <b>2.39. інформаційна табличка про територію (об'єкт (елемент) благоустрою)</b> містить назву території (об'єкту, елемента) благоустрою, назву (ім'я), адресу володільця території (об'єкту (елемента) благоустрою, прізвище, ім'я, по-батькові відповідальної особи за стан благоустрою, засоби зв'язку з відповідальною особою, містить іншу корисну для осіб інформацію та має естетичний вигляд. Встановлення інформаційної таблички не потребує будь-якої <u>дозвільної процедури</u> ;	У пункті 2.39. глави 3 розділу II Правил слова « <b>дозвільної процедури</b> » замінити на слова « <b>документу дозвільного характеру</b> »: « <b>2.39. інформаційна табличка про територію (об'єкт (елемент) благоустрою)</b> містить назву території (об'єкту, елемента) благоустрою, назву (ім'я), адресу володільця території (об'єкту (елемента) благоустрою, прізвище, ім'я, по-батькові відповідальної особи за стан благоустрою, засоби зв'язку з відповідальною особою, містить іншу корисну для осіб інформацію та має естетичний вигляд. Встановлення інформаційної таблички не потребує будь-якого <b>документу дозвільного характеру</b> ;»
8.	Пункт 2.85. глави 3 розділу II Правил <b>2.85. стихійна торгівля</b> – торгівля, що здійснюється фізичними особами без відповідних <u>дозвільних документів</u> про якість та безпеку товарів, що реалізуються ними в невідновлених місцях (на вулицях, у дворах, на тротуарах, у скверах, парках, під'їздах) з рук, із землі, без відповідного дозволу на розміщення об'єкта торгівлі, також самовільне встановлення наметів, кіосків тощо з метою здійснення торгівлі;	У пункті 2.85. глави 3 розділу II Правил слова « <b>дозвільних документів</b> » замінити на слова « <b>документів дозвільного характеру</b> »: « <b>2.85. стихійна торгівля</b> – торгівля, що здійснюється фізичними особами без відповідних <b>документів дозвільного характеру</b> про якість та безпеку товарів, що реалізуються ними в невідновлених місцях (на вулицях, у дворах, на тротуарах, у скверах, парках, під'їздах) з рук, із землі, без відповідного дозволу на розміщення об'єкта торгівлі, також самовільне встановлення наметів, кіосків тощо з метою здійснення торгівлі;»
9.	Пункт 3.4. глави 4 розділу III Правил <b>3.4.</b> Проектна документація на будівництво, реконструкцію, розміщення, облаштування територій, інших об'єктів (елементів) благоустрою, погоджується Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради з урахуванням містобудівної документації та вимог чинного законодавства.	Пункт 3.4. глави 4 розділу III Правил доповнити абзацом другим наступного змісту: « <b>3.4.</b> Проектна документація на будівництво, реконструкцію, розміщення, облаштування територій, інших об'єктів (елементів) благоустрою, погоджується Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради з урахуванням містобудівної документації та вимог чинного законодавства.

		<b>Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради погоджує вказану документацію в частині, що стосується розміщення об'єктів (елементів) благоустрою комунальної форми власності на території володільцем якої є Департамент забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради.»</b>
10.	Пункт 7.35. глави 25 розділу VII Правил <b>7.35.</b> Виконавця послуг із збирання, транспортування та передання на переробку (утилізацію) небезпечних відходів визначає Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради. Порядок і місця збору небезпечних відходів визначаються Схемою санітарного очищення Сумської МТГ та чинним законодавством.	Виключити абзац перший пункту 7.35. глави 25 розділу VII Правил « <b>7.35.</b> Порядок і місця збору небезпечних відходів визначаються Схемою санітарного очищення Сумської МТГ та чинним законодавством.»
11.	Пункт 7.36. глави 25 розділу VII Правил <b>7.36.</b> Лікувально-профілактичні установи зобов'язані відповідно до чинного законодавства організувати збирання, транспортування та передачу на утилізацію через виконавців послуг, які мають відповідні ліцензії.	Пункт 7.36. глави 25 розділу VII Правил <b>викласти в новій редакції:</b> « <b>7.36.</b> Лікувально-профілактичні установи зобов'язані відповідно до чинного законодавства організувати збирання, транспортування та передачу на утилізацію відходів через організації-перевізників виконавців послуг та/або суб'єктів господарської діяльності у сфері поводження з відходами.»
12.	Пункт 8.17. глави 32 розділу VIII Правил <b>8.17.</b> Проект благоустрою території (об'єкта (елемента) благоустрою) складається суб'єктом господарювання, який має відповідну ліцензію, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат, затверджується замовником, погоджується Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради.	У пункті 8.17. глави 32 розділу VIII Правил виключити із тексту слова «який має відповідну ліцензію»: « <b>8.17.</b> Проект благоустрою території (об'єкта (елемента) благоустрою) складається суб'єктом господарювання, архітектором, який має відповідний кваліфікаційний сертифікат, затверджується замовником, погоджується Управлінням архітектури та містобудування Сумської міської ради.»
13.	Глава 42. «Безхазяйні об'єкти благоустрою.» розділу XIII Правил <b>Відсутня</b>	<b>Доповнити розділ XIII Правил главою 42. «Безхазяйні об'єкти благоустрою», із відповідною зміною нумерації глав. наступного змісту:</b>

		<p><b>«Глава 42. Безхазяйні об'єкти благоустрою.</b></p> <p><b>12.16.</b> Об'єкти благоустрою, власник яких відсутній або невідомий, є безхазяйними об'єкти благоустрою.</p> <p><b>12.17.</b> Виявлення, облік та вирішення питань щодо подальшого використання безхазяйних об'єктів благоустрою на території Сумської МТГ здійснює постійно діюча комісія при Департаменті забезпечення ресурсних платежів Сумської міської ради.</p> <p><b>12.18.</b> Витрати, пов'язані з утриманням, відновленням, припиненням тощо безхазяйних об'єктів благоустрою покладаються на Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради із подальшим віднесенням цих витрат на виявлених володільців ( правонабувачів, правонаступників, спадкоємців тощо).»</p>
--	--	--

**Начальник правового управління  
Сумської міської ради**



**О.В. Чайченко**



Сумська міська рада  
ДЕПАРТАМЕНТ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА  
вулиця Британська, 21, м. Суми, 40004, тел/факс 700-590,  
e-mail: [dim@smr.gov.ua](mailto:dim@smr.gov.ua)

30.01.23 № 4/06.01-05

Голові постійної комісії з питань  
житлово-комунального  
господарства, благоустрою,  
енергозбереження, транспорту та  
зв'язку Сумської міської ради  
Костянтину ТИХЕНКО

До Департаменту інфраструктури міста звернувся депутат Сумської міської ради Косяненко Є. Є. щодо розроблення проектно-кошторисної документації на улаштування дорожнього покриття провулку Караван (Карбишева) (на ділянці від житлового будинку №50, 53 в напрямку руху до вулиці Героїв полку «Азов» (Ювілейної)) додається.

Варто зазначити, що Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради сформовано перелік об'єктів на 2023 рік виходячи з доведених обсягів фінансування. Перелік визначений розподілом коштів бюджету розвитку на здійснення заходів на будівництво, реконструкцію і реставрацію, капітальний ремонт об'єктів виробничої, комунікаційної та соціальної інфраструктури за об'єктами у 2023 році та прийнятий депутатським корпусом. При цьому, запропоновані заходи згаданим розподілом не передбачено.

Враховуючи викладене, з метою приведення вулично-дорожньої мережі провулку Караван до належного технічного стану, Департамент інфраструктури міста СМР просить передбачити видатки бюджету Сумської міської територіальної громади на 2023 рік, а саме:

- передбачити видатки по КПКВК 1216030 КЕКВ 3132 по об'єкту: «Аварійно відновні роботи по об'єкту: Капітальний ремонт вулично-дорожньої мережі по провулку Караван (на ділянці від будинку №53 до вулиці Героїв полку «Азов»)» на суму 75 000,00 грн.

Додаток: на 1 арк. у 1 прим..

Директор Департаменту

Олександр ЖУРБА

Іван Радько 700-596  
Тетяна Горбуль

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА	
Відділ з організації діяльності ради	
Сумської міської ради	
Вхідний №	48/01-13
від " 30 "	01 20 23 р.



Радько Г.О.  
Про міського депутата міста  
на посаду депутата міської ради № 11/К1  
всього 10 депутатів міської ради № 11/К1

ДЕПУТАТ СУМСЬКОЇ МІСЬКОЇ РАДИ VIII СКЛИКАННЯ  
2020 – 2025 рр.

КОСЯНЕНКО ЄВГЕН ЄВГЕНОВИЧ

Фракція СТО ПП «Європейська солідарність»

тел. +38 (098)598-44-65 електронна адреса: [kosianenko.e.e@ukr.net](mailto:kosianenko.e.e@ukr.net).

Вих. № 01

від 10 січня 2023 року

Директору департаменту  
інфраструктури міста Сумської міської ради  
Олександрю ЖУРБИ

### ДЕПУТАТСЬКЕ ЗВЕРНЕННЯ

До мене, як до депутата Сумської міської ради, звернулися громадяни з мого округу, стосовно відсутності дорожнього покриття провулку Караван (Карбишева), а саме від житлових будинків № 50 та 53 провулку в напрямку до вулиці Героїв полку «Азов» (Ювілейної).

Для забезпечення благоустрою території міста, прошу Вас розробити проектно-кошторисну документацію на улаштування дорожнього покриття провулку Караван (Карбишева), а саме від житлових будинків № 50 та 53 провулку в напрямку до вулиці Героїв полку «Азов» (Ювілейної).

Відповідно до частини другої статті 13 Закону України «Про статус депутатів місцевих рад» прошу у десятиденний строк розглянути порушене мною питання та надати відповідь на електронну адресу: [kosianenko.e.e@ukr.net](mailto:kosianenko.e.e@ukr.net).

З повагою  
Депутат Сумської міської ради

Євген КОСЯНЕНКО

18.01.23

4/об.01-06

К. 27.01.23



Сумська міська рада  
ДЕПАРТАМЕНТ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА  
вулиця Горького, 21, м. Суми, 40004, тел/факс 700-590.

31.01.23 № 5/05.01-05

Голові постійної комісії з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження, транспорту та зв'язку  
Костянтину ТИХЕНКУ

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
Відділ з організації діяльності ради
Сумської міської ради
Вхідний № <u>53/01-13</u>
від " <u>31</u> " " <u>01</u> " 20 <u>23</u> р.

Голові постійної комісії з питань планування соціально-економічного розвитку, бюджету, фінансів, розвитку підприємництва, торгівлі та послуг, регуляторної політики  
Вадиму АКПЕРОВУ

До Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради надійшло депутатське звернення депутата Сумської міської ради Косяненко Є.Є. стосовно улаштування вуличного освітлення частини дороги провулку Караван (Карбишева), а саме від житлових будинків №50 та 53 провулку в напрямку до вулиці Героїв полку «Азов» (Ювілейної).

Роботи по улаштуванню вуличного освітлення за вищевказаними адресами відносяться до робіт капітального характеру.

Враховуючи вищевикладене та з метою підвищення рівня безпеки життя і здоров'я мешканців та недопущення соціальної напруги серед населення міста Суми Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради просить Вас для виконання зазначених робіт передбачити видатки бюджету Сумської міської територіальної громади на 2023, а саме передбачити видатки на виготовлення проектно-кошторисної документації по об'єкту:

- Капітальний ремонт електричних мереж вуличного освітлення від житлових будинків №50 та №53 по провулку Караван до перехрестя з вулицею Героїв полку «Азов» в м. Суми в сумі 75 000,00 гривень КПКВК 1216030 КЕКВ 3132.

Директор Департаменту

Олександр ЖУРБА



Проект  
оприлюднено  
«28» 03 2023 р  
n. 22

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА  
VIII СКЛИКАННЯ \_\_\_ СЕСІЯ  
**РІШЕННЯ**

від « » \_\_\_\_\_ 2023 року № - МР  
м. Суми

Про хід виконання Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року

Заслухавши інформацію директора Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради Олександра ЖУРБИ про хід виконання Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року, керуючись статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», **Сумська міська рада**

**ВИРІШИЛА:**

1. Інформацію директора Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради Олександра ЖУРБИ про хід виконання Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року взяти до відома (додаток 1).

2. Організацію виконання даного рішення залишаю за собою.

Сумський міський голова

Виконавець: ЖУРБА Олександр

Ініціатор розгляду питання – Сумський міський голова

Проект рішення підготовлено Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради

Доповідач: Журба О.

Олександр ЛИСЕНКО

Додаток 1  
до рішення Сумської міської ради  
«Про хід виконання Комплексної  
цільової програми реформування  
і розвитку житлово-  
комунального господарства  
Сумської міської територіальної  
громади на 2022-2024 роки»,  
затвердженої рішенням Сумської  
міської ради від 26 січня 2022 року  
№ 2718 - МР (зі змінами),  
за підсумками 2022 року»  
від №

### Інформація

про хід виконання Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718 - МР (зі змінами), за підсумками 2022 року

Відповідно до рішення Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718 - МР «Про Комплексну цільову програму реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки (зі змінами), робота виконавчих органів міської ради, установ, підприємств та організацій міста усіх сфер діяльності була направлена на виконання пріоритетних завдань Програми щодо забезпечення першочергових потреб мешканців міста.

Робота житлово-комунального господарства міста полягала в забезпеченні першочергових потреб населення, підприємств та організацій міста необхідними послугами та продовжувала створювати умови щодо їх покращення. Житлово-комунальне господарство Сумської міської територіальної громади обслуговують підприємства і організації, на яких покладена значна відповідальність по наданню якісних комунальних послуг споживачам з водопостачання та водовідведення, теплопостачання, вивезення та захоронення твердих побутових відходів, утримання житлового фонду, надання ритуальних послуг та благоустрою, експлуатація та утримання мереж вуличного освітлення, благоустрій і озеленення міста, ремонту тротуарів, ремонту та утриманню вулично-дорожньої мережі, тощо.

Відповідно до Програми, обсяг фінансових ресурсів необхідних для реалізації заходів склав 624 млн 363,6 тис. гривень. В тому числі по головному розпоряднику коштів Департаменту інфраструктури міста 567 млн 608,5 тис.гривень; управління капітального будівництва – 55 млн 800,0 тис. гривень; управління архітектури та містобудування 955,1 тис.гривень.

На реалізацію програми в 2022 році було передбачено в бюджеті Сумської міської територіальної громади (з урахуванням змін) 611 млн 674,3 тис.гривень, з них кошти загального фонду міського бюджету – 255 млн 954,8 тис. гривень та кошти спеціального фонду – 355 млн 719,5 тис. гривень.



За 2022 рік використано 206 млн 728,9 тис. гривень ( або 33,8% від видатків бюджету та 33,1% від обсягів програми), з них кошти загального фонду міського бюджету – 197 млн 815,0 тис. гривень та кошти спеціального фонду – 8 млн 913,9 тис. гривень.

Станом на 01.01.2023 житловий фонд міста Суми складає 1824 житлових будинків з різною формою управління, в тому числі: 582 будинки, які самостійно обрали управителя, 326 ОСББ, 90 будинків обрали самостійну форму управління, 826 житлових будинків, по яким проведений конкурс на призначення управителя.

З метою стимулювання населення міста Суми до впровадження енергоефективних та енергозберігаючих заходів у житлових будинках за 2022 рік з бюджету територіальної громади відшкодовано частину відсотків за кредитами з енергозбереження на суму 200,6 тис гривень по 203 фізичних особах та на суму 539,8 тис гривень - 31 ОСББ. По програмі часткового відшкодування витрат на заходи з енергоефективності в багатоквартирних будинках по програмі «Енергодім» відшкодовано 303,5 тис. гривень.

За рахунок коштів бюджету територіальної громади здійснено оплату за використану електроенергію на вуличне освітлення – 15 млн 818,9 тис. гривень.

З метою покращення вуличного освітлення та зовнішніх електромереж КП ЕЗО «Міськвітло» СМР проведено поточний ремонт та утримання мереж вуличного освітлення на загальну суму 8,8 млн гривень, в тому числі по старостинським округам Сумської міської територіальної громади. А саме:

- замінено 5 залізобетонних опор;
- здійснено ремонт 180 пунктів живлення;
- замінено 9 700 ламп світильників I, II та V групи;
- проведено очищення електричних мереж від гілок та накидів – 68,1 км;
- ліквідація пошкоджень, визначення коротких замикань та обривів – 120 км.

Також, на замовлення Департаменту виконані роботи з поточного ремонту мереж вуличного освітлення пішохідних переходів по м. Суми. По зазначених об'єктах встановлено 66 світлодіодних світильників та 13 опор. Загальна вартість складає 2,4 млн гривень.

На замовлення Департаменту виготовлено кошторисну документацію з отриманням письмового звіту за результатами проведеної експертизи кошторисної документації по об'єкту: капітальний ремонт електричних мереж вуличного освітлення по старостинським округам Сумської міської територіальної громади – монтаж шаф обліку та управління освітленням.

КП «Шляхрембуд» надавало послуги з утримання вулично-дорожньої мережі та штучних споруд (ручне та механізоване прибирання доріг та тротуарів, прибирання снігу, обробка доріг та тротуарів протижелезними матеріалами, тощо) на суму 59,0 млн. гривень, в т. ч. по старостинським округам 1,2 млн. гривень.

Також підприємство надавало послуги з утримання в належному стані 315 посадкових майданчиків загальною площею 16,7 тис м<sup>2</sup> на зупинках громадського транспорту (3,8 млн. гривень).

В осінньо-зимовий період підприємство прибирано понад 60 вулиць міста орієнтовною площею 1061,1 тис. м<sup>2</sup> та понад 40 тротуарів загальною площею 221,7 тис. м<sup>2</sup>. В весняно – літній період площа прибирання складала 498,2 тис. м<sup>2</sup>.

Підприємство здійснювало поточний ремонт вулично-дорожньої мережі та штучних споруд на суму 37 млн. 736,5 тис. гривень, в т. ч. по старостинським округам 3,7 млн. гривень, а саме:

- поточний середній ремонт дорожнього покриття – 29,6 тис.м<sup>2</sup>, на суму 33,8 млн. гривень, в т. ч. по старостинським округам 4,0 млн. гривень (відремонтовано 1,5 тис. м<sup>2</sup>, виконано робіт з грейдераування 4,5 тис. м<sup>2</sup>);
- нанесення дорожньої розмітки – 9,3 тис.м<sup>2</sup>, на суму 1,7 млн. гривень;
- обслуговування технічних засобів регулювання дорожнього руху – 2,6 млн. гривень.

Також протягом минулого року підприємство щомісячно утримувало 16 мостів та 6 шляхопроводів загальною площею прибирання 35,8 тис. м<sup>2</sup>, зливову каналізацію протяжністю 35 тис. м<sup>2</sup>, на якій знаходяться 626 зливоприймальників та 539 оглядових колодязів.

З метою поліпшення матеріально-технічної бази підприємства за рахунок коштів підприємства було придбано основних засобів на суму 2,5 млн гривень (придбання спецтехніки, зокрема: напівпричіп, сідловий тягач).

Також іншими підрядними організаціями виконувався поточний ремонт вулично-дорожньої мережі та штучних споруд на суму 5 млн 145,5 тис.гривень.

КП «Зеленбуд» СМР проводилась планова робота по догляду за зеленими насадженнями по місту та по об'єктах загального користування. Зокрема, проводились планові роботи по догляду за газонами (систематичне очищення газонів від випадкового сміття, викошування газонів на площі 673,0 тис. м<sup>2</sup>, поливання газонів – 870 м<sup>2</sup>, підживлення газонів, підсіяно газонів в центральних скверах міста – 2,5 тис. м<sup>2</sup>, по вул. Харківська – 1,7 тис. м<sup>2</sup>).

Систематичне очищення доріжок, алей, сходів на об'єктах благоустрою міста та систематичне очищення урн від побутового сміття (401 одиниця).

Надані послуги із систематичного збирання сміття на загальних об'єктах благоустрою на площі 544,6 тис. м<sup>2</sup>. Здійснювався полив зелених насаджень, підживлення 900 дерев та прополювання 1350 пристовбурових лунок.

Виконані роботи по садінню квіткових рослин в кількості 82,7 тис. шт. у квітниках з усіма попередніми супровідними роботами на площі 3,7 тис. м<sup>2</sup>. Проводились роботи по догляду за трояндами в кількості 3,5 тис. шт., прополювання, підживлення, полив.

Висаджено 164 одиниці дерев на території міста.

На замовлення Департаменту забезпечувалось косіння трави по об'єктах благоустрою міста загальною площею 683,0 тис. м<sup>2</sup> та ліквідації (викошування) трави (амброзії) на площі 486,0 тис. м<sup>2</sup>.

Видалено 487 дерев з навантаженням та вивезенням деревини, проведено обрізку крон дерев і кущів, вирізування сухих суків і гілок з навантаженням та вивезенням деревини – 3 722 шт., викорчувано пнів в кількості 129 шт.

КП «Спецкомбінат» СМР здійснював поточне утримання 13-ти кладовищ міста площею 105,5 тис. м<sup>2</sup>, проводилось поховання 23 самотніх громадян, утримання спецслужби, ремонт твердого покриття проїздів і пішохідних доріжок (1460,4 м<sup>2</sup>) та огорожі на кладовищах (362,1 м<sup>2</sup>), а також встановлено секторних стовпів (35 шт.), проведено поточний ремонт 7 пам'ятників на кладовищах. Для підтримання належного санітарного стану було проведено роботи по спилюванню аварійних дерев (176 шт.) на 12 кладовищах, ремонт контейнерів (47 шт.) та улаштування контейнерних майданчиків (8 шт.). Послуги надано на загальну суму 17 млн 152,1,0 тис. гривень.

Крім того, протягом 2022 року виконані роботи по поточному ремонту та фарбуванню лавок по вулицях міста на суму 85,0 тис. гривень.

У 2022 році надано послуги з вивезення сміття з території Сумської міської територіальної громади (після проведення толоки, ліквідація сміттєзвалищ, вивезення сміття з кладовищ старостинських округів) на загальну суму 1 млн 386,0 тис. гривень. (6 171 м<sup>3</sup>).

КП «Сумикомунівест» СМР утримувало територію дитячого парку «Казка» площею 12,0 га (догляд за деревами - саджанцями, кущами та догляд за партерними газонами площею 0,5 га, косіння трави, прибирання території та інші заходи).

КП «Центр догляду за тваринами» СМР протягом 2022 року було надано послуги з регулювання чисельності тварин у населених пунктах в тому числі безпритульних на загальну суму 1 млн 167,2 тис. гривень, а саме: санітарний підбір трупів тварин на суму 169,0 тис. гривень; утримання тварин у притулку на суму 484,8 тис. гривень; відлов та повернення на територію міста безпритульних тварин – 320,7 тис. гривень; стерилізація безпритульних тварин – 192,7 тис. гривень.

КП «Чисте місто» СМР надавало послуги з утримання майданчику для складування рослинних відходів по вул. М. Лукаша, 75 на загальну суму 853,9 тис. гривень. (ведеться охорона майданчика та облік прийнятих рослинних відходів від усіх суб'єктів господарювання. Проведено планування узбіч, укосів та виїмок доріг без підсипання ґрунту біля майданчика для складування рослинних відходів; надано послуги з обрізання крон дерев і кущів, вирізування сухих гілок, видалення аварійних дерев та вивезення сміття біля майданчика).

На замовлення Департаменту надавалися послуги по технічному обслуговуванню насосних станцій по вул. Круговій по вул. Тихорецька.

Надавалися послуги з утримання підземного пішохідного переходу на перехресті вул.Харківська - вул. Героїв Сумщини.

У 2022 році здійснено санітарні заходи у прибережній смузі навколо озера Чеха, в період з березня по грудень 2022 року проводилось систематичне очищення 42-х урн від сміття, забезпечувався своєчасний вивіз сміття з 8 - х контейнерів, здійснено 4-кратне косіння трав'яної рослинності вздовж пішохідної доріжки та видалення аварійних дерев, за потребою

проводилось розчищення від снігу доріжок та посипання протижелезними сумішами.

Виконано послуги із благоустрою населених пунктів по утриманню території міського пляжу ім. І.М. Кожедуба, в період з квітня по грудень 2022 року проводилось систематичне очищення 24-х урн від сміття, підмітання доріжок, збирання та вивезення сміття, опалого листя та гілля території міського пляжу та тротуарної доріжки навколо території міського пляжу. Щоденне утримання громадського туалету на території пляжу (квітень-жовтень згідно з графіком) (забезпечення належного санітарно-технічного стану, в тому числі забезпечення дезенфікуючими, миючими засобами та туалетним папером). Також надаються послуги із благоустрою населених пунктів (забезпечення санітарної очистки території Сумської міської територіальної громади (послуги зі збирання безпечних відходів, непридатних для вторинного використання (прибирання урн від сміття по місту)) в період 2022 року проводилось систематичне очищення 80-х урн від сміття, періодичне їх миття та фарбування (по мірі необхідності), вивезення сміття (серпень-вересень – щоденно; жовтень-грудень – не рідше одного разу на 3 дні), прибирання сміття навколо урн (радіус 1 м навколо урни).

На замовлення Департаменту у 2022 році перевезено тимчасово складовані побутові відходи на полігон для складування твердих побутових відходів в кількості 469,8 тон на загальну вартість 299,5 тис. гривень.

Проведено аварійно відновні роботи по об'єкту: капітальний ремонт вулично-дорожньої мережі по пров. Огарьова, де відремонтовано 1,2 тис. м<sup>2</sup> дорожнього полотна. На виконання зазначених робіт спрямовано 1,9 млн. гривень.

Також протягом 2022 року проводився поточний ремонт об'єктів благоустрою 4 зупинок громадського транспорту: №22 "Білопільський шлях" по вул. Білопільський шлях; №104 "Легкоатлетичний манеж" по вулиці Прокоф'єва в м. Суми; №86 "вул. Олега Балацького" по вулиці Сергія Табали в м. Суми; №142 "Центральний ринок" по вул. 1-ша Набережна річки Стрілки.

Виконані роботи по поточному ремонту тротуарів таких як: тротуару на перехресті вулиці Харківська - вулиці Сергія Табали; тротуару по вулиці Сергія Табали в районі зупинки громадського транспорту №86; ремонт тротуарів по вул. Харківська, вул. Петропавлівська, вул. Горького, вул. 1-ша Набережна р. Стрілки, в міському парку ім. І.М. Кожедуба; ремонт тротуарів на території міського пляжу в парку ім. І.М. Кожедуба та тротуару вулиці Роменська в районі будинку №80.

За кошти бюджету територіальної громади забезпечено технічне обслуговування фонтанів в сквері «Покровський» (верхня та нижня тераси), в парку «Казка», на площі Театральній.

Департаментом інфраструктури міста з вересня 2021 року укладено договір з Верхньосироватською сільською радою щодо оплати орендної плати за користування земельною ділянкою полігону для розміщення твердих побутових відходів III черги, розташованої за межами населених

пунктів на території Верхньосироватської сільської ради. Так за 2022 рік проведено оплату по укладеному договору на суму 1 млн 696,2 тис гривень.

Враховуючи те, що на період відсутності електроенергії шахтні колодязі залишаються єдиним джерелом постачання води для домогосподарств, що особливо актуально в умовах воєнного стану та враховуючи високу небезпеку ураження об'єктів критичної інфраструктури, з метою забезпечення населення питною водою у тяжкий час, Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради здійснено процедуру закупівлі послуг з проведення санації шахтних колодязів та заключено договір.

Загалом на території Сумської міської ТГ проведено санацію 84 колодязів. Так в Піщанському старостинському окрузі – 14 колодязів на суму 49,9 тис. гривень, у Великочернечинському старостинському окрузі -13 колодязів на суму 46,9 тис. гривень, у Стецьківському старостинському окрузі – 20 колодязів на суму 76,3 тис. гривень та Битицькому старостинському окрузі продезінфіковано та почищено 14 шахтних колодязів на суму 51,1 тис. гривень.

Протягом 2022 року з метою забезпечення функціонування джерел водопостачання населення виконані роботи з технічного обслуговування та поточного ремонту насосного обладнання у м. Суми та старостинських округах: шахтні колодязі - 31 шт.; свердловини – 3 шт.

У 2022 році проведені роботи по об'єкту: «Капітальний ремонт самопливного залізобетонного каналізаційного колектора Д-1800 мм, що проходить по території КНС-2 по вул. Луговій від КК №1 до грабельного приміщення КНС із заміною залізобетонних кілець та плити перекриття в КК №1» на 581,0 тис.гривень.

На замовлення Департаменту у 2022 році були виконані роботи з поточного ремонту дитячих майданчиків та їх утримання в належному санітарному стані в кількості 83 майданчики на загальну суму 895,2 тис. гривень.

Враховуючи недостатнє забезпечення комунальних підприємств фінансовими ресурсами, за рахунок коштів міського бюджету у 2022 році надана фінансова підтримка одному комунальному підприємству, а саме:

надана фінансова підтримка КП «Центр догляду за тваринами» СМР в сумі 348,0 тис.гривень (на оплату праці та сплату ЄСВ 297,0 тис.грн.,оплату комунальних послуг та придбання товарів і матеріалів на суму 33,5 тис.грн., оплата послуг (крім комунальних) на суму 15,2 тис.гривень., судовий збір в сумі 2,3 тис.грн.)

В 2022 році направлено видатки на поповнення статутного капіталу двом комунальним підприємствам, а саме:

направлено видатки КП "Зелене будівництво" СМР, а саме: на придбання розкидача піску та придбання комунального вакуумного прибиральника (пилосос) в сумі 240,0 тис.гривень та направлено видатки КП "Чисте місто" СМР, а саме: придбання трактора-газонокосарки solo by AL-KO T 15-103/7

HD-A та придбання подрібнювача гілок з причепом AM-200БД-К PRO в сумі 711,6 тис. гривень.

На підставі Закону України «Про публічні закупівлі» за період з 01.01.2022 по 31.12.2022 Департаментом інфраструктури міста СМР проведено електронних аукціонів через електронну систему «ProZorro» на 301 млн. 815,9 тис. гривень, в том числі за переговорною процедурою на суму 53 млн. 154,0 тис. гривень.

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Олександр ЖУРБА

---



Проект  
оприлюднено  
«\_\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 р.

**СУМСЬКА МІСЬКА РАДА**  
**VIII СКЛИКАННЯ СЕСІЯ**  
**РІШЕННЯ**

від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР  
м. Суми

Про хід виконання Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР, за підсумками 2022 року

Заслухавши інформацію директора Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради Олександра ЖУРБИ про хід виконання Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР, за підсумками 2022 року, керуючись статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», **Сумська міська рада**

**ВИРІШИЛА:**

Інформацію директора Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради Олександра ЖУРБИ про хід виконання Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР, за підсумками 2022 року, взяти до відома (додається).

Сумський міський голова  
Виконавець: Олександр ЖУРБА

Олександр ЛИСЕНКО

Ініціатор розгляду: Сумський міський голова  
Проект рішення підготовлено Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради  
Доповідач: Олександр ЖУРБА

Додаток  
до рішення Сумської міської ради «Про хід виконання Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022-2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР, за підсумками 2022 року»  
від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР

#### Інформація

про хід виконання Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР, за підсумками 2022 року

Однією з пріоритетних задач Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради згідно Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років є забезпечення співвласників багатоквартирних житлових будинків альтернативними джерелами електроенергії та з метою своєчасного отримання інформації про надзвичайні ситуації через телебачення та інтернет зв'язок.

Програмою часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років на 2022 рік передбачено обсяг коштів у сумі 10 000,00 тис. грн, в тому числі:

- з бюджету Сумської міської територіальної громади - 5 000,0 тис. грн;
- кошти учасників програми – 5 000,0 тис. грн.

Відповідно до затверджених обсягів бюджетних призначень на виконання програми за 2022 рік спрямовано кошти з бюджету Сумської міської територіальної громади у сумі 1 500,0 тис.грн. У зв'язку з неподанням співвласниками багатоквартирних житлових будинків до кінця 2022 року заяв на часткову компенсацію вартості закупівлі електрогенераторів, фактичне виконання за 2022 рік відсутнє.

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Олександр ЖУРБА



## Додаток

до інформації про хід виконання Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР, за підсумками 2022 року від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР

## Звіт про виконання програми за 2022 рік

«Програма часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР»  
(назва програми)

1. 1200000  
КВКВ Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради  
найменування головного розпорядника коштів програми
2. 1210000  
КВКВ Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради  
найменування відповідальних виконавців програми
3. 1216090  
КФКВ «Програма часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років», затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР  
найменування програми, дата і номер рішення міської ради про її затвердження

№	Назва міської програми	Планові обсяги фінансування, тис. грн.					Фактичні обсяги фінансування, тис. грн.					Стан виконання (показники ефективності)
		Усього	Держ. бюджет	Місцевий бюджет		Інші джерела фінансування	Усього	Держ. бюджет	Місцевий бюджет		Інші джерела фінансування	
				обл. бюджет	місц. бюджет				обл. бюджет	місц. бюджет		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Програма часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022-2023 років	10 000,0	-	-	5 000,0	5 000,0	0,0	-	-	0,0	-	

	Завдання 1. Часткова компенсація вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади	10 000,0	-	-	5 000,0	-	0,0	-	-	0,0		У 2022 році компенсація вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади не проводилася
--	--	----------	---	---	---------	---	-----	---	---	-----	--	--

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Олександр ЖУРБА



Проект  
оприлюднено  
«\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 р.

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА  
VIII СКЛИКАННЯ СЕСІЯ  
**РІШЕННЯ**

від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР  
м. Суми

Про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2021 року та 2022 року

Заслухавши інформацію директора Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради Олександра ЖУРБИ про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2021 року та 2022 року, керуючись статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», **Сумська міська рада**

**ВИРІШИЛА:**

Інформацію директора Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради Олександра ЖУРБИ про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2021 року та 2022 року, взяти до відома (додається).

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Олександр ЖУРБА

Ініціатор розгляду: Сумський міський голова

Проект рішення підготовлено Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради

Доповідач: Олександр ЖУРБА

## Додаток

до рішення Сумської міської ради «Про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2021 року та 2022 року»  
від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР

## Інформація

про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2021 року та 2022 року

Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки (надалі – Програма) спрямована на вирішення пріоритетних завдань державної політики у сфері забезпечення захисту прав дитини на належне утримання, шляхом вдосконалення порядку примусового стягнення заборгованості зі сплати аліментів.

Відповідно до Програми, обсяг фінансових ресурсів на 2021 рік, необхідних для реалізації заходів склав 200,0 тис. гривень.

На реалізацію програми в 2021 році було передбачено в бюджеті Сумської міської територіальної громади 100,0 тис. гривень (кошти загального фонду міського бюджету).

За 2021 рік використано 40,2 тис. гривень (або 40,2% від видатків бюджету та 20,1% від обсягів Програми).

Відповідно до Програми, обсяг фінансових ресурсів на 2022 рік, необхідних для реалізації заходів склав 214,0 тис. гривень.

На реалізацію програми в 2022 році було передбачено в бюджеті Сумської міської територіальної громади 214,0 тис. гривень (кошти загального фонду міського бюджету).

За 2022 рік використано 93,3 тис. гривень (або 43,6% від видатків бюджету та 43,6% від обсягів Програми).

Протягом 2021-2022 років забезпечено відпрацювання порушниками суспільно корисних робіт за направленнями Зарічного та Ковпаківського відділів філії Державної установи «Центр пробації» в Сумській області.

Роботи виконувалися на об'єктах благоустрою міста в КП «Зеленбуд» СМР та КП «Паркінг» СМР. Примусове стягнення заборгованості зі сплати аліментів дозволило забезпечити тимчасову зайнятість громадян, на яких накладено адміністративне стягнення у вигляді суспільно корисних робіт.

Додаток

до інформації про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2021 року та 2022 року від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР

Звіт про виконання програми за 2022 рік

«Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР»  
(назва програми)

1. 1200000  
КВКВ                      Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради  
найменування головного розпорядника коштів програми
2. 1210000  
КВКВ                      Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради  
найменування відповідальних виконавців програми
3. 1216030  
КФКВ                      «Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР»  
найменування програми, дата і номер рішення міської ради про її затвердження

№	Назва міської програми	Планові обсяги фінансування, тис. грн.					Фактичні обсяги фінансування, тис. грн.					Стан виконання (показники ефективності)
		Усього	Держ. бюджет	Місцевий бюджет		Інші джерела фінансування	Усього	Держ. бюджет	Місцевий бюджет		Інші джерела фінансування	
				обл. бюджет	місц. бюджет				обл. бюджет	місц. бюджет		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки	214,0	-	-	214,0		93,3	-	-	93,3	-	
	Завдання 1. Забезпечення нарахування плати порушникам за виконання ними суспільно корисних робіт	214,0	-	-	214,0		93,3	-	-	93,3		У 2022 році коштів проведено нарахування заробітної плати порушникам за виконання ними суспільно корисних робіт

Сумський міський голова  
Виконавць: Олександр ЖУРБА

Олександр ЛИСЕНКО

## Додаток

до інформації про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2021 року та 2022 року від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР

## Звіт про виконання програми за 2021 рік

«Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР»  
(назва програми)

1. 1200000  
КВКВ                      Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради  
найменування головного розпорядника коштів програми
2. 1210000  
КВКВ                      Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради  
найменування відповідальних виконавців програми
3. 1216030  
КФКВ                      «Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР»  
найменування програми, дата і номер рішення міської ради про її затвердження

№	Назва міської програми	Планові обсяги фінансування, тис. грн.					Фактичні обсяги фінансування, тис. грн.				Стан виконання (показники ефективності)	
		Усього	Держ. бюджет	Місцевий бюджет		Інші джерела фінансування	Усього	Держ. бюджет	Місцевий бюджет			Інші джерела фінансування
				обл. бюджет	місц. бюджет				обл. бюджет	місц. бюджет		
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Програма організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки	200,0	-	-	200,0		40,2	-	-	40,2	-	
	Завдання 1. Забезпечення нарахування плати порушникам за виконання ними суспільно корисних робіт	200,0	-	-	200,0		40,2	-	-	40,2		У 2021 році коштів проведено нарахування заробітної плати порушникам за виконання ними суспільно корисних робіт

Сумський міський голова  
Виконавць: Олександр ЖУРБА

Олександр ЛИСЕНКО



Проект  
оприлюднено  
«\_\_» \_\_\_\_\_ 2023 р.

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА  
VIII СКЛИКАННЯ СЕСІЯ  
**РІШЕННЯ**

від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР  
м. Суми

Про хід виконання Програми відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року та заключний звіт

Заслухавши інформацію директора Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради Олександра ЖУРБИ про хід виконання Програми відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року та заключний звіт, керуючись статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», **Сумська міська рада**

**ВИРІШИЛА:**

Інформацію директора Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради Олександра ЖУРБИ про хід виконання Програми відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично

застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року та заключний звіт, взяти до відома (додається).

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Олександр ЖУРБА

---

Ініціатор розгляду: Сумський міський голова

Проект рішення підготовлено Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради

Доповідач: Олександр ЖУРБА



## Додаток

до рішення Сумської міської ради «Про хід виконання Програми відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року та заключний звіт» від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР

## Інформація

про хід виконання Програми відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року та заключний звіт

Програма відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади (надалі – Програма) спрямована на забезпечення протягом опалювального періоду 2021/2022 років безперервного надання в Сумській міській територіальній громаді послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води виконавцями цих послуг; створення умов для забезпечення безперебійного функціонування підприємств у сфері теплопостачання; недопущення застосування до кінцевих споживачів комунальних послуг (населення) тарифів на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води, розмір яких перевищуватиме розмір тарифів на вказані послуги, що застосовувались в опалювальному періоді 2020/2021 років; надання можливості здійснення своєчасних розрахунків підприємств у сфері теплопостачання за спожитий природний газ, інші енергоносії, що використовуються в якості сировини, а також з інших операційних витрат.

Відповідно до Програми, обсяг фінансових ресурсів необхідних для реалізації заходів склав 180 млн 939,0 тис. гривень.

На реалізацію програми в 2022 році було передбачено в бюджеті Сумської міської територіальної громади (з урахуванням змін)

179 млн 617,6 тис. гривень (кошти загального фонду міського бюджету), в тому числі кошти субвенції з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів (постачальник теплової енергії Сумський національний аграрний університет (СНАУ) – 2 млн 680,0 тис. гривень.

За 2022 рік відшкодовано 148 млн 701,99 тис. гривень (або 82,8% від видатків бюджету та 82,2% від обсягів Програми), з них кошти субвенції з місцевого бюджету державному бюджету на виконання програм соціально-економічного розвитку регіонів (одержувач СНАУ) – 2 млн 620,4 тис. гривень.

За рахунок вищевказаних коштів проведено відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» підприємствам, що є виконавцями послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води:

- ТОВ «КППВ» – 74 млн 314,48 тис. гривень;
- ТОВ «Сумитеплоенерго» – 71 млн 243,96 тис. гривень;
- КП «Міськводоканал» Сумської міської ради - 229,86 тис. гривень;
- ТОВ «Сумська паляниця» - 293,29 тис. гривень;
- СНАУ - 2 млн 620,4 тис. гривень.

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Олександр ЖУРБА

## Додаток

до інформації про хід виконання Програми відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року та заключний звіт

від \_\_\_\_\_ 2023 року № \_\_\_\_\_-МР

## Звіт про виконання програми за 2022 рік та заключний звіт

«Програма відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами)»  
(назва програми)

1. 1200000  
КВКВ Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради  
найменування головного розпорядника коштів програми
2. 1210000  
КВКВ Департамент інфраструктури міста Сумської міської ради  
найменування відповідальних виконавців програми
3. 1216071, 1219880  
КФКВ «Програма відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами)»  
найменування програми, дата і номер рішення міської ради про її затвердження

№	Назва міської програми	Планові обсяги фінансування, тис. грн.					Фактичні обсяги фінансування, тис. грн.					Стан виконання (показники ефективності)
		Усього	Держ. бюджет	Місцевий бюджет		Інші джерела фінансування	Усього	Держ. бюджет	Місцевий бюджет		Інші джерела фінансування	
обл. бюджет	місц. бюджет			обл. бюджет	місц. бюджет							
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
1.	Програма відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022	180 939,0	-	-	180 939,0		148 701,99	-	-	148 701,99	-	

років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади											
Завдання 1. Забезпечення відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади <u>КПКВК 1216071</u> <u>КПКВК 1219880</u>	180 939,0  177 774,5 3 164,5	-  -	-  -	180 939,0  177 774,5 3 164,5		148 701,99  146 081,59 2 620,4	-	-	148 701,99  146 081,59 2 620,4		У 2022 році за рахунок вищевказаних коштів проведено відшкодування різниці наступним підприємствам, що є виконавцями послуг з постачання теплової енергії та постачання гарячої води: ТОВ «КППВ» – 74 млн 314,48 тис. гривень; ТОВ «Сумитеплоенерго» – 71 млн 243,96 тис. гривень; КП «Міськводоканал» СМР - 229,86 тис. гривень; ТОВ «Сумська паляниця» - 293,29 тис. гривень; СНАУ - 2 млн 620,4 тис. гривень.

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Олександр ЖУРБА



Сумська міська рада  
**ДЕПАРТАМЕНТ ІНФРАСТРУКТУРИ МІСТА**  
вулиця Горького, 21, м. Суми, 40030, тел/факс 700-590,  
e-mail: dim@smr.gov.ua

06.04.23 № 471/06.0107

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА
Відділ з організації діяльності ради
Сумської міської ради
Вхідний № 194/01-13
від "06" "04" 20 23 р.

**Голові постійної комісії з питань  
житлово-комунального господарства,  
благоустрою, енергозбереження,  
транспорту та зв'язку Сумської міської  
ради**  
**Костянтину ТИХЕНКУ**

**Про необхідність термінового розгляду  
на комісії проєктів рішень**

З метою приведення показників Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР (зі змінами) до бюджетних призначень згідно рішення Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 3309-МР «Про бюджет Сумської міської територіальної громади на 2023 рік» (зі змінами)», пропонується внести відповідні зміни до зазначеної програми, а саме збільшення: на встановлення, поточний та капітальний ремонт технічних засобів регулювання дорожнім рухом (2023 рік + 936,3 тис. грн), на надання послуг з проведення експертної оцінки шкоди, спричиненої власникам (користувачам, володільцям тощо) нерухомого майна на території Сумської міської територіальної громади внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України (2023 рік + 235,0 тис. грн), на відшкодування з бюджету Сумської міської територіальної громади відсотків за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних житлових будинків на впровадження заходів енергоефективності (2023 рік + 145,0 тис. грн), на поточний ремонт, утримання та технічне обслуговування водонапірних башт та свердловин (2023 рік + 100,0 тис. грн).

Зменшення показників видатків Комплексної цільової програми, а саме: на забезпечення проведення утримання та обслуговування технічних засобів регулювання дорожнім рухом (2023 рік - 936,3 тис. грн), на відшкодування з бюджету Сумської міської ТГ відсотків за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних житлових будинків, житлово-будівельними кооперативами на впровадження енергозберігаючих заходів (програма "Енергодім") (2023 рік - 145,0 тис. грн).

З метою своєчасного фінансування видатків бюджету, Департамент інфраструктури міста просить Вас розглянути на засіданні постійної комісії з


питань житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження, транспорту та зв'язку Сумської міської ради та погодити наданий проєкт рішення Сумської міської ради «Про внесення змін до Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022- 2024 роки», затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР (зі змінами).

Крім того, Департамент інфраструктури міста просить Вас розглянути на засіданні постійної комісії з питань житлово-комунального господарства, благоустрою, енергозбереження, транспорту та зв'язку Сумської міської ради та погодити наступні проєкти рішень:

1. Проєкт рішення «Про хід виконання Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718 - МР (зі змінами), за підсумками 2022 року».
2. Проєкт рішення «Про хід виконання Програми організації та проведення суспільно корисних робіт для порушників, на яких судом накладено адміністративне стягнення у вигляді виконання суспільно корисних робіт на 2021-2023 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 29 вересня 2021 року № 1603-МР, за підсумками 2021 року та 2022 року».
3. Проєкт рішення «Про хід виконання Програми відшкодування різниці між тарифами, встановленими в економічно обґрунтованому розмірі на опалювальний період 2021/2022 років, та такими, які фактично застосовувалися в опалювальному періоді 2021/2022 років на послуги з постачання теплової енергії та постачання гарячої води по категорії споживачів «населення» на території Сумської міської територіальної громади, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2712-МР (зі змінами), за підсумками 2022 року та заключний звіт».
4. Проєкт рішення «Про хід виконання Програми часткової компенсації вартості закупівлі електрогенераторів для забезпечення потреб співвласників багатоквартирних будинків Сумської міської територіальної громади під час підготовки об'єктів до опалювального сезону 2022- 2023 років, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 23 листопада 2022 року № 3206-МР, за підсумками 2022 року».

Копії проєктів рішень вищезазначених Програм додаються.

Директор Департаменту  
Кузнєцова 700-595

  
Олександр ЖУРБА



**СУМСЬКА МІСЬКА РАДА**  
**VIII СКЛИКАННЯ СЕСІЯ**  
**РІШЕННЯ**

від 2023 року № -МР  
м.Суми

Про внесення змін до Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР (зі змінами)

З метою своєчасної організації виконання робіт, враховуючи рішення Сумської міської ради від 14 грудня 2022 року № 3309 - МР «Про бюджет Сумської міської територіальної громади на 2023 рік» (зі змінами), керуючись пунктом 22 частини першої статті 26 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», **Сумська міська рада**

**ВИРІШИЛА:**

1. Внести зміни до Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР (зі змінами), а саме:

1.1. Викласти в новій редакції додатки 1, 2, 3, 14, 17, 20, у додатку 23: завдання 1.7 «Забезпечення проведення утримання та обслуговування технічних засобів регулювання дорожнім рухом», завдання 1.9 «Забезпечення встановлення, проведення поточного та капітального ремонтів технічних засобів регулювання дорожнім рухом», завдання 16.8. «Поточний ремонт, утримання та технічне обслуговування водонапірних башт та свердловин», завдання 17.2 «Відшкодування з бюджету Сумської міської територіальної громади відсотків за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних житлових будинків, житлово-будівельними кооперативами на впровадження енергозберігаючих заходів (програма "Енергодім")», завдання 17.3 «Відшкодування з бюджету Сумської міської територіальної громади відсотків за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних житлових будинків на впровадження заходів енергоефективності» та завдання 20 «Забезпечення надійного та безперебійного функціонування житлово-експлуатаційного господарства», згідно з додатками 1 - 7 до цього рішення.

2. Організацію виконання даного рішення покласти на керуючого справами Виконавчого комітету Сумської міської ради Павлик Ю.А.

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Олександр ЖУРБА

Ініціатор розгляду: Сумський міський голова

Проект рішення підготовлено Департаментом інфраструктури міста Сумської міської ради

Доповідач: директор Департаменту інфраструктури міста Сумської міської ради

Олександр ЖУРБА



Порівняльна таблиця змін до "Комплексної цільової програми реформування і розвитку житлово-комунального господарства Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки", затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2718-МР.

тис.грн

№ п/п	Основні завдання Програми	Було в програмі	Стало в програмі	Збільшення (+)/ зменшення (-)	Внесено зміни в програму
		2023	2023		
	<b>Загальний обсяг ресурсного забезпечення Програми</b>	<b>1 001 040,01</b>	<b>1 001 375,01</b>	<b>335,00</b>	
	<b>в тому числі: бюджет Сумської міської територіальної громади</b>	<b>947 287,41</b>	<b>947 622,41</b>	<b>335,00</b>	
	<b>з загального обсягу:</b>				
	<b>Проведення ремонту та утримання об'єктів транспортної інфраструктури Сумської міської територіальної громади на 2022 - 2024 роки, в тому числі в приватному секторі</b>	<b>466 365,90</b>	<b>466 365,90</b>	<b>-</b>	Збільшення/зменшення до суми бюджетних призначень
8	Забезпечення проведення утримання та обслуговування технічних засобів регулювання дорожнім рухом	936,3	0	-936,30	
10	Встановлення, поточний та капітальний ремонт технічних засобів регулювання дорожнім рухом	4027,6	4963,9	936,30	
	<b>Забезпечення надійного та безперебійного функціонування житлово-експлуатаційного господарства на 2022 - 2024 роки</b>	<b>420,0</b>	<b>655,0</b>	<b>235,00</b>	необхідність проведення експертизи ще по 210 пошкодженим будинкам
2	Надання послуг з проведення експертної оцінки шкоди, спричиненої власникам (користувачам, володільцям тощо) нерухомого майна на території Сумської міської територіальної громади внаслідок збройної агресії Російської Федерації проти України	100,0	335,0	235,00	
	<b>Впровадження енергозберігаючих заходів на 2022 - 2024 роки</b>	<b>4896,5</b>	<b>4896,5</b>	<b>0,00</b>	Збільшення/зменшення до суми бюджетних призначень
2	Відшкодування з бюджету Сумської міської ТГ відсотків за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних житлових будинків, житлово-будівельними кооперативами на впровадження енергозберігаючих заходів (програма "Енергодім")	2200,0	2055,0	-145,0	
3	Відшкодування з бюджету Сумської міської територіальної громади відсотків за кредитами, залученими об'єднаннями співвласників багатоквартирних житлових будинків на впровадження заходів енергоефективності	1000,0	1145,0	145,0	
	<b>Забезпечення функціонування водопровідно-каналізаційного господарства Сумської міської територіальної громади на 2022 - 2024 роки, в тому числі в приватному секторі</b>	<b>37 927,00</b>	<b>38 027,00</b>	<b>100,00</b>	необхідність проведення ремонтів башт та свердловин по старостинським округам
5	Поточний ремонт, утримання та технічне обслуговування водонапірних башт та свердловин	218,0	318,00	100,00	

Директор Департаменту



О.І.Журба



Проект  
оприлюднено  
«25» 03 2023 р.

СУМСЬКА МІСЬКА РАДА  
VIII СКЛИКАННЯ СЕСІЯ  
**РІШЕННЯ**

п. 5

від 2023 року № -МР  
м. Суми

Про хід виконання Програми підвищення енергоефективності в бюджетній сфері Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2715 – МР, за 2022 рік

Заслухавши інформацію директора Департаменту фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради Липової С.А. про хід виконання Програми підвищення енергоефективності в бюджетній сфері Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2715 – МР, за 2022 рік, керуючись статтею 25 Закону України «Про місцеве самоврядування в Україні», **Сумська міська рада**

**ВИРІШИЛА:**

Інформацію про хід виконання Програми підвищення енергоефективності в бюджетній сфері Сумської міської територіальної громади на 2022-2024 роки, затвердженої рішенням Сумської міської ради від 26 січня 2022 року № 2715 – МР, за 2022 рік взяти до відома (додатки 1-2 до цього рішення).

Сумський міський голова

Олександр ЛИСЕНКО

Виконавець: Липова С.А.  
17.03.2023

Ініціатор розгляду питання: Виконавчий комітет Сумської міської ради  
Проект рішення підготовлено Департаментом фінансів, економіки та інвестицій Сумської міської ради  
Доповідач: Липова С.А.